

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

► B EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 1305/2013,
annettu 17. päivänä joulukuuta 2013,
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun
kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta
 (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 487)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) No 1310/2013, annettu 17 päivään joulukuuta 2013	L 347	865	20.12.2013
► <u>M2</u>	Komission delegoitu asetus (EU) N:o 994/2014, annettu 13 päivänä toukokuuta 2014	L 280	1	24.9.2014
► <u>M3</u>	Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1378/2014, annettu 17 päivänä lokakuuta 2014	L 367	16	23.12.2014
► <u>M4</u>	Komission delegoitu asetus (EU) 2015/791, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2015	L 127	1	22.5.2015
► <u>M5</u>	Komission delegoitu asetus (EU) 2016/142, annettu 2 päivänä joulukuuta 2015	L 28	8	4.2.2016
► <u>M6</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/825, annettu 17 päivänä toukokuuta 2017	L 129	1	19.5.2017
► <u>M7</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2393, annettu 13 päivänä joulukuuta 2017	L 350	15	29.12.2017
► <u>M8</u>	Komission delegoitu asetus (EU) 2018/162, annettu 23 päivänä marraskuuta 2017	L 30	6	2.2.2018

Oikaistu:

- **C1** Oikaisu, EUVL L 130, 19.5.2016, s. 1 (1305/2013)

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU)
N:o 1305/2013,**

annettu 17. päivänä joulukuuta 2013,

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta

I OSASTO

TAVOITTEET JA STRATEGIA

I LUKU

Kohde ja määritelmät

1 artikla

Kohde

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan yleiset säännöt maaseudun kehittämiseen myönnettävälle unionin tuelle, joka rahoitetaan asetuksella (EU) N:o 1306/2013 perustetusta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta, jäljempänä 'maaseuturahasto'. Siinä määritetään tavoitteet, joihin maaseudun kehittämissä politiikalla on pyrittävä, ja niihin liittyvät maaseudun kehittämistä koskevat unionin prioriteetit. Siinä esitetään maaseudun kehittämissä politiikan strateginen sisältö ja määritellään maaseudun kehittämissä politiikan täytäntöönpanemiseksi hyväksyttävät toimenpiteet. Lisäksi siinä vahvistetaan säännöt, joita sovelletaan ohjelma-työhön, verkostoitumiseen, hallinnointiin, seurantaan ja arviointiin jäsenvaltioiden ja komission välisen vastuunjaon perusteella, ja säännöt maaseuturahaston ja muiden unionin välineiden koordinoinnin varmistamiseksi.

2. Tällä asetuksella täydennetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 ⁽¹⁾ toisen osan säännöksiä.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 2 artiklassa säädettyjä tai tarkoitettuja 'ohjelman', 'tukitoimen', 'tuensaajan', 'paikallisen kehittämissä strategian', 'julkisten menojen', 'pk-yritysten', 'päättökseen saatetun tukitoimen' ja 'rahoitusvälineiden' määritelmiä sekä 90 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa säädettyjä 'vähemmän kehittyneiden alueiden' ja 'siirtymäalueiden' määritelmiä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17. päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (Katso tämän virallisen lehden sivu 549).

▼B

Lisäksi sovelletaan seuraavia määritelmiä:

- a) 'ohjelmatyöllä' tarkoitetaan monivaiheista organisointi-, päätöksenteko- ja varojen jakomenettelyä, johon kumppanit osallistuvat ja jonka tavoitteena on panna täytäntöön unionin ja jäsenvaltioiden monivuotinen yhteinen toiminta maaseudun kehittämistä koskevien unionin prioriteettien toteuttamiseksi;
- b) 'alueella' tarkoitetaan alueyksikköä, joka vastaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1059/2003 ⁽¹⁾ tarkoitettua tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistön tasoa I tai II (NUTS-taso I ja 2);
- c) 'toimenpiteellä' tarkoitetaan joukkoa tukitoimia, joilla pyritään toteuttamaan yksi tai useampi maaseudun kehittämistä koskeva unionin prioriteetti;
- d) 'tukiprosentilla' tarkoitetaan tukitoimen julkisen rahoitusosuuden määrää;
- e) 'transaktiokustannuksilla' tarkoitetaan sitoumuksen täyttämiseen liittyviä lisäkustannuksia, jotka eivät ole välitöntä seurausta sen toteuttamisesta tai jotka eivät sisälly kustannuksiin tai tulonmenetyksiin, jotka korvataan välittömästi ja jotka voidaan laskea vakiokustannusten perusteella;
- f) 'maatalousmaalla' tarkoitetaan asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklassa määriteltyä pellon, pysyvien nurmien ja pysyvien laidunten tai pysyvien viljelmien pinta-alaa;
- g) 'taloudellisilla tappioilla' tarkoitetaan kaikkia viljelijälle aiheutuneita lisäkustannuksia, jotka aiheutuvat viljelijän toteuttamista poikkeuksellisista toimenpiteistä, joilla pyritään vähentämään markkinatarjontaa tai merkittävää tuotannonmenetystä;
- h) 'epäsuotuisilla sääoloilla' tarkoitetaan sellaisia sääoloja kuin halla, myrsky ja rakeet, jää, rankkasade tai ankara kuivuus, jotka ovat rinnastettavissa luonnonkatastrofiin;
- i) 'eläintaudeilla' tarkoitetaan Maailman eläintautijärjestön luettelossa tai neuvoston päätöksen 2009/470/EY ⁽²⁾ liitteessä mainittuihin eläintauteihin kuuluvia tauteja;
- j) 'ympäristövahingolla' tarkoitetaan ympäristön erityistä pilaantumista, kontaminaatiota tai sen laadun heikkenemistä, joka liittyy erityiseen tapahtumaan ja esiintyy maantieteellisesti rajoitetulla alueella, mutta joka ei kata yleisiä ympäristöriskejä, jotka eivät liity erityiseen tapahtumaan, esimerkiksi ilmastonmuutosta tai ilman pilaantumista;
- k) 'luonnonkatastrofilla' tarkoitetaan bioottista tai abioottista luonnonilmiötä, josta aiheutuu merkittävää häiriötä maatalouden tuotantojärjestelmille tai metsätalouden rakenteille ja joka mahdollisesti aiheuttaa huomattavaa taloudellista vahinkoa maa- tai metsätalousaloilla;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1059/2003, annettu 26 päivänä toukokuuta 2003, yhteisestä tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistöstä (NUTS) (EUVL L 154, 21.6.2003, s. 1).

⁽²⁾ Neuvoston päätös 2009/470/EY, tehty 25 päivänä toukokuuta 2009, tietyistä eläinlääkintäalan kustannuksista (EUVL L 155, 18.6.2009, s. 30).

▼B

- l) 'muulla katastrofilla' tarkoitetaan ennakoimatonta bioottista tai abiottista ihmisen toiminnan aiheuttamaa ilmiötä, josta aiheutuu merkittävää häiriötä maatalouden tuotantojärjestelmille ja metsätalouden rakenteille ja joka aiheuttaa lopulta huomattavaa taloudellista haittaa maa- tai metsätalousaloille;
- m) 'lyhyellä toimitusketjulla' tarkoitetaan toimitusketjua, johon osallistuu vain joitakin talouden toimijoita, jotka ovat sitoutuneet yhteistyöhön, paikalliseen talouskehitykseen sekä tiiviisiin maantieteellisiin ja yhteiskunnallisiin suhteisiin tuottajien, jalostajien ja kuluttajien välillä;

▼M7

- n) 'nuorella viljelijällä' tarkoitetaan henkilöä, joka on enintään 40-vuotias hakemuksen jättämisajankohtana, jolla on riittävä ammattitaito ja pätevyys ja joka ryhtyy ensimmäistä kertaa tilanpidosta vastaavaksi maatalousyrittäjäksi; viljelijä voi ryhtyä maatalousyrittäjäksi yksin tai yhdessä muiden viljelijöiden kanssa missä tahansa oikeudellisessa muodossa;

▼B

- o) 'temaattisilla tavoitteilla' tarkoitetaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 9 artiklassa määriteltyjä temaattisia tavoitteita;
- p) 'yhteisellä strategiakehyksellä' tarkoitetaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 10 artiklassa tarkoitettua yhteistä strategiakehystä;
- q) 'klusterilla' tarkoitetaan riippumattomien yritysten ryhmittymää, johon osallistuu uusia yrityksiä, pk-yrityksiä ja suuryrityksiä sekä neuvoa-antavia elimiä ja/tai tutkimusorganisaatioita ja jonka tarkoituksena on kannustaa taloudellista tai innovatiivista toimintaa edistämällä intensiivistä vuorovaikutusta, tilojen yhteiskäyttöä ja osaamisen ja asiantuntemuksen vaihtoa sekä osallistumalla tehokkaasti ►C1 tietämyksen siirtoon ◄, verkostoitumiseen ja tietojen levittämiseen klusteriin kuuluvien yritysten keskuudessa;
- r) 'metsällä' tarkoitetaan yli 0,5 hehtaarin laajuista maa-aluetta, jolla puut ovat yli viisi metriä korkeita ja jolla latvuspeittävyys on yli 10 prosenttia tai jonka puut kykenevät yltämään näihin raja-arvoihin in situ ja joka ei sisällä maata, joka on pääasiallisesti maatalouskäytössä tai kaupunkialuetta, jollei 2 kohdasta muuta johdu;

▼M7

- s) 'toiminnan aloittamispäivällä' tarkoitetaan päivää, jona hakija toteuttaa tai saattaa päätökseen yhden tai useamman n alakohdassa tarkoitettuun toimintaan ryhtymiseen liittyvän toimen.

▼B

2. Jäsenvaltio tai alue voi päättää soveltaa muuta kuin 1 kohdan r alakohdassa tarkoitettua, olemassa olevaan kansalliseen lainsäädäntöön tai inventaariojärjestelmään perustuvaa metsän määritelmää. Jäsenvaltioiden tai alueiden on esitettävä tällainen määritelmä maaseudun kehittämisohjelmassaan.

3. Jotta varmistettaisiin tuensaajien yhtäläinen kohtelu ja otettaisiin huomioon sopeutumiseen tarvittava aika, 1 kohdan n alakohdassa säädetyn nuoren viljelijän määritelmän osalta siirretään komissiolle valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat edellytyksiä, joiden mukaan oikeushenkilöä voidaan pitää nuorena viljelijänä, sekä ammattitaidon hankkimiseen sovellettavan lisäajan vahvistamista.

▼B*II LUKU****Tehtävä, tavoitteet ja prioriteetit****3 artikla***Tehtävä**

Maaseuturahasto edistää Eurooppa 2020 -strategian toteuttamista edistämällä maaseudun kestävästä kehittämisestä kaikkialla unionissa tavalla, joka täydentää YMP:n, muita välineitä, koheesiopolitiikkaa ja yhteistä kalastuspolitiikkaa. Se edistää unionin maatalousalan kehittymistä alueiden käytön ►C1 ja ympäristön kannalta tasapainoisemmaksi, ilmastoystävällisemmäksi ja ilmastomuutosta paremmin kestäväksi, kilpailukykyisemmäksi ◄ sekä innovatiivisemmaksi. Lisäksi se edistää maaseudun kehittymistä.

*4 artikla***Tavoitteet**

YMP:n yleisten puitteiden mukaisesti maaseudun kehittämiselle, elintarvikealan sekä non-food -alan ja metsätalouden toimet mukaan luetuina, myönnettävällä tuella pyritään edistämään seuraavien tavoitteiden saavuttamista:

- a) maatalouden kilpailukyvyyn edistäminen;
- b) luonnonvarojen kestävä hoidon varmistaminen ja ilmastotoimet;
- c) maaseudun elinkeinoelämän ja maaseutuyhteisöjen tasapainoisen aluekehityksen saavuttaminen, mukaan lukien työpaikkojen luominen ja säilyttäminen.

*5 artikla***Maaseudun kehittämistä koskevat unionin prioriteetit**

Maaseudun kehittämisen tavoitteet, jotka edistävät älykästä, kestävästä ja osallistavaa kasvua koskevan Eurooppa 2020 -strategian toteuttamista, pyritään saavuttamaan toteuttamalla seuraavat kuusi maaseudun kehittämistä koskevaa unionin prioriteettia, jotka vastaavat yhteisen strategiakehityksen asianmukaisia teemaattisia tavoitteita:

- 1) tietämyksen siirron ja innovaatioiden edistäminen maa- ja metsätaloudessa sekä maaseudulla erityisesti seuraavilla aloilla:
  - a) innovaatioiden, yhteistyön ja tietämyspohjan kehittämisen edistäminen maaseudulla;
  - b) yhteyksien vahvistaminen maatalouden, ruoan tuotannon, metsätalouden sekä tutkimuksen ja innovaatioiden välillä myös ympäristöasioiden hallinnan ja ympäristönsuojelun tason parantamiseksi;
  - c) elinikäisen oppimisen ja ammatillisen koulutuksen edistäminen maa- ja metsätaloudessa.

▼B

- 2) maatilojen elinkelpoisuuden ja kilpailukyvyn parantaminen kaikenlaisessa maataloudessa kaikilla alueilla sekä innovatiivisen ►C1 maatilateknologian ja metsien kestävän hoidon ja käytön edistäminen erityisesti seuraavilla aloilla: ◄
  - a) kaikkien maatilojen taloudellisen suorituskyvyn parantaminen sekä maatilojen rakenneuudistuksen ja nykyaikaistamisen helpottaminen, erityisesti markkinoille osallistumisen ja markkinoille suuntautumisen sekä maatalouden monipuolistamisen lisäämiseksi;
  - b) riittävän ammattitaitoisten viljelijöiden maatalousalalle pääsyn ja erityisesti sukupolvenvaihdosten helpottaminen.
- 3) elintarvikeketjun organisoitumisen edistäminen mukaan lukien maataloustuotteiden jalostus ja kaupan pitäminen, eläinten hyvinvointi ja maatalouden riskienhallintaa erityisesti seuraavilla aloilla:
  - a) alkutuottajien kilpailukyvyn parantaminen kytkemällä heidät paremmin maatalouselintarvikeketjuun maataloustuotteiden arvoa lisäävien laatujärjestelmien, ►C1 paikallisten markkinoiden edistämistä sekä menekinedistämistä koskevien toimien, lyhyiden jakeluketjujen, tuottajaryhmien ja -organisaatioiden sekä toimialakohtaisten organisaatioiden avulla; ◄
  - b) maatilojen riskien ehkäisemisen ja hallinnan tukeminen.
- 4) maa- ja metsätalouteen liittyvien ekosysteemien ennallistaminen, säilyttäminen ja parantaminen erityisesti seuraavilla aloilla:
  - a) biologisen monimuotoisuuden, mukaan luettuina Natura 2000 -alueet ja alueet, joilla on luonnonoloista johtuvia tai muita erityisrajoitteita, ja luonnonarvoltaan arvokkaan maataloustuotannon sekä Euroopan maisemien tilan ennallistaminen, säilyttäminen ja parantaminen;
  - b) vesien käytön hallinnan edistäminen, mukaan lukien lannoitteiden ja torjunta-aineiden käytön hallinta;
  - c) maaperän eroosion torjuminen ja maaperän hoidon parantaminen.

▼C1

- 5) resurssitehokkuuden edistäminen sekä vähähiiliseen ja ilmastonmuutosta kestäväan talouteen siirtymisen tukeminen maatalous-, elintarvike- ja metsäsektoreilla erityisesti seuraavilla aloilla:

▼B

- a) maatalouden vedenkäytön tehostaminen;
- b) maatalouden ja elintarvikejalostuksen energiatehokkuuden lisääminen;
- c) uusiutuvien energialähteiden sekä biotalouteen tarkoitettujen sivutuotteiden, jätteiden, jäännösten ja muiden kuin elintarvikkeiksi tarkoitettujen raaka-aineiden tarjonnan ja käytön helpottaminen;
- d) maatalouden kasvihuonekaasu- ja ammoniakkipäästöjen vähentäminen;
- e) hiilen sitomisen ja talteenoton edistäminen maa- ja metsätaloudessa;

▼B

6) sosiaalisen osallisuuden, köyhyyden vähentämisen ja taloudellisen kehityksen edistäminen maaseudulla erityisesti seuraavilla aloilla:

- a) pienyritysten monipuolistamisen, perustamisen ja kehittämisen sekä työpaikkojen luomisen helpottaminen;
- b) maaseutualueiden paikallisen kehittämisen edistäminen;
- c) tieto- ja viestintäteknologian saavutettavuuden, käytön ja laadun parantaminen maaseudulla.

Kaikki nämä prioriteetit edistävät innovointia, ympäristöä sekä ilmastomuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevien monialaisten tavoitteiden toteutumista. Ohjelmiin voi sisältyä vähemmän kuin kuusi prioriteettia, jos se voidaan perustella vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhkat kartoittavalla tilannearvioinnilla, jäljempänä 'SWOT', ja ennakoarvioinnilla. Kussakin ohjelmassa on käsiteltävä vähintään neljää prioriteettia. Kun jäsenvaltio toimittaa kansallisen ohjelman ja alueelliset ohjelmat, kansallisessa ohjelmassa voi olla vähemmän kuin neljä prioriteettia.

Ohjelmiin voidaan sisällyttää muita kohdealoja jonkin prioriteetin toteuttamiseksi, jos ne ovat perusteltuja ja mitattavissa.

II OSASTO

OHJELMATYÖ

I LUKU

Ohjelmatyön sisältö

6 artikla

Maaseudun kehittämisohjelmien muuttaminen

1. Maaseuturahasto toimii jäsenvaltioissa maaseudun kehittämisohjelmien välityksellä. Ohjelmilla on pantava täytäntöön maaseudun kehittämistä koskevia unionin prioriteetteja vastaava strategia toteuttamalla III osastossa määriteltyjä toimenpiteitä. Unionin prioriteettien toteuttamiseen haetaan tukea maaseuturahastosta.

2. Jäsenvaltio voi toimittaa joko koko alueensa käsittävän yhden ohjelman tai joukon alueellisia ohjelmia taikka asianmukaisesti perusteluissa tapauksissa kansallisen ohjelman yhdessä alueellisten ohjelmien kanssa. Jos jäsenvaltio toimittaa kansallisen ohjelman ja joukon alueellisia ohjelmia, toimenpiteiden ja/tai tukitoimien tyyppien ohjelmasuunnittelusta on huolehdittava kansallisesti tai alueellisesti, ja kansallisen ohjelman ja alueellisten ohjelmien strategioiden keskinäinen johdonmukaisuus on varmistettava.

▼B

3. Alueellisia ohjelmia toimittaneet jäsenvaltiot voivat myös toimittaa hyväksyttäväksi 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti alueellisten ohjelmien yhteiset osatekijät sisältävän kansallisen kehyksen ilman erillistä talousarviomäärärahaa.

Alueellisia ohjelmia toimittaneiden jäsenvaltioiden kansalliset kehykset voivat myös sisältää taulukon, jossa eritellään alue- ja vuosikohtaisesti asianomaiselle jäsenvaltiolle kyseiseksi ohjelmakaudeksi myönnetty maaseuturahaston koko rahoitusosuus.

*7 artikla***Temaattiset alaohjelmat**

1. Jäsenvaltiot voivat maaseudun kehittämistä koskevien unionin prioriteettien täyttämistä varten sisällyttää maaseudun kehittämisohjelmiinsa temaattisia alaohjelmia, joilla vastataan erityistarpeisiin. Temaattiset alaohjelmat voivat liittyä muun muassa seuraaviin:

- a) nuorille viljelijöille;
- b) 19 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetut pientilat;
- c) 32 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut vuoristoalueet;
- d) lyhyet toimitusketjut;
- e) maaseudun naiset;
- f) ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen sekä biologinen monimuotoisuus.

Liitteessä IV vahvistetaan viitteellinen luettelo kunkin temaattisen alaohjelman kannalta erityisen tärkeistä toimenpiteistä ja tukitoimien tyypeistä.

2. Temaattisilla alaohjelmilla voidaan myös vastata erityistarpeisiin, jotka liittyvät tietyn maaseutualueen kehitykseen huomattavasti vaikuttavien maataloussektorien rakenneuudistukseen.

3. Liitteessä II vahvistettuja tukiprosentteja voidaan korottaa 10 lisäprosenttiyksiköllä, kun kyseessä ovat pientiloja, lyhyitä toimitusketjuja, ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista sekä biologista monimuotoisuutta koskevien temaattisten alaohjelmien puitteissa tuetut tukitoimet. Nuorten viljelijöiden ja vuoristoalueiden tapauksessa enimmäistukiprosentteja voidaan korottaa liitteen II mukaisesti. Yhdistetty tukiprosentti voi kuitenkin olla enintään 90 prosenttia.

*8 artikla***Maaseudun kehittämisohjelmien sisältö**

1. Asetuksen (EU) N:o 1303/2013 27 artiklassa tarkoitettujen tietojen lisäksi jokaiseen maaseudun kehittämisohjelmaan on sisällyttävä

- a) asetuksen (EU) N:o 1303/2013 55 artiklassa tarkoitettu ennakoarvointi;

▼B

- b) SWOT-analyysi tilanteesta ja niiden tarpeiden määrittely, joihin on vastattava ohjelman kattamalla maantieteellisellä alueella.

Analyysi on jäsennettävä maaseudun kehittämistä koskevien unionin prioriteettien mukaisesti. Ympäristöä, ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista sekä innovointia koskevat erityistarpeet on arvioitava ottaen huomioon kaikki maaseudun kehittämistä koskevat unionin prioriteetit, jotta näillä kolmella alalla määriteltäisiin tarkoituksenmukaisia ratkaisuja kunkin prioriteetin tasolla;

- c) strategian kuvaus, jossa osoitetaan, että

i) kullekin ohjelmaan kuuluvalla maaseudun kehittämistä koskevien unionin prioriteettien kohdealalle on asetettu tarkoituksenmukaiset tavoitteet, jotka perustuvat 69 artiklassa tarkoitettuihin yhteisiin indikaattoreihin ja tarvittaessa ohjelmakohtaisiin indikaattoreihin;

ii) kullekin ohjelmaan kuuluvalla maaseudun kehittämistä koskevien unionin prioriteettien kohdealalle on valittu tarkoituksenmukaiset yhdistelmät toimenpiteitä, ►C1 jotka perustuvat johdonmukaiseen toimenpidelogiikkaan a alakohdassa tarkoitettuun ◄ ennakkoarvioinnin ja b alakohdassa tarkoitettua analyysin pohjalta;

iii) varojen jakaminen ohjelman toimenpiteille on perusteltua ja riittävää asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi;

iv) erityisoloihin alueellisella tai aluetta pienempien yksiköiden tasolla liittyvät erityistarpeet otetaan huomioon ja niihin etsitään konkreettisia ratkaisuja asianmukaisten toimenpiteiden tai temaattisten alaohjelmien yhdistelmien avulla;

v) ohjelmaan sisältyy asianmukainen lähestymistapa innovointiin maaseudun kehittämistä koskevien unionin prioriteettien toteuttamiseksi, mukaan lukien maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskeva eurooppalainen innovaatiokumppanuus, ympäristöön, Natura 2000 -alueiden erityistarpeet mukaan luettuina, sekä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen;

vi) on toteutettu toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että käytettävissä on riittävät valmiudet antaa neuvontaa lainsäädännön vaatimuksista ja innovointiin liittyvistä toimista;

- d) kunkin ennakkoehdon, joka on vahvistettu asetuksen (EU) N:o 1303/2013 19 artiklassa, osalta ja liitteessä XI olevan II osan mukaisesti vahvistettujen yleisten ennakkoehdojen osalta, ja tämän asetuksen liitteen V mukaisesti, arviointi siitä, mitä ennakkoehdoista sovelletaan ohjelmaan ja mitkä niistä täytyvät kumppanuussopimuksen ja ohjelman esittämispäivänä. Jos sovellettavat ennakkoehdot eivät täyty, ohjelmassa on oltava selvitys toteutettavista toimenpiteistä, niiden täytäntöönpanosta vastaavista elimistä ja niiden aikataulusta kumppanuussopimuksessa esitetyn yhteenvedon mukaisesti.

- e) asetuksen (EU) N:o 1303/2013 21 artiklan soveltamiseksi perustetun tuloskehyksen kuvaus;

- f) kunkin valitun toimenpiteen kuvaus;

▼B

- g) asetuksen (EU) N:o 1303/2013 56 artiklassa tarkoitettu arviointisuunnitelma. Jäsenvaltioilla on oltava käytössään riittävät resurssit voidakseen vastata määriteltyihin tarpeisiin ja varmistaakseen asianmukaisen seurannan ja arvioinnin;
- h) rahoitussuunnitelma, johon sisältyy
  - i) taulukko, jossa vahvistetaan 58 artiklan 4 kohdan mukaisesti kullekin vuodelle suunniteltu maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuus. Tarvittaessa tästä taulukosta on käytävä maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuuden sisällä erikseen ilmi määrärahat, jotka osoitetaan vähemmän kehittyneille alueille, ja varat, jotka siirretään maaseuturahastolle asetuksen (EU) N:o 1307/2013 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Maaseuturahaston suunnitellun vuotuisen rahoitusosuuden on oltava monivuotisen rahoituskehyksen mukainen;

▼M7

- ii) taulukko, jossa vahvistetaan kunkin toimenpiteen, kunkin maaseuturahaston erityisen rahoitusosuuden kohteena olevan toimintatyyppin, 37 artiklan 1 kohdassa ja 39 a artiklassa tarkoitettujen toimintatyyppien sekä teknisen avun osalta unionin suunniteltu kokonaisrahoitusosuus ja sovellettava maaseuturahaston rahoitusosuus. Tarvittaessa tästä taulukosta on käytävä erikseen ilmi vähemmän kehittyneille alueille ja muille alueille varattu maaseuturahaston rahoitusosuus;

▼B

- i) kohdealoittain jaoteltu indikaattorisuunnitelma, joka käsittää 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan i alakohdassa tarkoitettujen tavoitteiden ja vastaavan kohdealan mukaisesti valitun maaseudun kehittämistoimenpiteen suunnitellut tuotokset ja suunnitellut menot;
- j) tarvittaessa 82 artiklan mukaista kansallista lisärahoitusta koskeva taulukko kunkin toimenpiteen osalta;
- k) tarvittaessa luettelo 81 artiklan 1 kohdan mukaisista tukijärjestelmistä, joita käytetään ohjelmien täytäntöönpanoon;
- l) selvitys siitä, miten maaseudun kehittämisohjelma täydentää muista yhteisen maatalouspolitiikan välineistä ja Euroopan rakenne- ja investointirahastoista, jäljempänä 'ERI-rahastot', rahoitettuja toimenpiteitä;
- m) ohjelman täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt, mukaan luettuina
  - i) kaikkien 65 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten nimeäminen jäsenvaltiossa ja tiedoksi tiivistelmä kunkin hallinto- ja valvontarakenteen osalta;
  - ii) kuvaus seuranta- ja arviointimenettelyistä sekä seurantakomitean kokoonpanosta;
  - iii) säännökset, joilla varmistetaan ohjelman julkistaminen, myös 54 artiklassa tarkoitettujen kansallisen maaseutuverkoston välityksellä;
  - iv) kuvaus toimintatavasta, jolla vahvistetaan periaatteet tukitoimenvalintaperusteiden ja paikallisten kehittämisstrategioiden määrittelyä varten asiaankuuluvat tavoitteet huomioon ottaen; jäsenvaltiot voivat tässä yhteydessä säätää, että etusijalle asetetaan pk-yritykset, joilla on kytköksiä maa- ja metsätalousalaan;

▼B

- v) paikallisen kehittämisen osalta tarvittaessa kuvaus mekanismeista, joilla varmistetaan johdonmukaisuus paikallisten kehittämisstrategioiden, 35 artiklassa tarkoitetun yhteistyötoimenpiteen ja 20 artiklassa tarkoitetun peruspalveluja ja kylien kunnostusta maaseudulla koskevan toimenpiteen välillä kaupungin ja maaseudun väliset yhteydet mukaan luettuina;
  - n) asetuksen (EU) N:o 1303/2013 5 artiklassa tarkoitettujen kumppanien mukaan ottamiseksi toteutetut toimet ja yhteenvedo kumppanien kuulemisten tuloksista;
  - o) tarvittaessa 54 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun kansallisen maaseutuverkoston rakenne sekä verkoston hallintoa koskevat säännökset, joihin sen vuotuiset toimintasuunnitelmat perustuvat.
2. Jos maaseudun kehittämisohjelmaan sisältyy temaattisia alaohjelmia, kuhunkin alaohjelmaan on sisällyttävä
- a) erityinen SWOT-menetelmään perustuva analyysi tilanteesta ja niiden tarpeiden määrittely, joihin alaohjelmalla on tarkoitus vastata;
  - b) erityistavoitteet alaohjelmatasolla ja toimenpiteiden valinta alaohjelman toimenpidelogiikan perusteellisen määritelmän perusteella, mukaan luettuna tavoitteiden saavuttamiseksi valittujen toimenpiteiden odotettavissa olevan vaikutuksen arviointi;
  - c) erillinen erityisindikaattorisuunnitelma ja vastaavan kohdealan mukaisesti valitun kunkin maaseudun kehittämistoimenpiteen suunnitellut tuotokset ja suunnitellut menot.

3. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset, joilla vahvistetaan säännöt, jotka koskevat 1 ja 2 kohdassa kuvattujen tietojen esittämistä maaseudun kehittämisohjelmissa, ja säännöt, jotka koskevat 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen kansallisten kehysten sisältöä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 84 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*II LUKU****Maaseudun kehittämisohjelmien valmistelu, hyväksyminen ja muuttaminen****9 artikla***Ennakkoehdot**

Maaseuturahaston ohjelmatyöhön sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 liitteessä XI olevassa II jaksossa tarkoitettujen yleisten ennakkoehdojen lisäksi tämän asetuksen liitteessä V tarkoitettuja ennakkoehdoja, jos ne ovat tarkoituksenmukaisia ja jos niitä voidaan soveltaa ohjelman prioriteettien erityistavoitteisiin.

▼ B

10 artikla

Maaseudun kehittämisohjelmien hyväksyminen

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 8 artiklassa tarkoitetut tiedot sisältävä ehdotus kustakin maaseudun kehittämisohjelmasta.
2. Komissio hyväksyy kunkin maaseudun kehittämisohjelman täytäntöönpanosäädöksellä.

11 artikla

Maaseudun kehittämisohjelmien muuttaminen

Ohjelmien muuttamista koskevat jäsenvaltioiden pyynnöt hyväksytään seuraavien menettelyjen mukaisesti:

- a) Komissio päättää täytäntöönpanosäädöksillä ohjelmien muuttamista koskevista pyynnöistä, joilla pyritään:
  - i) muuttamaan ohjelmastrategiaa tekemällä yli 50 prosentin ► **C1** muutos johonkin kohdealaan liittyvistä määrällisistä tavoitteista ◀;
  - ii) muuttamaan maaseuturahaston rahoitusosuutta yhdessä tai useammassa toimenpiteessä;
  - iii) muuttamaan unionin kokonaisrahoitusosuutta tai sen vuosittaista jakautumista ohjelmatasolla;
- b) Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä ohjelmien muuttamista koskevat pyynnöt kaikissa muissa tapauksissa. Nämä säännöt koskevat erityisesti seuraavia seikkoja:
  - i) toimenpiteiden tai tukitoimien tyyppien käyttöönotto tai lakkauttaminen;
  - ii) muutokset toimenpiteiden kuvauksessa, tukikelpoisuusedellytysten muutokset mukaan luettuina;
  - iii) varojen siirtäminen sellaisten toimenpiteiden välillä, joihin sovelletaan erilaisia maaseuturahaston rahoitusosuuksia.

Kuitenkin b alakohdan i, ii ja iii alakohtaa sovellettaessa tapauksissa, joissa varojen siirtäminen koskee alle 20:tä prosenttia toimenpiteen määrärahoista ja alle 5:tä prosenttia ohjelmalle myönnetystä maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuudesta, hyväksyntä katsotaan annetuksi, jos komissio ei ole tehnyt pyynnöstä päätöstä 42 työpäivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta. Kyseinen määräaika ei sisällä ajanjaksoa, joka alkaa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona komissio on lähettänyt huomautuksensa jäsenvaltiolle, ja päättyy sinä päivänä, kun jäsenvaltio on vastannut huomautuksiin.

- c) Komission hyväksyntää ei vaadita sellaisten puhtaasti toimituksellisten tai tekstinlaadinnallisten korjausten tekemiseen, jotka eivät vaikuta politiikan eivätkä toimenpiteiden toteuttamiseen. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kyseisistä muutoksista.

▼B*12 artikla***Menettelyjä ja aikatauluja koskevat säännöt**

Komissio antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan säännöt menettelyistä ja aikatauluista, joita sovelletaan

- a) maaseudun kehittämisohjelmien ja kansallisten kehysten hyväksymiseen;
- b) maaseudun kehittämisohjelmia ja kansallisia kehyksiä koskevien muutosehdotusten esittämiseen ja hyväksymiseen, muutosehdotusten voimaantulo ja esittämistiheys ohjelmakauden aikana mukaan luettuina.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 84 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

III OSASTO

MAASEUDUN KEHITTÄMISTUKI*I LUKU***Toimenpiteet***13 artikla***Toimenpiteet**

Jokainen maaseudun kehittämistoimenpide on suunniteltava niin, että se edistää yhden tai useamman maaseudun kehittämistä koskevan unionin prioriteetin toteutumista. Liitteessä VI vahvistetaan viitteellinen luettelo unionin prioriteettien kannalta erityisen tärkeistä toimenpiteistä.

*14 artikla***Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevat toimet**

1. Tämän toimenpiteen mukainen tuki kattaa ammatillista koulutusta ja taitojen hankkimista koskevat toimet, esittelytoiminnan ja tiedotustoimet. Ammatillista koulutusta ja taitojen hankkimista koskeviin toimiin voi sisältyä koulutuskursseja, työpajoja ja valmennusta.

Tuki voi myös kattaa lyhytaikaiset tilan- ja metsänhoitoa koskevat vaihdot ja vierailut tiloille ja metsiin.

2. Tämän toimenpiteen mukaista tukea myönnetään maa- ja metsätalous- sekä elintarvikealalla toimiville henkilöille, maankäyttäjille ja muille talouden toimijoille, jotka ovat maaseudulla toimivia pk-yrityksiä.

Tuensaajana on koulutustoimen tai muun tietämyksensiirto- ja tiedotustoimen tarjoaja.

3. Tämän toimenpiteen mukaista tukea ei myönnetä ohjaus- tai koulutuskursseihin, jotka ovat osa keskiasteen tai sitä ylemmän asteen tavanomaisia koulutusohjelmia tai -järjestelmiä.

▼B

Tietämyksensiirto- ja tiedotuspalveluja tarjoavilla elimillä on oltava asianmukaiset valmiudet eli pätevä henkilöstö, ja henkilöstölle on tarjottava säännöllisesti koulutusta tehtävien hoitamiseen.

▼M7

4. Tämän toimenpiteen mukaisia tukikelpoisia kustannuksia ovat tietämyksensiirto- tai tiedotustoimen järjestämisestä ja toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset. Esittelyn tuloksena perustettua infrastruktuuria voidaan käyttää sen jälkeen, kun toimenpide on saatettu päätökseen. Kun kyseessä ovat esittelyhankkeet, tuki voi kattaa myös niihin liittyvät investointikustannukset. Tukikelpoisia ovat myös osallistujien matka- ja majoituskulut ja heidän päivärahasa sekä viljelijöiden lomituskulut. Kaikki tämän kohdan mukaisesti yksilöidyt kustannukset maksetaan tuensaajalle.

▼B

5. Jotta varmistetaan, että tilan- ja metsänhoitoa koskeva vaihto ja tila- ja metsävierailut ovat selkeästi erotettavissa muihin unionin järjestelmiin kuuluvista vastaavista toimista, siirretään komissiolle valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat tilan- ja metsänhoitoa koskevan vaihdon ja tila- ja metsävierailujen kestoa ja sisältöä.

6. Komissio antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan osallistujien kustannusten korvaamisen menettelyihin liittyvät säännöt, mukaan lukien arvosetelien (voucher) tai muiden vastaavien muotojen käyttäminen.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 84 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*15 artikla***Neuvonta-, tilanhoito- ja lomituspalvelut**

1. Tämän toimenpiteen mukaisen tuen tavoitteena on

- a) auttaa viljelijöitä, tässä asetuksessa määriteltyjä nuoria viljelijöitä, metsän haltijoita, muita maankäyttäjiä ja maaseutualueiden pk-yrityksiä hyödyntämään neuvontapalveluja tilansa, yrityksensä ja/tai investointinsa taloudellisen ja ympäristötehokkuuden parantamisessa sekä niiden ilmastoystävällisyyden ja ilmastomuutoksen kestävyysparantamisessa;
- b) edistää tilanhoito- ja lomituspalvelujen sekä maatalouden neuvontapalvelujen ja metsätalouden neuvontapalvelujen perustamista, asetuksen (EU) N:o 1306/2013 12–14 artiklassa tarkoitettu maatalojen neuvontajärjestelmä mukaan luettuna;
- c) edistää neuvojen koulutusta.

▼M7

2. Edellä olevan 1 kohdan a ja c alakohdan mukaisen tuen saajana on neuvonta- tai koulutuspalvelun tarjoaja taikka hallintoviranomainen. Jos tuensaaja on hallintoviranomainen, neuvonta- tai koulutuspalvelun tarjoajan valitsee elin, joka on hallintoviranomaisesta toiminnallisesti riippumaton. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdan mukainen tuki myönnetään viranomaiselle tai elimelle, joka on valittu perustamaan tilanhoito- tai lomituspalvelu taikka maa- tai metsätalouden neuvontapalvelu.

▼M7

3. Neuvontapalveluja antamaan valituilla viranomaisilla tai elimillä on oltava asianmukaiset resurssit eli säännöllisesti koulutettua ja pätevää henkilöstöä sekä neuvontakokemusta, ja niiden neuvontatoiminnan on oltava luotettavaa aloilla, joilla ne antavat neuvontaa. Tämän toimenpiteen mukaiset palvelujen tarjoajat on valittava sekä julkisille että yksityisille elimille avoimella valintamenettelyllä. Kyseisen valintamenettelyn on oltava puolueeton, ja sen ulkopuolelle on jätettävä hakijat, joihin liittyy eturistiriitoja.

▼B

Neuvoja antaessaan neuvontapalvelujen on noudatettava asetuksen (EU) N:o 1306/2013 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja salassapitovelvollisuuksia.

▼M7

3 a. Tätä artiklaa sovellettaessa jäsenvaltioiden on 65 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehtävä kaikki tarkastukset neuvonta- tai koulutuspalvelun tarjoajan tasolla.

▼B

4. Yksittäisille viljelijöille, tässä asetuksessa määritellyille nuorille viljelijöille ja muille maankäyttäjille annettavan neuvonnan on liityttävä ainakin yhteen maaseudun kehittämistä koskevaan unionin prioriteettiin ja katettava vähintään yksi seuraavista:

- a) asetuksen (EU) N:o 1306/2013 VI osaston I luvussa säädetyistä lakisääteisistä hoitovaatimuksesta ja/tai hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevasta toimenpidevaatimuksesta johtuvat velvoitteet tiloilla;
- b) tarvittaessa asetuksen (EU) N:o 1307/2013 [DP] III osaston 3 luvun mukaiset ilmastoon ja ympäristön kannalta suotuisat maatalouskäytännöt ja asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu maatalousmaan säilyttäminen;
- c) maatilalla toteutettavat toimet, joista määrätään maaseudun kehittämisohjelmissa ja joilla pyritään maatilojen nykyaikaistamiseen, kilpailukykyyn kasvattamiseen, alakohtaiseen yhdentämiseen, innovointiin ja markkinasuuntautuneisuuteen sekä yrittäjyyden edistämiseen;
- d) jäsenvaltioiden vesipuitedirektiivin 11 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanemiseksi määrittelemät vaatimukset;
- e) jäsenvaltioiden asetuksen (EY) N:o 1107/2009 55 artiklan täytäntöönpanemiseksi määrittelemät vaatimukset, erityisesti direktiivin 2009/128/EY 14 artiklassa tarkoitettujen integroidun torjunnan yleisten periaatteiden noudattaminen;
- f) tarvittaessa työturvallisuusvaatimukset tai maatalaan liittyvät turvallisuusvaatimukset;
- g) ensimmäistä kertaa alalle ryhtyville nuorille viljelijöille annettava erityisneuvonta.

Neuvonta voi myös kattaa muita seikkoja ja erityisesti tietojen antamisen ilmastomuutoksen hillitsemisestä ja siihen sopeutumisesta, biologisesta monimuotoisuudesta sekä vesien suojelusta, ►C1 siten kuin siitä säädetään asetuksen (EU) N:o 1306/2013 liitteessä I tai ◄ maatalan taloudelliseen tilanteeseen ja ympäristönsuojelun tasoon liittyviä seikkoja, kilpailukykyä koskevat kohdat mukaan luettuna. Siihen voi sisältyä neuvonta lyhyiden toimitusketjujen, luonnonmukaisen maatalouden ja kotieläintalouden terveysnäkökohtien kehittämiseksi.

▼B

5. Metsän haltijoille annettavan neuvonnan on katettava vähintään direktiivien 92/43/ETY, 2009/147/EY ja vesipuitedirektiivin mukaiset asiaa koskevat velvollisuudet. Siinä voidaan myös käsitellä metsätilan taloudelliseen tilanteeseen ja ympäristönsuojelun tasoon liittyviä seikkoja.

6. Pk-yrityksille annettavassa neuvonnassa voidaan käsitellä yrityksen taloudelliseen tilanteeseen ja ympäristönsuojelun tasoon liittyviä seikkoja.

7. Asianmukaisesti perustelluissa ja asiaankuuluvissa tapauksissa neuvontaa voidaan antaa osittain ryhmässä ottaen samalla huomioon neuvontapalvelujen yksittäisten käyttäjien tilanteet.

8. Edellä olevan 1 kohdan a ja c alakohdan mukaisen tuen enimmäismäärät vahvistetaan liitteessä II. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdan mukaista pienenevää tukea maksetaan enintään viiden vuoden ajan palvelujen perustamisesta.

*16 artikla***Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmät****▼M7**

1. Tämän toimenpiteen mukainen tuki kattaa viljelijöiden ja viljelijäryhmien uuden osallistumisen tai viljelijöiden ja viljelijäryhmien osallistumisen viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana seuraaviin:

▼B

a) seuraavien asetusten ja säännösten nojalla perustetut laatujärjestelmät:

i) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1151/2012 ⁽¹⁾;

ii) neuvoston asetus (EY) N:o 834/2007 ⁽²⁾;

iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 110/2008 ⁽³⁾;

iv) neuvoston asetus (ETY) N:o 1601/91 ⁽⁴⁾;

v) neuvoston asetuksen (EY) N:o 1308/2013 II osan II osaston I luvun 2 jakso viinien osalta.

b) jäsenvaltioiden hyväksymät maataloustuotteiden, puuvillan tai elintarvikkeiden laatujärjestelmät, maatilojen sertifiointiohjelmat mukaan luettuina, jotka täyttävät seuraavat perusteet:

i) järjestelmien mukaisesti valmistettavien lopputuotteiden erityisyys johtuu selkeistä velvoitteista, joiden avulla voidaan taata mikä tahansa seuraavista:

— tuotteen erityiset ominaisuudet,

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1151/2012, annettu 21 päivänä marraskuuta 2012, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä (EUVL L 343, 14.12.2012, s. 1).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 834/2007, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2007, luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 2092/91 kumoamisesta (EUVL L 189, 20.7.2007, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 110/2008, annettu 15 päivänä tammikuuta 2008, tislattujen alkoholijuomien määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojaamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1576/89 kumoamisesta (EUVL L 39, 13.2.2008, s. 16).

⁽⁴⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 1601/91, annettu 10 päivänä kesäkuuta 1991, maustettujen viinien, maustettujen viinipohjaisten juomien ja maustettujen viinistä valmistettujen juomasekoitusten määritelmää, kuvausta ja esittelyä koskevista yleisistä säännöistä (EYVL L 149, 14.6.1991, s. 1).

▼B

- erityiset viljely- tai tuotantomenetelmät, tai
- kansanterveyden, eläinten tai kasvien terveyden, eläinten hyvinvoinnin tai ympäristönsuojelun kannalta huomattavasti laadukkaampi lopputuote kuin mitä kaupallista hyödykettä koskeissa standardeissa vaaditaan;
- ii) järjestelmä on avoin kaikille tuottajille;
- iii) järjestelmä sisältää sitovat tuote-eritelmät, joiden noudattamista valvovat viranomaiset tai riippumaton tarkastuselin;
- iv) järjestelmä on läpinäkyvä ja varmistaa tuotteiden täydellisen jäljitettävyyden;
- c) maataloustuotteiden vapaaehtoiset sertifiointiohjelmat, joiden jäsenvaltiot ovat tunnustaneet olevan maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden vapaaehtoisia sertifiointiohjelmia koskevista parhaista käytännöistä annettujen EU:n suuntaviivojen mukaisia.

▼M7

2. Tämän toimenpiteen mukainen tuki voi kattaa myös kustannukset, jotka aiheutuvat tuottajaryhmien toteuttamista tiedotus- ja menekinedistämistoimista, jotka koskevat tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti tukea saavaan laatujärjestelmään kuuluvia tuotteita. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) N:o 1303/2013 70 artiklan 3 kohdassa säädetään, kyseiset toimet voidaan toteuttaa ainoastaan sisämarkkinoilla.

3. Edellä olevan 1 kohdan mukainen tuki on myönnettävä vuotuisena kannustinpalkkiona, jonka taso määritellään tuettuihin järjestelmiin osallistumisesta aiheutuvien kiinteiden kustannusten mukaisesti, ja sitä voidaan myöntää enintään viiden vuoden ajan.

Silloin kun kyseessä on osallistuminen ensimmäistä kertaa ennen 1 kohdan mukaista tukea koskevan hakemuksen esittämistä, viiden vuoden enimmäiskesto lyhennetään niiden vuosien määrällä, jotka ovat kuluneet laatujärjestelmään ensimmäistä kertaa osallistumisen ja tukea koskevan hakemuksen esittämisaikavälillä.

Tätä kohtaa sovellettaessa 'kiinteillä kustannuksilla' tarkoitetaan tuettuun laatujärjestelmään liittymisestä aiheutuvia kustannuksia ja tällaiseen järjestelmään osallistumisesta maksettavaa vuosimaksua, tarvittaessa järjestelmän eritelmän noudattamiseen liittyvät valvontakustannukset mukaan luettuina.

Tätä artiklaa sovellettaessa 'viljelijällä' tarkoitetaan asetuksen (EU) N:o 1307/2013 9 artiklassa, sellaisena kuin sitä sovelletaan asianomaisessa jäsenvaltiossa, tarkoitettua aktiiviviljelijää.

▼B

4. Enimmäistukiprosentit ja tuen enimmäismäärä vahvistetaan liitteessä II.

5. Tämän toimenpiteen mukaiseen tukeen mahdollisesti vaikuttavan uuden unionin oikeuden huomioon ottamiseksi ja johdonmukaisuuden varmistamiseksi maataloustoimenpiteiden edistämistä koskevien unionin muiden välineiden kanssa ja kilpailun vääristymisen estämiseksi siirretään komissiolle valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat 1 kohdan a alakohdan soveltamisalaan kuuluvia erityisiä unionin järjestelmiä, joissa yksilöidään niiden tuottajaryhmien ominaispiirteitä ja toimintatyyppejä, jotka voivat saada tukea 2 kohdan nojalla, joissa vahvistetaan edellytykset kilpailun vääristymisen ja tiettyjen tuotteiden syrjinnän ehkäisemiseksi sekä joissa vahvistetaan edellytykset, joiden perusteella kaupalliset merkit on jätettävä tuen ulkopuolelle.

▼B*17 artikla***Investoinnit fyysiseen omaisuuteen**

1. Tämän toimenpiteen mukainen tuki kattaa aineelliset ja/tai aineettomat investoinnit, jotka

a) parantavat maatilan kokonaistoimintaa ja kestävyyttä;

▼M7

b) koskevat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen liitteeseen I kuuluvien maataloustuotteiden tai puuvillan jalostusta, kaupan pitämistä ja/tai kehittämistä, kalastustuotteita lukuun ottamatta; tuotantoprosessista saatu tuotos voi olla tuote, joka ei kuulu mainittuun liitteeseen; jos tuki myönnetään rahoitusvälineiden muodossa, tuotantopanos voi olla myös mainittuun liitteeseen kuulumaton tuote edellyttäen, että investoinnilla tuetaan yhtä tai useampaa maaseudun kehittämiseen liittyvää unionin prioriteettia;

▼B

c) koskevat maa- ja metsätalouden kehittämiseen, nykyaikaistamiseen ja mukauttamiseen ►C1 liittyvää infrastruktuuria, maa- ja metsätalouksmaalle pääsy, tilusjärjestelyt ja ◄ maanparannus sekä energia- ja vesihuolto ja energian ja veden säästö mukaan luettuina; tai

d) ovat ei-tuotannollisia investointeja, jotka liittyvät tämän asetuksen mukaisten maatalouden ympäristö- ja ilmastotavoitteiden toteuttamiseen, esimerkiksi lajien ja luontotyyppien biologisen monimuotoisuuden suojelun tasoon tai Natura 2000 -alueen tai muiden ohjelmassa määriteltävien luonnonarvoltaan merkittävien järjestelmien yleishyödyllisen arvon parantamiseen.

2. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan mukaista tukea myönnetään viljelijöille tai viljelijäryhmille.

Jos investoinneilla tuetaan tilojen rakenneuudistusta, jäsenvaltioiden on kohdistettava tuki maatiloihin maaseudun kehittämistä koskevan unionin prioriteetin yhteydessä tehdyn SWOT-analyysin mukaisesti tavoitteena tilojen elinkelpoisuuden ja kaikenlaisen maatalouden kilpailukykyyn parantaminen kaikilla alueilla ja innovatiivisen maatalousteknologian ja metsien kestävä hoidon ja käytön edistäminen.

3. Edellä olevan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisen tuen enimmäistukiprosentit vahvistetaan liitteessä II. Enimmäistukiprosentteja voidaan korottaa liitteessä II säädettyjen tukiprosenttien mukaisesti, kun kyseessä ovat nuoret viljelijät, yhteiset investoinnit, mukaan lukien tuotajaorganisaatioiden sulautumiseen liittyvät, ja useamman kuin yhden toimenpiteen mukaista tukea saavat yhdenmukaiset hankkeet, investoinnit 32 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, joilla on luonnonoloista johtuvia ja muita erityisrajoitteita, 28 ja 29 artiklan mukaisesti toimiin liittyvät investoinnit ja maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden puitteissa tuetut toimet. Yhdistetty tukiprosentti saa kuitenkin olla enintään 90 prosenttia.

▼B

4. Edellä olevan 1 kohdan c ja d alakohdan mukaisen tuen tukiprosentit vahvistetaan liitteessä II.

▼M7

5. Tukea voidaan myöntää nuorille viljelijöille, jotka ryhtyvät ensimmäistä kertaa tilanpidosta vastaaviksi maatalousyrittäjiksi, investointeihin, joiden tarkoituksena on maataloustuotantoon, myös työturvallisuuteen, sovellettavien unionin vaatimusten täyttäminen. Tukea voidaan myöntää enintään 24 kuukauden ajan maaseudun kehittämissuunnitelmassa vahvistetusta toiminnan aloittamispäivästä tai kunnes 19 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua liiketoimintasuunnitelmaa määritellyt toimet on saatettu loppuun.

▼B

6. Jos unionin oikeudessa asetetaan viljelijöille uusia vaatimuksia, tukea voidaan myöntää vaatimusten täyttämiseksi tarpeellisia investointeja varten enintään 12 kuukauden ajan päivästä, jolloin vaatimuksista tulee pakollisia tilanpitoa varten.

18 artikla

Luonnonkatastrofien ja muiden katastrofien vahingoittamien maatalouden tuotantomahdollisuuksien palauttaminen ja aiheellisten ennalta ehkäisevien toimien käyttöönotto

1. Tämän toimenpiteen mukainen tuki kattaa
  - a) investoinnit ennalta ehkäiseviin toimiin, joiden tavoitteena on lieventää mahdollisten luonnonkatastrofien, epäsuotuisten sääolojen ja muiden katastrofien seurauksia;
  - b) investoinnit luonnonkatastrofien, epäsuotuisten sääolojen ja muiden katastrofien vahingoittaman maatalousmaan ennallistamiseksi ja sen vahingoittamien tuotantomahdollisuuksien palauttamiseksi.
2. Tuki myönnetään viljelijöille tai viljelijäryhmille. Tuki voidaan myöntää myös julkisille yhteisöille, jos tällaisten yhteisöjen investoinnin ja maatalouden tuotantomahdollisuuksien välinen yhteys voidaan osoittaa.
3. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdan mukaisen tuen myöntämisen edellytyksenä on, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset toteavat virallisesti, että luonnonkatastrofi on tapahtunut ja että tämä katastrofi tai neuvoston direktiivin 2000/29/EY ⁽¹⁾ mukaisesti kasvitaudin tai tuholaisen hävittämiseksi taikka niiden leviämisen estämiseksi toteutetut toimenpiteet ovat tuhonneet vähintään 30 prosenttia alueen maatalouden tuotantomahdollisuuksista.
4. Tämän toimenpiteen mukaista tukea ei myönnetä luonnonkatastrofista tai muista katastrofeista johtuviin tulonmenetyksiin.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei tämän toimenpiteen ja muiden kansallisten tai unionin tukivälineiden taikka yksityisten vakuutusjärjestelmien yhdistämisestä aiheudu liiallisia korvauksia.

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 2000/29/EY, annettu 8 päivänä toukokuuta 2000, kasvien ja kasvituotteiden haitallisten organismien jäsenvaltioihin kulkeutumisen estämiseen liittyvistä suojatoimenpiteistä (EYVL L 169, 10.7.2000, s. 1).

▼B

5. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan mukaisen tuen enimmäistukiprosentit vahvistetaan liitteessä II.

*19 artikla***Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen**

1. Tämän toimenpiteen mukainen tuki kattaa
  - a) yrityksen perustamistuen, joka on suunnattu
    - i) nuorille viljelijöille;
    - ii) muuhun kuin maataloustoimintaan maaseudulla;
    - iii) pientilojen kehittämiseen;
  - b) investoinnit muun kuin maataloustoiminnan perustamiseen ja kehittämiseen;
  - c) vuotuisen tai kertaluonteisen tuen viljelijöille, jotka ovat tukikelpoisia asetuksen (EU) N:o 1307/2013 V osastossa säädettyssä pienviljelijöiden järjestelmässä ('pienviljelijäjärjestelmä') ja jotka siirtävät tilansa pysyvästi toiselle viljelijälle;
2. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan mukainen tuki myönnetään nuorille viljelijöille.

Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan mukainen tuki myönnetään viljelijöille tai maatilakotitalouden jäsenille, jotka laajentavat taloudellista toimintaansa maatalouden ulkopuolelle, sekä mikro- ja pienyrityksille ja luonnollisille henkilöille maaseudulla.

Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan iii alakohdan mukainen tuki myönnetään jäsenvaltioiden määrittelemille pientiloille.

Edellä olevan 1 kohdan b alakohdan mukainen tuki myönnetään mikro- ja pienyrityksille ja luonnollisille henkilöille maaseudulla sekä viljelijöille tai maatilakotitalouden jäsenille.

Edellä olevan 1 kohdan c alakohdan mukainen tuki myönnetään viljelijöille, jotka ovat tukihakemuksen jättöhetkellä tukikelpoisia pienviljelijäjärjestelmässä ja jotka ovat olleet siinä tukikelpoisia vähintään yhden vuoden ajan ja jotka sitoutuvat siirtämään koko tilansa ja vastaavat tukioikeudet pysyvästi toiselle viljelijälle. Tukea maksetaan siirtopäivästä 31 päivään joulukuuta 2020 asti, tai se voidaan laskea kyseiseltä ajanjaksolta ja maksaa kertaluonteisen tuen muodossa.

3. Maatilakotitalouden jäsenenä voidaan pitää luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai tällaisten henkilöiden muodostamaa ryhmää, maataloustyöntekijöitä lukuun ottamatta, siitä riippumatta, millaisen oikeudellisen aseman kansallinen lainsäädäntö ryhmälle ja sen jäsenille antaa. Jos oikeushenkilöä tai tällaisten henkilöiden muodostamaa ryhmää pidetään maatilakotitalouden jäsenenä, kyseisen jäsenen on harjoitettava tilalla maataloutta tukihakemuksen esittämishetkellä.

▼M7

4. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaista tukea koskeva hakemus on toimitettava viimeistään 24 kuukautta toiminnan aloittamispäivän jälkeen.

▼M7

Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan mukaisen tuen edellytyksenä on liiketoimintasuunnitelman esittäminen. Liiketoimintasuunnitelman toteuttaminen on aloitettava viimeistään yhdeksän kuukauden kuluessa tuen myöntämispäätöksen päivämäärästä. Liiketoimintasuunnitelma on voimassa enintään viisi vuotta.

Liiketoimintasuunnitelmassa on määrättävä, että nuoren viljelijän on noudatettava asetuksen (EU) N:o 1307/2013 9 artiklaa, sellaisena kuin sitä sovelletaan asianomaisessa jäsenvaltiossa, 18 kuukauden kuluessa tuen myöntämispäätöksen päivämäärästä.

Jäsenvaltioiden on määrättävä 2 artiklan 1 kohdan s alakohdassa tarkoitettu toimi tai toimet maaseudun kehittämissuunnitelmissa.

Jäsenvaltioiden on vahvistettava 1 kohdan a alakohdan i ja iii alakohdan mukaiseen tukeen sovellettavat ylä- ja alarajat tuensaajien tai tilojen osalta. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaisen tuen alarajan on oltava korkeampi kuin 1 kohdan a alakohdan iii alakohdan mukaisen tuen ylärajan. Tukea voidaan myöntää vain tiloille, jotka vastaavat mikro- ja pienyritysten määritelmää.

4 a. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) N:o 1303/2013 37 artiklan 1 kohdassa säädetään, tämän artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaista tukea voidaan myöntää myös rahoitusvälineiden muodossa tai avustusten ja rahoitusvälineiden yhdistelmänä.

5. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan mukainen tuki maksetaan vähintään kahdessa erässä. Erät voivat olla asteittain alenevia. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan i ja ii alakohdan mukaisen tuen viimeisen erän maksamisen edellytyksenä on liiketoimintasuunnitelman moitteeton toteuttaminen.

▼B

6. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan mukaisen tuen enimmäismäärä vahvistetaan liitteessä II. Jäsenvaltioiden on 1 kohdan a alakohdan i ja ii alakohdan mukaisen tuen määrää määriteltessään otettava huomioon myös ohjelma-alueen sosioekonominen tilanne.

7. Edellä olevan 1 kohdan c alakohdan mukainen tuki on suuruudeltaan 120 prosenttia vuotuisesta tuesta, jonka tuensaaja voi saada pienviljelijäjärjestelmän mukaisesti.

8. Jotta varmistettaisiin maaseuturahaston varojen tehokas ja tulokselinen käyttö, siirretään komissiolle valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan liiketoimintasuunnitelman vähimmäissisältö ja ne perusteet, joita jäsenvaltioiden on sovellettava tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja rajoja vahvistaessaan.

*20 artikla***Peruspalvelut ja kylien kunnostus maaseutualueilla**

1. Tämän toimenpiteen mukainen tuki kattaa erityisesti

a) maaseutualueiden kuntien ja kylien ja niiden peruspalvelujen kehittämissuunnitelmien sekä Natura 2000 -alueita ja muita luonnonarvoltaan merkittäviä alueita koskevien suojelu- ja hoitosuunnitelmien laatimisen ja päivittämisen;

▼ B

- b) investoinnit kaikenlaisten pieninfrastruktuurien luomiseksi, parantamiseksi tai laajentamiseksi, uusiutuvia energialähteitä ja energiansästöä koskevat investoinnit mukaan luettuina;
- c) laajakaistainfrastruktuurin, myös sen luomisen, parantamisen ja laajentamisen, passiivisen laajakaistainfrastruktuurin sekä laajakaistan ja julkisten sähköisen hallinnon ratkaisujen saatavuuden;
- d) investoinnit maaseutuväestölle suunnattujen paikallisten peruspalvelujen, vapaa-aika ja kulttuuri mukaan luettuina, ja niihin liittyvän infrastruktuurin perustamiseen, parantamiseen tai laajentamiseen;
- e) investoinnit vapaa-ajan infrastruktuurin julkiseen käyttöön, matkailuneuvontaan ja pienimuotoiseen matkailuinfrastruktuuriin;
- f) kylien, maaseutumaiseman ja luonnonarvoltaan merkittävien alueiden kulttuuri- ja luonnonperinnön säilyttämiseen, ennallistamiseen ja kohentamiseen liittyvät tutkimukset ja investoinnit, niihin liittyvät sosioekonomiset näkökohdat mukaan luettuina, sekä ympäristöalan tiedotustoimet;
- g) toimintojen siirtämiseen sekä maaseudun taajamissa tai niiden lähellä sijaitsevien rakennusten ja muiden tilojen muutostöihin tarkoitetut investoinnit, joilla pyritään parantamaan taajaman elämänlaatua tai lisäämään sen ympäristönsuojelun tasoa.

2. Tämän toimenpiteen mukainen tuki koskee vain pieninfrastruktuureja, jotka kukin jäsenvaltio määrittelee ohjelmassaan. Maaseudun kehittämishohjelmiin voi kuitenkin sisältyä erityisiä poikkeuksia tästä säännöstä, kun kyseessä ovat investoinnit laajakaistaan ja uusiutuviin energialähteisiin. Tällöin on vahvistettava selkeät perusteet täydentävyyden varmistamiseksi muiden unionin välineiden mukaisen tuen kanssa.

3. Edellä olevan 1 kohdan mukaiset investoinnit ovat tukikelpoisia, jos niihin liittyvät tukitoimet toteutetaan maaseutukuntien ja -kylien ja niiden peruspalvelujen kehittämissuunnitelmien mukaisesti, jos sellaisia on olemassa, ja kyseiset investoinnit ovat asiaan liittyvän paikallisen kehittämisstrategian mukaisia.

▼ M7

4. Edellä olevia 2 ja 3 kohtaa ei sovelleta, jos tuki myönnetään rahoitusvälineiden muodossa.

▼ B

21 artikla

Investoinnit metsäalueiden kehittämiseen ja metsien elinkelpoisuuden parantamiseen

1. Tämän toimenpiteen mukainen tuki kattaa
  - a) metsityksen ja ► **C1** puustoisien maan ◀ muodostamisen;
  - b) peltometsätalousjärjestelmien käyttöönoton

▼B

- c) metsäpaloista, luonnonkatastrofeista ja muista katastrofeista, tuholaiset ja taudit sekä ilmastoon liittyvät uhat mukaan luettuina, metsille aiheutuvien vahinkojen ennalta ehkäisemisen ja korjaamisen;
- d) investoinnit, joilla parannetaan metsäekosysteemien häiriönsietokykyä ja ympäristöarvoa sekä metsäekosysteemien potentiaalia ilmastomuutoksen hillitsemiseen;
- e) investoinnit metsätalouden tekniikoihin sekä metsätuotteiden jalostukseen, käyttöönottoon ja kaupan pitämiseen.

▼C1

2. Jäljempänä 22–26 artiklassa säädettyjä metsänomistusta koskevia rajoituksia ei sovelleta trooppisiin tai subtrooppisiin metsiin eikä Azorien, Madeiran, Kanariansaarten, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 229/2013 ⁽¹⁾ tarkoitettujen Egeanmeren pienten saarten eikä Ranskan syrjäisimpien alueiden puustoihin aloihin.

▼B

Tiettyä, jäsenvaltioiden ohjelmassa määrittelemää tilakokoa suurempien tilojen osalta tuen saamisen edellytyksenä on sellaiseen ►C1 metsäsuunnitelmaan ◄ tai vastaavaan välineeseen perustuvien asiaankuuluvien tietojen esittäminen, joka noudattaa metsien kestävää hoitoa ja käyttöä sellaisena kuin se määriteltiin vuonna 1993 pidetyssä Euroopan metsien suojelun ministerikokouksessa.

*22 artikla***Metsitys ja ►C1 puustoisien maan ◄ muodostaminen**

1. Edellä olevan 21 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista tukea myönnetään julkisille ja yksityisille maankäyttäjille ja näiden yhteenliittymille, ja se kattaa perustamiskustannukset sekä hehtaaria kohti maksettavan vuosipalkkion maatalouden tulonmenetysten ja hoitokustannusten, esi- ja jälkiraivaus mukaan luettuna, korvaamiseksi enintään 12 vuoden ajan. Maan kuullessa valtiolle tukea voidaan myöntää vain, jos kyseistä maata käyttävä elin on yksityinen elin tai kunta.

Julkisessa omistuksessa olevan maan metsitykseen tai nopeakasvuksille puille myönnettävä tuki kattaa ainoastaan perustamiskustannukset.

2. Tukikelpoista on sekä maatalousmaa että muu kuin maatalousmaa. Istutettujen lajien on vastattava kyseisen alueen ympäristö- ja ilmasto-olosuhteita sekä noudatettava ympäristöä koskevia vähimmäisvaatimuksia. Tukea ei myönnetä lyhytkiertoisien energiapuun, joulukuusien eikä energiantuotantoon tarkoitettujen nopeakasvuisten puiden istutukseen. Alueilla, joilla ankarat maaperä- ja ilmasto-olosuhteet vaikeuttavat metsitystä, tukea voidaan myöntää muiden monivuotisten puumaisien lajien, kuten paikallisiin olosuhteisiin soveltuvien pensaiden, istutukseen.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 229/2013, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2013, Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1405/2006 kumoamisesta (EUVL L 78, 20.3.2013, s. 41).

▼B

3. Sen varmistamiseksi, että maatalousmaan metsitys on ympäristöpolitiikan tavoitteiden mukaista, komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tiettyjen tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen ympäristöä koskevien vähimmäisvaatimusten määrittelystä.

▼M7*23 artikla***Peltometsätalousjärjestelmien käyttöönotto, elvyttäminen tai uudistaminen**

1. Edellä olevan 21 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaista tukea myönnetään yksityisille maankäyttäjille, kunnille ja näiden yhteenliittymille, ja se kattaa käyttöönotto-, elvyttämis- ja/tai uudistamiskustannukset ja hehtaaria kohti maksettavan vuosipalkkion hoitokustannusten korvaamiseksi enintään viiden vuoden ajan.

▼B

2. Tätä artiklaa sovellettaessa peltometsätalousjärjestelmillä tarkoitetaan maankäyttöjärjestelmiä, joissa kasvatetaan puita samalla maalla yhdessä maatalouskasvien kanssa. Jäsenvaltioiden on määritettävä puiden vähimmäis- ja enimmäismäärä hehtaaria kohti ottaen huomioon paikalliset maaperä-, ilmasto- ja ympäristöolosuhteet, puulajit ja tarve varmistaa maan kestävä maatalouskäyttö.

3. Enimmäistukiprosentti vahvistetaan liitteessä II.

*24 artikla***Metsäpaloista, luonnonkatastrofeista ja muista katastrofeista metsille aiheutuvien vahinkojen ennalta ehkäiseminen ja korjaaminen**

1. Edellä olevan 21 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaista tukea myönnetään yksityisille ja julkisille metsän haltijoille sekä muille yksityisoikeudellisille ja julkisille elimille ja näiden yhteenliittymille, ja se kattaa seuraavista johtuvat kustannukset:

- a) suojaavan infrastruktuurin perustaminen. Palonkatkaisulinjojen osalta tuki voi kattaa myös hoitokustannuksia. Tukea ei myönnetä maatalouteen liittyvään toimintaan alueilla, joilla sovelletaan maatalouden ympäristösitoumuksia;
- b) tulipalojen ja muiden luonnononnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi paikallisesti toteutettavat pienimuotoiset toimet, laiduntavat eläimet mukaan luettuina;
- c) metsäpalojen, tuholaiden ja tautien valvontamahdollisuuksien ja tietoliikennelaitteiden käyttöönotto ja parantaminen ja
- d) tulipalojen ja muiden luonnonkatastrofien, myös tuholaiden, tautien, muiden katastrofien ja ilmastomuutokseen liittyvien ilmiöiden, vahingoittamien metsätalouden tuotantomahdollisuuksien palauttaminen.

2. Kun kyseessä ovat tuholaisia ja tauteja ennalta ehkäisevät toimet, asianomaisen katastrofiriskin tueksi on esitettävä tieteellistä näyttöä ja tieteellisten julkisten organisaatioiden on tunnustettava se. Tarvittaessa ohjelmaan on liitettävä luettelo kasveille haitallisten organismien lajeista, jotka voivat aiheuttaa katastrofin.

▼B

Tukikelpoisten tukitoimien on oltava jäsenvaltioiden laatimien metsän-suojelusuunnitelmien mukaisia. Tiettyä, jäsenvaltioiden ohjelmassa määrittelemää tilakokoa suurempien tilojen osalta tuen saamisen edellytyksenä on sellaiseen ►C1 metsäsuunnitelmaan ◄ tai vastaavaan välineeseen perustuvien asiaankuuluvien tietojen esittäminen, joka noudattaa metsien kestävää hoitoa ja käyttöä sellaisena kuin se määriteltiin vuonna 1993 pidetyssä Euroopan metsien suojelun ministerikokouksessa ja jossa ennalta ehkäisevien toimien tavoitteet esitetään yksityiskohtaisesti.

Metsäpalojen ennalta ehkäisyä koskevaa tukea myönnetään metsäalueille, jotka on luokiteltu jäsenvaltioiden metsänsuojelusuunnitelmissa keskisuuren tai suuren metsäpaloriskin alueiksi.

3. Edellä olevan 1 kohdan d alakohdan mukaisen tuen myöntämisen edellytyksenä on, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset toteavat virallisesti, että luonnonkatastrofi on tapahtunut ja että tämä katastrofi tai direktiivin 2000/29/EY mukaisesti kasvitautin tai tuholaisen hävittämiseksi taikka niiden leviämisen estämiseksi toteutetut toimenpiteet ovat tuhonneet vähintään 20 prosenttia alueen metsätalouden tuotantomahdollisuuksista.

4. Tämän toimenpiteen mukaista tukea ei myönnetä luonnonkatastrofista johtuviin tulonmenetyksiin.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei tämän toimenpiteen ja muiden kansallisten tai unionin tukivälineiden taikka yksityisten vakuutusjärjestelmien yhdistämisestä aiheudu liiallisia korvauksia.

*25 artikla***Investoinnit, joilla parannetaan metsäekosysteemien kestävyyttä ja ympäristöarvoa**

1. Edellä olevan 21 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaista tukea myönnetään luonnollisille henkilöille, yksityisille ja julkisille metsän haltijoille sekä muille yksityisoikeudellisille ja julkisille elimille ja näiden yhteenliittymille.

2. Investoinnit on kohdennettava ympäristötavoitteisiin liittyvien sitoumusten toteuttamiseen tai ekosysteemipalvelujen tarjoamiseen ja/tai toimiin, joilla lisätään kyseisen alueen metsän ja ►C1 puustoisesta maasta ◄ yleishyödyllistä arvoa tai parannetaan ekosysteemien potentiaalia ilmastomuutoksen hillitsemiseen, ottaen huomioon myös pitkällä aikavälillä saatava taloudellinen hyöty.

*26 artikla***▼C1****Investoinnit metsätalouden tekniikoihin sekä metsätuotteiden jalostukseen, käyttöönottoon ja kaupan pitämiseen****▼B**

1. Edellä olevan 21 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaista tukea myönnetään yksityisille metsän haltijoille, kunnille ja näiden yhteenliittymille sekä pk-yrityksille investointeihin, joilla parannetaan metsätalouden tuotantomahdollisuuksia tai jotka liittyvät metsätuotteiden arvoa lisäävään jalostukseen, käyttöönottoon tai kaupan pitämiseen. Azorien, Madeiran, Kanariansaarten, ►C1 ja asetuksessa (EU) N:o 229/2013 tarkoitettujen Egeanmeren pienten saarten alueilla sekä Ranskan syrjäisimmillä alueilla tukea voidaan myöntää myös muille yrityksille kuin pk-yrityksille. ◄

▼B

2. Metsien taloudellisen arvon parantamiseen liittyvät investoinnit on perusteltava yhdellä tai useammalla tilalla odotettavissa olevilla metsän parannuksilla, ja niihin voi sisältyä investointeja maaperää ja luonnonvarojen säästäviin metsänkorjuuvälineisiin ja -käytäntöihin.
3. Investoinnit, jotka liittyvät puun käyttöön raaka-aineena tai energialähteenä, on rajoitettava teollista jalostusta edeltäviin työvaiheisiin.
4. Enimmäistukiprosentit vahvistetaan liitteessä II.

*27 artikla***Tuottajaryhmien ja -organisaatioiden perustaminen**

1. Tämän toimenpiteen mukaisen tuen tavoitteena on helpottaa sellaisten maa- ja metsätalouden tuottajaryhmien ja -organisaatioiden perustamista, joiden tarkoituksena on
    - a) tällaisten ryhmien tai organisaatioiden jäseninä olevien tuottajien tuotannon ja tuotoksen mukauttaminen markkinoiden vaatimuksiin;
    - b) tuotteiden yhteinen markkinoille saattaminen, myös valmistelu myyntiä varten, myynnin keskittäminen ja toimitukset tukkuostajille;
    - c) tuotantotietoja koskevien yhteisten sääntöjen vahvistaminen ottaen erityisesti huomioon sadonkorjuu ja saatavuus;
    - d) muut toimet, joita tuottajaryhmät ja -organisaatiot voivat toteuttaa, kuten liiketoimintaa ja markkinointia koskevan osaamisen kehittämisen sekä innovoinnin organisointi ja helpottaminen.
  2. Tukea myönnetään tuottajaryhmille ja -organisaatioille, jotka jäsenvaltioiden toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt virallisesti liiketoimintasuunnitelman perusteella. Tukea voidaan myöntää vain tuottajaryhmille ja -organisaatioille, jotka ovat pk-yrityksiä.
- Jäsenvaltioiden on varmistettava, että liiketoimintasuunnitelman tavoitteet on saavutettu viiden vuoden kuluessa tuottajaryhmän tai -organisaation hyväksymisestä.
3. Tuki maksetaan liiketoimintasuunnitelman perusteella kiinteinä vuotuisina erinä enintään viiden vuoden ajan sen jälkeen, kun tuottajaryhmä tai -organisaatio on hyväksytty, ja sitä alennetaan asteittain. Se lasketaan ryhmän tai -organisaation vuotuisen kaupan pidetyn tuotannon perusteella. Jäsenvaltiot voivat maksaa viimeisen erän vasta sen jälkeen, kun liiketoimintasuunnitelman moitteeton toteuttaminen on varmistettu.

Ensimmäisenä vuonna jäsenvaltiot voivat maksaa tuottajaryhmälle tai -organisaatiolle tukea, joka lasketaan ryhmän jäsenten kolmena vuonna ennen ryhmään tai organisaatioon liittymistä kaupan pitämän tuotannon keskimääräisen vuotuisen arvon perusteella. Kun kyseessä ovat metsätalouden tuottajaryhmät ja -organisaatiot, tuki lasketaan ryhmän jäsenten viimeisenä viitenä vuotena ennen ryhmän tai organisaation hyväksyntää kaupan pitämän keskimääräisen tuotannon perusteella siten, ettei huomioon oteta suurinta ja pienintä arvoa.

▼B

4. Enimmäistukiprosentit ja tuen enimmäismäärät vahvistetaan liitteessä II.
5. Jäsenvaltiot voivat jatkaa perustamistuen maksamista tuottajaryhmille myös sen jälkeen, kun ne on tunnustettu tuottajaorganisaatioiksi asetuksen (EU) N:o 1308/2013 ⁽¹⁾ mukaisin edellytyksin.

*28 artikla***Maatalouden ympäristö ja ilmasto**

1. Jäsenvaltioiden on myönnettävä tämän toimenpiteen mukaista tukea kaikilla alueillaan kansallisten, alueellisten tai paikallisten erityistarpeidensa ja prioriteettiansa mukaisesti. Tällä toimenpiteellä on pyrittävä sellaisten maanviljelykäytäntöjen säilyttämiseen ja näitä käytäntöjä koskevien tarvittavien muutosten edistämiseen, joiden vaikutus ympäristöön ja ilmastoon on myönteinen. Sen sisällyttäminen maaseudun kehittämissuunnitelmiin on pakollista kansallisella ja/tai alueellisella tasolla.

2. ►C1 Maatalouden ympäristö- ja ilmastokorvauksia myönnetään viljelijöille, viljelijäryhmille tai viljelijöiden ja muiden maankäyttäjien ryhmille, jotka sitoutuvat vapaaehtoisesti toteuttamaan toimia, jotka sisältyvät yhteen tai useampaan maatalouden ympäristö- ja ilmastositoumukseen, jotka koskevat jäsenvaltioiden määrittelemää, tämän asetuksen 2 artiklan mukaista maatalousmaata, siihen kuitenkin rajoittumatta. Maatalouden ympäristö- ja ilmastotoimenpiteestä voidaan myöntää korvauksia myös muille maankäyttäjille tai muiden maankäyttäjien ryhmille, jos se on asianmukaisesti perusteltua ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi. ◀

3. ►C1 Maatalouden ympäristö- ja ilmastokorvaukset kattavat ainoastaan sitoumukset, jotka ylittävät ◀ asetuksen (EU) N:o 1306/2013 VI osaston I luvun mukaisesti vahvistetut asiaa koskevat pakolliset toimenpidevaatimukset, asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii ja iii alakohdan mukaisesti vahvistetut asiaa koskevat vaatimukset ja vähimmäistoimet sekä lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevat vähimmäisvaatimukset ja muut kansallisessa oikeudessa vahvistetut asiaa koskevat pakolliset hoitovaatimukset. Kaikki tällaiset pakolliset vaatimukset on täsmennettävä ohjelmassa.

4. Jäsenvaltioiden on pyrittävä varmistamaan, että tämän toimenpiteen mukaisia tukitoimia toteuttaville henkilöille tarjotaan sellaisten tukitoimien toteuttamisen vaatima osaaminen ja tieto. Ne voivat tehdä niin esimerkiksi antamalla sitoumukseen liittyvää asiantuntija-apua ja/tai asettamalla asiaankuuluva koulutus tämän toimenpiteen mukaisen tuen saamisen edellytykseksi.

5. Tämän toimenpiteen mukaiset sitoumukset on tehtävä viidestä seitsemään vuoden ajaksi. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin tavoiteltujen ympäristöhyötyjen saavuttamiseksi tai ylläpitämiseksi tarvittaessa määritellä maaseudun kehittämissuunnitelmissaan tietyn tyypin sitoumuksille pitemmän kestoajan, esimerkiksi sopimalla niiden voimassaolon jatkamisesta vuosittain ensimmäisen kauden päättymisen jälkeen. Jäsenvaltiot voivat maaseudun kehittämissuunnitelmissa määritellä lyhyemmän kestoajan uusille sitoumuksille, jotka ovat välitöntä seurausta ensimmäisellä kaudella toteutetusta sitoumuksesta.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013, annettu 17. päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta (Katso tämän virallisen lehden sivu 671).

▼B

6. Korvaukset on myönnettävä vuosittain, ja niiden on korvattava tehdyistä sitoumuksista tuensaajille aiheutuvat lisäkustannukset ja tulonmenetykset kokonaan tai osittain. Tarvittaessa korvaukset voivat myös kattaa transaktiokustannukset enintään 20 prosenttiin asti maatalouden ympäristö- ja ilmastositoumuksista maksetusta korvauksesta. Jos sitoumukset ovat viljelijäryhmien tai viljelijöiden ja muiden maankäyttäjien ryhmien tekemiä, prosenttiosuus on enintään 30 prosenttia.

▼M7

Laskettaessa edellä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja korvauksia, jäsenvaltioiden on vähennettävä tarpeellinen määrä, jotta estettäisiin asetuksen (EU) N:o 1307/2013 43 artiklassa tarkoitettujen käytäntöjen kaksinkertainen rahoittaminen. Jäsenvaltiot voivat laskea vähennyksen kiinteänä keskimääräisenä määränä, jota sovelletaan kaikkiin asianomaisiin tuensaajiin, jotka toteuttavat kyseisen tyyppistä toimintaa.

▼B

Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, kun toimet koskevat ympäristönsuojelua, tuki voidaan myöntää kiinteämääräisenä tai kertaluonteisena maksuna yksikköä kohti sitoumuksista, jotka koskevat alueiden kaupallisesta käytöstä luopumista, ja se lasketaan koituneiden lisäkustannusten ja tulonmenetysten perusteella.

7. Jäsenvaltiot voivat käyttää tuensaajia valitessaan 49 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä, jos tämä on tarpeen toimenpiteen tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi.

8. Tuen enimmäismäärät vahvistetaan liitteessä II.

Tämän toimenpiteen mukaista tukea ei voida myöntää sitoumuksille, jotka kuuluvat luonnonmukaista maataloutta koskevan toimenpiteen soveltamisalaan.

▼M7

9. Tukea voidaan myöntää maatalouden geenivarojen, myös vieraslajien osalta, säilyttämistä ja kestävää käyttöä ja kehittämistä varten sellaisiin tukitoimiin, jotka eivät kuulu 1–8 kohdan säännösten soveltamisalaan. Muut kuin 2 kohdassa tarkoitettut tuensaajat voivat täyttää tällaiset sitoumukset.

▼B

10. Sen varmistamiseksi, että maatalouden ympäristö- ja ilmastositoumukset määrittävät maaseudun kehittämistä koskevien unionin prioriteettien mukaisesti, komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä seuraavista:

- a) edellytykset, joita sovelletaan kotieläintuotannon laajaperäistämiseen liittyviin sitoumuksiin;
- b) edellytykset, joita sovelletaan paikallisten, kasvatuksesta luopumisen vuoksi uhanalaisten rotujen kasvattamiseen tai geneettisen köyhtymisen uhkaamien kasvien geenivarojen säilyttämiseen liittyviin sitoumuksiin, ja
- c) 9 kohdan mukaisesti tukikelpoisten tukitoimien määrittäminen.

11. Sen varmistamiseksi, että estetään 6 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen kaksinkertaisen rahoittamisen mahdollisuus, komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat sovellettavaa laskentamenetelmää, mukaan lukien tapauksissa, joihin sovelletaan vastaavia toimenpiteitä ►**C1** asetuksen (EU) N:o 1307/2013 43 artiklan mukaisesti. ◀

▼B*29 artikla***Luonnonmukainen maatalous****▼M7**

1. Tämän toimenpiteen mukaista tukea myönnetään hehtaarilta maatalousmaata viljelijöille tai viljelijäryhmille, jotka sitoutuvat vapaaehtoisesti siirtymään asetuksessa (EY) N:o 834/2007 määriteltyihin luonnonmukaisen maatalouden käytäntöihin ja menetelmiin tai ylläpitämään tällaisia käytäntöjä ja menetelmiä ja jotka ovat asetuksen (EU) N:o 1307/2013 9 artiklassa, sellaisena kuin sitä sovelletaan asianomaisessa jäsenvaltiossa, tarkoitettuja aktiiviviljelijöitä.

▼B

2. Tukea myönnetään ainoastaan sitoumuksille, jotka ylittävät asetuksen (EU) N:o 1306/2013 VI osaston I luvun mukaisesti vahvistetut asiaa koskevat ►C1 pakolliset toimenpidevaatimukset, asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan ◀ 1 kohdan c alakohdan ii ja iii alakohdan mukaisesti vahvistetut asiaa koskevat vaatimukset ja vähimmäistoimet sekä lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevat vähimmäisvaatimukset ja muut kansallisessa lainsäädännössä vahvistetut asiaa koskevat pakolliset hoitovaatimukset. Kaikki tällaiset vaatimukset on täsmennettävä ohjelmassa.

3. Tämän toimenpiteen mukaiset sitoumukset on tehtävä viidestä seitsemään vuoden ajaksi. Jos tukea myönnetään luonnonmukaiseen maatalouteen siirtymiseen, jäsenvaltiot voivat määritellä ensimmäisen kauden tätä lyhyemmäksi niin, että se vastaa siirtymisaikaa. Jos tukea myönnetään luonnonmukaisen maatalouden ylläpitämiseen, jäsenvaltiot voivat sopia maaseudun kehittämisohjelmissaan sitoumuksen voimassaolon jatkamisesta vuosittain ensimmäisen kauden päättymisen jälkeen. Jäsenvaltiot voivat maaseudun kehittämisohjelmissa määritellä lyhyemmän kestoajan uusille ylläpitämissitoumuksille, jotka ovat välitöntä seurausta ensimmäisellä kaudella toteutetusta sitoumuksesta.

4. Tuet on myönnettävä vuosittain, ja niiden on korvattava tehdyistä sitoumuksista tuensaajille aiheutuvat lisäkustannukset ja tulonmenetykset kokonaan tai osittain. Tarvittaessa tuki voi myös kattaa transaktiokustannukset enintään 20 prosenttiin asti sitoumuksista maksetusta palkkiosta. Jos sitoumukset ovat viljelijäryhmien tekemiä, prosenttiosuus on enintään 30 prosenttia.

▼M7

Laskettaessa tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tukia jäsenvaltioiden on vähennettävä tarpeellinen määrä, jotta estettäisiin asetuksen (EU) N:o 1307/2013 43 artiklassa tarkoitettujen käytäntöjen kaksinkertainen rahoittaminen. Jäsenvaltiot voivat laskea vähennyksen kiinteänä keskimääräisenä määränä, jota sovelletaan kaikkiin asianomaisiin tuensaajiin, jotka toteuttavat kyseisiä alatoimenpiteitä.

▼B

5. Tuen enimmäismäärät vahvistetaan liitteessä I.

6. Sen varmistamiseksi, että estetään 6 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen kaksinkertaisen rahoittamisen mahdollisuus, komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat sovellettavaa laskentamenetelmää.

▼B*30 artikla***Natura 2000 -tuet ja vesipolitiikan puitedirektiivin mukaiset tuet**

1. Tämän toimenpiteen mukaista tukea myönnetään vuosittain hehtaarilta käytössä olevaa maatalousmaata tai hehtaarilta metsää, ja sen tarkoituksena on korvata tuensaajille aiheutuneet lisäkustannukset ja tulonmenetykset, jotka johtuvat direktiivien 92/43/ETY ja 2009/147/EY sekä vesipuitedirektiivin täytäntöönpanoon liittyvistä haitoista kyseisillä alueilla.

▼M7

Laskettaessa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tukia jäsenvaltioiden on vähennettävä tarpeellinen määrä, jotta estettäisiin asetuksen (EU) N:o 1307/2013 43 artiklassa tarkoitettujen käytäntöjen kaksinkertainen rahoittaminen. Jäsenvaltiot voivat laskea vähennyksen kiinteänä keskimääräisenä määränä, jota sovelletaan kaikkiin asianomaisiin tuensaajiin, jotka toteuttavat kyseisiä alatoimenpiteitä.

▼B

2. Tukea myönnetään viljelijöille ja yksityisille metsän haltijoille ja yksityisten metsän haltijoiden yhteenliittymille. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa sitä voidaan myöntää myös muille maankäyttäjille.

3. Direktiiveihin 92/43/ETY ja 2009/147/EY liittyvää tukea myönnetään viljelijöille vain, kun kyseessä ovat haitat, jotka johtuvat neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 94 artiklassa ja liitteessä II vahvistetut hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevat vaatimukset sekä asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii ja iii alakohdan vahvistetut asiaa koskevat vaatimukset ja vähimmäistoimet ylittävien vaatimusten noudattamisesta.

4. Vesipuitedirektiiviin liittyvää tukea myönnetään viljelijöille vain, kun kyseessä ovat erityisvaatimukset, jotka

a) otettiin käyttöön vesipuitedirektiivillä ja jotka ovat mainitun direktiivin ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi laadittuihin vesipiirien hoitosuunnitelmiin liittyvien toimenpideohjelmien mukaisia ja tiukempia kuin muun unionin vesiensuojelulainsäädännön täytäntöönpanemiseksi edellytetyt toimenpiteet;

b) ovat tiukempia kuin asetuksen (EU) N:o 1306/2013 VI osaston I luvussa säädetyt lakisääteiset hoitovaatimukset sekä hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevat vaatimukset ja asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii ja iii alakohdan mukaisesti vahvistetut asiaa koskevat vaatimukset ja vähimmäistoimet;

c) ylittävät vesipuitedirektiivin hyväksymisen aikaan olemassa olleen unionin lainsäädännön mukaisen suojelun tason, josta säädetään mainitun direktiivin 4 artiklan 9 kohdassa;

d) muuttavat huomattavasti maankäyttöä ja/tai rajoittavat huomattavasti maatalouskäytäntöä, mistä seuraa huomattavia tulonmenetyksiä.

▼B

5. Edellä 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen vaatimukset on täsmennettävä ohjelmassa.
6. Tukea voivat saada seuraavat alueet:
  - a) direktiivien 92/43/ETY ja 2009/147/EY nojalla nimetyt Natura 2000 -maa- ja metsätalousalueet;
  - b) muut rajatut luonnonsuojelualueet, joilla on maa- tai metsätaloutta koskevia ympäristörajoitteita, jotka vaikuttavat direktiivin 92/43/ETY 10 artiklan täytäntöönpanoon, edellyttäen että näiden alueiden osuus ei maaseudun kehittämisohjelmaa kohden ylitä viittä prosenttia ohjelman maantieteellisellä soveltamisalalla sijaitsevista nimetyistä Natura 2000 -alueista;
  - c) vesipuitedirektiivin mukaisesti vesipiirin hoitosuunnitelmiin sisältyvät maatalousalueet.
7. Tuen enimmäismäärät vahvistetaan liitteessä II.
8. Sen varmistamiseksi, että estetään 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen kaksinkertaisen rahoittamisen mahdollisuus, komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat sovellettavaa laskentamenetelmää.

*31 artikla***Tuet alueille, joilla on luonnonolosuhteista johtuvia tai muita erityisrajoitteita**

1. Tuet, jotka on tarkoitettu viljelijöille vuoristoalueilla ja muilla alueille, joilla on luonnonolosuhteista johtuvia tai muita erityisrajoitteita, myönnetään vuosittain hehtaarilta maatalousmaata, ja niiden tarkoituksena on korvata kokonaan tai osittain viljelijöille aiheutuneet lisäkustannukset ja tulonmenetykset, jotka johtuvat maataloustuotannon rajoitteista kyseisillä alueilla.

▼C1

Lisäkustannukset ja tulonmenetykset on laskettava verrattuna alueisiin, joilla ei ole luonnonolosuhteista johtuvia tai muita erityisrajoitteita, ottaen huomioon asetuksen (EU) N:o 1307/2013 III osaston 4 luvun mukaiset tuet.

▼B

Jäsenvaltiot voivat lisäkustannuksia ja tulonmenetyksiä laskettaessa erityttää tuen tason asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa siten, että otetaan huomioon

- maataloustoiminnalle aiheutuvan havaitun pysyvän haitan vakavuus;
- viljelyjärjestelmä.

▼M7

2. Tuet myönnetään viljelijöille, jotka sitoutuvat jatkamaan maataloustoimintaansa 32 artiklan mukaisesti nimetyillä alueilla ja ovat asetuksen (EU) N:o 1307/2013 9 artiklassa, sellaisena kuin sitä sovelletaan asianomaisessa jäsenvaltiossa, tarkoitettuja aktiiviviljelijöitä.

▼B

3. Tukia vahvistettaessa on noudatettava liitteessä II vahvistettuja vähimmäis- ja enimmäismääriä. Näitä tukia voidaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa korottaa ottaen huomioon maaseudun kehittämisohjelmissa perusteltavat erityisolosuhteet.

4. Jäsenvaltioiden on säädettävä tukien asteittaisesta alenemisesta ohjelmassa määriteltävän tilakohtaisen enimmäispinta-alan ylittävältä osalta, paitsi jos tuki kattaa ainoastaan liitteen II mukaisen vuotuisen hehtaarikohtaisen vähimmäiskorvauksen.

Oikeushenkilön tai luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmän ollessa kyseessä jäsenvaltiot voivat pienentää tukia näiden oikeushenkilöiden tai ryhmien jäsenten tasolla, edellyttäen että

- a) niiden kansallisessa lainsäädännössä edellytetään, että yksittäisten jäsenten on noudatettava oikeuksia ja velvollisuuksia, joita voidaan verrata sellaisten yksittäisten viljelijöiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin, joilla on tilanpidosta vastaavan viljelijän asema erityisesti taloudellisen, sosiaalisen ja verotuksellisen aseman osalta; ja
- b) nämä yksittäiset jäsenet ovat osallistuneet kyseisten oikeushenkilöiden tai ryhmien maatalouden rakenteiden vahvistamiseen.

▼M7

5. Jäsenvaltiot voivat 2 kohdassa tarkoitettujen tukien lisäksi myöntää tämän toimenpiteen mukaisia tukia vuosien 2014–2020 välisenä aikana tuensaajille alueilla, jotka olivat ohjelmakaudella 2007–2013 tukikelpoisia asetuksen (EY) N:o 1698/2005 36 artiklan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti. Tuensaajien tuet niiden alueiden osalta, jotka eivät ole enää tukikelpoisia 32 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun uuden aluemäärittelyn jälkeen, ovat enintään neljän vuoden ajanjakson ajan asteittain alenevia. Mainittu ajanjakso alkaa päivästä, jona 32 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu aluemäärittely on saatettu päätökseen, ja viimeistään vuonna 2019. Nämä tuet ovat alussa enintään 80 prosenttia ja lopussa viimeistään vuonna 2020 enintään 20 prosenttia ohjelmakaudeksi 2007–2013 asetuksen (EY) N:o 1698/2005 36 artiklan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti vahvistetun ohjelman keskituesta. Kun tuen määrä saavuttaa asteittaisen alenemisen soveltamisen johdosta 25 euroa, jäsenvaltio voi jatkaa tämantasoisten tukien maksamista, kunnes siirtymäkausi on päätynyt.

▼B

Kun aluemäärittely saadaan päätökseen, edelleen tukikelpoisina säilyvien alueiden tuensaajat saavat tämän toimenpiteen mukaista täyttä tukea.

▼M1

6. Kroatia voi myöntää tämän toimenpiteen mukaisia tukia tuensaajille alueilla, jotka on määriteltä 32 artiklan 3 kohdan mukaisesti, vaikka kyseisen kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettua hienosäätöä ei ole saatu päätökseen. Hienosäätö on saatava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2014. Tuensaajat alueilla, jotka eivät enää ole tukikelpoisia hienosäädön päätökseen saattamisen jälkeen, eivät saa lisätukia tämän toimenpiteen mukaisesti.

▼B*32 artikla***Sellaisten alueiden nimeäminen, joilla on luonnonoloista johtuvia tai muita erityisrajoitteita**

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä 2, 3 ja 4 kohdan perusteella alueet, joille voidaan myöntää 31 artiklassa säädettyjä tukia, noudattaen seuraavia luokkia:

- a) vuoristoalueet;
- b) muut alueet kuin vuoristoalueet, joilla on luonnonoloista johtuvia huomattavia rajoitteita;
- c) muut alueet, joilla on erityisrajoitteita.

2. Jotta vuoristoalueille voitaisiin myöntää 31 artiklan mukaisia tukia, niille on oltava ominaista huomattavat rajoitukset maankäyttömahdollisuuksissa ja tuotantokustannusten oleellinen nousu, jotka johtuvat

- a) alueen korkean sijainnin vuoksi erittäin vaikeista ilmasto-olosuhteista, jotka lyhentävät kasvukautta merkittävästi;
- b) alemmissa korkeuksissa suurimmassa osassa kyseistä aluetta olevista jyrkistä rinteistä, jotka estävät koneiden käytön tai edellyttävät erittäin kalliiden erityislaitteiden käyttöä, taikka näiden kahden tekijän yhteisvaikutuksesta silloin kun molemmista erillisenä aiheutuvat rajoitteet ovat merkityksellisiä, edellyttäen että yhteisvaikutuksesta aiheutuu vastaavia rajoitteita.

Vuoristoalueina pidetään 62. leveyspiirin pohjoispuolisia alueita ja eräitä niihin välittömästi liittyviä alueita.

3. Muilla alueilla kuin vuoristoalueilla on katsottava olevan luonnonoloista johtuvia huomattavia rajoitteita ja niille voidaan myöntää 31 artiklan mukaisia tukia, jos vähintään 60 prosenttia maatalousmaasta täyttää vähintään yhden liitteessä III luetelluista perusteista mainitulla kynnysarvolla.

Näiden edellytysten täyttyminen on varmistettava LAU 2 -tasolla tai sellaisen selkeästi rajatun paikallisen hallinnollisen yksikön tasolla, joka kattaa yhden selkeästi erottuvan maantieteellisen alueen, joka on taloudellisesti ja hallinnollisesti määriteltävissä.

Tämän kohdan soveltamisalaan kuuluvia alueita määrittäessään jäsenvaltioiden on suoritettava objektiivisten perusteiden mukainen hienosäätö voidakseen sulkea pois alueet, joilla on todettu olevan ensimmäisen alakohdassa tarkoitettuja luonnonoloista johtuvia huomattavia rajoitteita, jotka on kuitenkin ratkaistu investoinnein tai taloudellisen toiminnan ansiosta tai maan tuottavuuden ansiosta tai joissa tuotantomenetelmät tai viljelyjärjestelmät ovat kompensoineet 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tulonmenetykset tai lisäkustannukset.

4. Muille kuin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuille alueille voidaan myöntää 31 artiklan mukaisia tukia, jos niillä on erityisrajoitteita ja jos niiden maankäyttöä on tarpeen jatkaa ympäristön säilyttämiseksi tai parantamiseksi, maaseudun ylläpitämiseksi ja alueen matkailumahdollisuuksien varjojemiseksi tai rannikoiden suojelemiseksi.

▼B

Erityisrajoitteista kärsivien alueiden on muodostuttava maatalousalueita, joiden sisällä luonnolliset tuotantoedellytykset ovat samankaltaisia ja joiden kokonaispinta-ala ei ylitä kymmentä prosenttia asianomaisen jäsenvaltion pinta-alasta.

Lisäksi alueet voivat olla tukikelpoisia tämän kohdan mukaisesti, jos

- vähintään 60 prosenttia maatalousmaasta täyttää vähintään kaksi liitteessä III lueteltua perustetta kun poiketaan enintään 20 prosenttia mainitusta kynnysarvosta, tai
- vähintään 60 prosenttia maatalousmaasta koostuu maasta, joka täyttää vähintään yhden liitteessä III luetellun perusteen mainitulla kynnysarvolla ja vähintään kaksi liitteessä III lueteltua perustetta kun poiketaan enintään 20 prosenttia mainitusta kynnysarvosta.

Näiden edellytysten täyttyminen on varmistettava LAU 2 -tasolla tai sellaisen selkeästi rajatun paikallisen yksikön tasolla, joka kattaa yhden selkeästi erottuvan maantieteellisen alueen, joka on taloudellisesti ja hallinnollisesti määriteltävissä. Tämän alakohdan soveltamisalaan kuuluvia alueita määrittäessään jäsenvaltioiden on suoritettava 32 artiklan 3 kohdassa kuvattu hienosäätö. Tämän alakohdan nojalla tukikelpoiset alueet on otettava huomioon toisessa alakohdassa tarkoitetun 10 prosentin rajan laskemista varten.

▼C1

Poiketen siitä mitä säädetään, toista alakohtaa ei sovelleta jäsenvaltioihin, joiden koko pinta-ala katsotaan asetusten (EY) N:o 1698/2005 ja (EY) N:o 1257/1999 mukaiseksi erityishaitoista kärsiväksi alueeksi.

▼B

5. Jäsenvaltioiden on liitettävä maaseudun kehittämisohjelmiinsa
  - a) 2 ja 4 kohdan mukainen nykyinen tai muutettu aluemäärittely;
  - b) 3 kohdassa tarkoitettu uusi aluemäärittely.

*33 artikla***Eläinten hyvinvointi****▼M7**

1. Tämän toimenpiteen mukaisia eläinten hyvinvointia edistäviä tukia myönnetään viljelijöille, jotka sitoutuvat vapaaehtoisesti toteuttamaan toimia, joihin sisältyy yksi tai useampi eläinten hyvinvointia edistävä sitoumus ja jotka ovat asetuksen (EU) N:o 1307/2013 9 artiklassa, sellaisena kuin sitä sovelletaan asianomaisessa jäsenvaltiossa, tarkoitettuja aktiiviviljelijöitä.

▼B

2. Eläinten hyvinvointia edistävät tuet kattavat ainoastaan sitoumukset, jotka ylittävät asetuksen (EU) N:o 1306/2013 VI osaston I luvun nojalla vahvistetut asiaa koskevat pakolliset toimenpidevaatimukset ja muut asiaa koskevat pakolliset hoitovaatimukset. Asianomaiset vaatimukset on täsmennettävä ohjelmassa.

▼B

Sitoumukset on tehtävä kaudeksi, joka kestää yhdestä seitsemään vuotta ja joka voidaan uusida.

3. Tuet on myönnettävä vuosittain, ja niiden on korvattava tehdyistä sitoumuksista tuensaajille aiheutuvat lisäkustannukset ja tulonmenetykset kokonaan tai osittain. Tarvittaessa tuet voivat kattaa myös transaktiokustannukset enintään 20 prosenttiin asti eläinten hyvinvointia edistävästä sitoumuksesta maksetusta palkkiosta.

Tuen enimmäismäärä vahvistetaan liitteessä II.

4. Sen varmistamiseksi, että eläinten hyvinvointia edistävät sitoumukset ovat unionin tällä alalla toteuttaman yleisen politiikan mukaisia, komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä niiden alojen määrittämiseksi, joilla tuotantomenetelmiä koskevia vaatimuksia tiukennetaan tällaisten sitoumusten johdosta.

*34 artikla***Metsätalouden ympäristö- ja ilmastopalvelut ja metsien suojelu**

1. Tämän toimenpiteen mukaista tukea myönnetään hehtaarilta metsää julkisille ja yksityisille metsän haltijoille ja muille yksityisoikeudellisille ja julkisille elimille ja näiden yhteenliittymille, jotka sitoutuvat vapaaehtoisesti toteuttamaan tukitoimia, joihin sisältyy yksi tai useampi metsätalouden ympäristösitoumus ja ilmastositoumus. Metsän kuullessa valtiolle tukea voidaan myöntää vain, jos kyseistä metsää käyttävä elin on yksityinen elin tai kunta.

Tiettyä, jäsenvaltioiden maaseudun kehittämisohjelmassaan määrittelemää tilakokoa suurempien metsätilojen osalta 1 kohdan mukaisen tuen saamisen edellytyksenä on sellaiseen ►C1 metsäsuunnitelmaan ◄ tai vastaavaan välineeseen perustuvien asiaankuuluvien tietojen esittäminen, joka noudattaa metsien kestävää hoitoa ja käyttöä sellaisena kuin se määriteltiin vuonna 1993 pidetyssä Euroopan metsien suojelun ministerikokouksessa.

2. Tuet kattavat ainoastaan sitoumukset, jotka ylittävät kansallisessa metsätalouslaissa tai muussa asiaa koskevassa kansallisessa oikeudessa vahvistetut pakolliset hoitovaatimukset. Kaikki tällaiset vaatimukset on täsmennettävä ohjelmassa.

Sitoumukset on tehtävä viidestä seitsemään vuoden ajaksi. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin tarvittaessa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa määritellä maaseudun kehittämisohjelmissaan tietyn tyyppisille sitoumuksille pidemmän kestoajan.

3. Tukien on katettava tehdyistä sitoumuksista tuensaajille aiheutuvat lisäkustannukset ja tulonmenetykset kokonaan tai osittain. Tarvittaessa ne voivat kattaa myös transaktiokustannukset enintään 20 prosenttiin asti metsätalouden ympäristösitoumuksesta maksetusta palkkiosta. Tuen enimmäismäärä vahvistetaan liitteessä II.

▼B

Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, joissa tukitoimet koskevat ympäristön säilyttämistä, tuki voidaan myöntää kiinteämääräisenä tai yksikkökohtaisena kertakorvauksena sitouduttaessa luopumaan puiden ja metsien kaupallisesta käytöstä, ja se lasketaan aiheutuneiden lisäkustannusten ja tulonmenetyksen perusteella.

4. Tukea voidaan myöntää julkisille ja yksityisille yhteisöille sellaisiin metsätalouden geenivarojen säilyttämiseksi ja edistämiseksi toteutettaviin tukitoimiin, jotka eivät kuulu 1, 2 ja 3 kohdan soveltamisalaan.

5. Jotta varmistettaisiin maaseuturahaston varojen tehokas käyttö, komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tämän artiklan 4 kohdan mukaiseen tukeen oikeutettujen tukitoimien tyypeistä.

*35 artikla***Yhteistyö**

1. Tämän toimenpiteen mukaisen tuen myöntämisen tarkoituksena on edistää yhteistyömuotoja, joihin osallistuu vähintään kaksi yhteisöä, ja erityisesti

- a) yhteistyöhön perustuvia toimintamalleja eri toimijoiden välillä unionin maatalousalalla, metsätalousalalla ja elintarvikeketjussa sekä muiden sellaisten toimijoiden välillä, jotka edistävät maaseudun kehittämiss politiikan tavoitteiden ja prioriteettien täyttämistä, tuottajaryhmät, osuuskunnat ja toimialakohtaiset organisaatiot mukaan luettuina;
- b) klusterien ja verkostojen perustamista;
- c) 56 artiklassa tarkoitettujen maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden mukaisten toimijaryhmien perustamista ja toimintaa.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukainen yhteistyö liittyy erityisesti

- a) pilottihankkeisiin;
- b) uusien tuotteiden, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseen maataloudessa, elintarvikealalla ja metsätaloudessa;
- c) yhteistyöhön pienten toimijoiden välillä yhteisten työprosessien järjestämisessä sekä tilojen ja resurssien jakamisessa ja maaseutumatkailuun liittyvien matkailupalvelujen kehittämiseen ja/tai saattamiseen markkinoille;
- d) horisontaaliseen ja vertikaaliseen yhteistyöhön toimitusketjun toimijoiden välillä lyhyiden toimitusketjujen ja paikallisten markkinoiden perustamiseksi ja kehittämiseksi;
- e) paikallisiin menekinedistämistoimiin lyhyiden toimitusketjujen ja paikallisten markkinoiden kehittämiseksi;
- f) yhteisiin toimiin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumisiksi;
- g) ympäristöhankkeita ja nykyisiä ympäristökäytäntöjä koskeviin yhteisiin lähestymistapoihin, mukaan luettuina tehokas vesihuolto, uusiutuvan energian käyttö sekä maatalousmaiseman säilyttäminen;

▼B

- h) horisontaaliseen ja vertikaaliseen yhteistyöhön ►C1 toimitusketjun toimijoiden välillä elintarviketuotannossa, energiantuotannossa ja teollisissa prosesseissa käytettävän biomassan ◄ tarjoamiseksi kestäväällä tavalla;
- i) yhteen tai useampaan maaseudun kehittämistä koskevaan unionin prioriteettiin liittyvien, muiden kuin asetuksen (EU) N:o 1303/2013 2 artiklan 19 kohdassa määriteltyjen paikallisten kehittämisstrategioiden täytäntöönpanoon varsinkin muiden kuin asetuksen (EU) N:o 1303/2013 32 artiklan 2 kohdan b alakohdassa määriteltyjen julkisten ja yksityisten kumppanien ryhmien toimesta;
- j) ►C1 metsäsuunnitelmien ◄ tai vastaavien välineiden laatimiseen;
- k) maataloustoiminnan monipuolistamiseen terveydenhuollon, sosiaalisen integroitumisen, yhteisön tukeman maatalouden sekä ympäristöä ja elintarvikkeita koskevan koulutuksen aloilla toteutettaviin toimintoihin.

3. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdan mukaista tukea myönnetään vain vastaperustetuille klustereille ja verkostoille sekä sellaisille klustereille ja verkostoille, jotka käynnistävät itselleen uuden toiminnan.

Edellä olevan 2 kohdan a ja b alakohdan mukaisia toimia koskevaa tukea voidaan myöntää myös yksittäisille toimijoille, jos tällainen mahdollisuus sisältyy maaseudun kehittämisohjelmaan.

4. Edellä olevan 2 kohdan a alakohdan mukaisten pilottihankkeiden ja 2 kohdan b alakohdan mukaisten yksittäisten toimijoiden 3 kohdan mukaisten tukitoimien tulokset on jaettava.

5. Tämän toimenpiteen mukaista tukea voidaan myöntää seuraaviin kustannuksiin, jotka liittyvät 1 kohdassa tarkoitettuihin yhteistyömuotoihin:

- a) kyseistä alaa koskevien tutkimusten, toteutettavuustutkimusten ja liiketoimintasuunnitelman taikka ►C1 metsäsuunnitelman ◄ tai vastaavan tai muun kuin asetuksen (EU) N:o 1303/2013 33 artiklassa tarkoitetun paikallisen kehittämisstrategian laatimisen kustannukset;
- b) kyseisen alan toiminnan edistämisen kustannukset yhteisen alueellisen hankkeen tai 56 artiklassa tarkoitetun maatalouden tuottavuutta ja kestävyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden toimijaryhmän toteuttaman hankkeen toteutuksen mahdollistamiseksi. Klusterien tapauksessa toiminnan edistäminen voi koskea myös koulutuksen järjestämistä, jäsenten välistä verkostoitumista ja uusien jäsenten hankintaa;
- c) yhteistyöstä aiheutuvat toimintakustannukset;
- d) liiketoimintasuunnitelman, ympäristösuunnitelman, ►C1 metsäsuunnitelman ◄ tai vastaavan, muun kuin asetuksen (EU) N:o 1303/2013 33 artiklassa tarkoitetun paikallisen kehittämisstrategian tai muiden innovointia tukevien toimien, testaus mukaan luettuna, toteuttamiseen liittyvien erityisten hankkeiden välittömät kustannukset;

e) julkistamistoimenpiteiden kustannukset.

▼B

6. Jos toteutetaan liiketoimintasuunnitelmaa, ympäristösuunnitelmaa, ►C1 metsäsuunnitelmaa ◄ tai vastaavaa taikka kehittämisstrategiaa, jäsenvaltiot voivat myöntää tuen joko kokonaissummana, joka kattaa yhteistyökustannukset ja toteutetuista hankkeista aiheutuneet kustannukset, tai kattaa vain yhteistyökustannukset ja käyttää hankkeiden toteutukseen muiden toimenpiteiden varoja tai muita unionin rahastoja.

Jos tuki maksetaan kokonaissummana ja toteutettu hanke kuuluu tyy-piltään tämän asetuksen nojalla toteutetun muun toimenpiteen piiriin, sovelletaan kyseistä enimmäismäärää tai -tukiprosenttia.

7. Tukea voidaan myöntää myös eri alueille tai jäsenvaltioihin sijoit-tautuneiden toimijoiden väliseen yhteistyöhön.

8. Tukea voidaan myöntää enintään seitsemän vuoden ajan, lukuun ottamatta ympäristöä koskevia yhteisiä toimia asianmukaisesti perustel-luissa tapauksissa.

9. Tämän toimenpiteen mukainen yhteistyö voidaan yhdistää muista unionin rahastoista kuin maaseuturahastosta samalla alueella tuettuihin hankkeisiin. Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei tämän toimenpiteen ja muiden kansallisten tai unionin tukivälineiden yhdistämisestä aiheudu liiallisia korvauksia.

10. Jotta varmistettaisiin maaseuturahaston varojen tehokas käyttö, komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja sää-döksiä, jotka koskevat tukikelpoisten pilottihankkeiden, klusterien, ver-kostojen, lyhyiden toimitusketjujen ja paikallisten markkinoiden erityis-piirteiden tarkentamista sekä edellytyksiä tuen myöntämiseksi tämän artiklan 2 kohdassa luetelluille toimien tyypeille.

*36 artikla***Riskienhallinta**

1. Tämän toimenpiteen mukainen tuki kattaa

- a) taloudellisen tuen sato-, eläin- ja kasvivakuutusmaksuihin, kun va-kuutus otetaan epäsuotuisien sääolojen, eläin- tai kasvitautien, tuho-laisvahingon taikka ympäristövahingon viljelijöille aiheuttamien ta-loudellisten tappioiden varalta;
- b) taloudellisen tuen keskinäisille rahastoille, joista viljelijöille makse-taan taloudellista korvausta epäsuotuisista sääoloista, eläin- tai kas-vitaudin puhkeamisesta, tuholaisvahingosta taikka ympäristövahin-gosta johtuvien taloudellisten tappioiden johdosta;

▼M7

- c) tulojen vakauttamisvälineen, joka muodostuu taloudellisesta tuesta keskinäisille rahastoille, joista maksetaan korvausta kaikilla tuotan-naloilla toimiville viljelijöille, joiden tulot laskevat voimakkaasti;
- d) tuotannonalakohtaisen tulojen vakauttamisvälineen, joka muodostuu taloudellisesta tuesta keskinäisille rahastoille, joista maksetaan kor-vausta tietyllä alalla toimiville viljelijöille, joiden tulot laskevat voimakkaasti.

▼ M7

2. Tätä artiklaa sovellettaessa 'viljelijällä' tarkoitetaan asetuksen (EU) N:o 1307/2013 9 artiklassa, sellaisena kuin sitä sovelletaan asianomaisessa jäsenvaltiossa, tarkoitettua aktiiviviljelijää.

3. Edellä olevaa 1 kohdan b, c ja d alakohtaa sovellettaessa 'keskinäisellä rahastolla' tarkoitetaan jäsenvaltion kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti hyväksymää järjestelmää, jossa siihen kuuluvat viljelijät voivat vakuuttaa itsensä sellaisia taloudellisia tappioita vastaan, jotka aiheutuvat epäsuotuisista ilmasto-oloista tai eläin- tai kasvitaukeista, tai tuholaisvahingosta tai ympäristövahingosta, taikka heidän tulojensa voimakasta laskua vastaan, ja jossa tällaisille viljelijöille myönnetään korvauksia.

▼ B

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei tämän toimenpiteen ja muiden kansallisten tai unionin tukivälineiden taikka yksityisten vakuutusjärjestelmien yhdistämisestä aiheudu liiallisia korvauksia.

5. Jotta varmistettaisiin maaseuturahaston varojen tehokas käyttö, komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat 38 artiklan 3 kohdan b alakohdassa ja 39 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen keskinäisille rahastoille myönnettävien kaupallisten lainojen vähimmäis- ja enimmäiskestoja.

▼ M7**▼ B***37 artikla***Sato-, eläin- ja kasvivakuutus****▼ M7**

1. Edellä olevan 36 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista tukea myönnetään vain vakuutussopimuksiin, jotka kattavat menetyksen, joka on aiheutunut epäsuotuisista sääoloista, eläin- tai kasvitaukeista, tuholaisvahingosta taikka ympäristövahingosta, taikka direktiivin 2000/29/EY mukaisesti kasvitauhin tai tuholaisen hävittämiseksi tai niiden leviämisen estämiseksi toteutetuista toimenpiteistä, jotka tuhoavat yli 20 prosenttia viljelijän edellisen kolmivuotiskauden tai edelliseen viisivuotiskauteen perustuvan kolmen vuoden keskimääräisestä vuosituotannosta, lukuun ottamatta korkeinta ja alinta määrää. Viljelijän vuosituotannon laskemiseksi voidaan käyttää indeksejä. Käytetyllä laskentamenetelmällä on voitava määritellä yksittäiselle viljelijälle aiheutunut tosiasiallinen menetys tiettyä vuonna.

▼ B

Aiheutuneiden menetysten laajuuden arviointia voidaan mukauttaa kunkin tuotantolajin erityispiirteisiin hyödyntäen

a) biologisia indeksejä (menetetyn biomassan määrä) tai vastaavia sadonmenetyksindeksejä, jotka vahvistetaan maatilan, paikallisella, alueellisella tai kansallisella tasolla, tai

▼B

b) sääindeksejä (mukaan lukien sademäärä ja lämpötila), jotka vahvistetaan paikallisella, alueellisella tai kansallisella tasolla.

2. Kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on todettava virallisesti epäsuotuisien sääolojen, eläin- tai kasvitautien, tuholaisvahingon taikka ympäristövahingon esiintyminen.

Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa vahvistaa etukäteen kriteerit, joiden perusteella virallinen toteaminen katsotaan tapahtuneeksi.

3. Eläintautien osalta 36 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista taloudellista korvausta voidaan myöntää vain Maailman eläintautijärjestön vahvistamassa eläintautien luettelossa tai päätöksen 2009/470/EY liitteessä mainittujen tautien osalta.

4. Vakuutuskorvaukset eivät saa korvata enempää kuin 36 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tappioiden korvaamisesta aiheutuvat kokonaiskustannukset, eikä niihin saa liittyä mitään tulevan tuotannon tyyppiä tai määrää koskevia ehtoja tai määräyksiä.

Jäsenvaltiot voivat asettaa tarkoituksenmukaiset tuen enimmäismäärät vakuutusmaksulle, jolle tukea voidaan myöntää.

5. Enimmäistukiprosentti vahvistetaan liitteessä II.

38 artikla

Epäsuotuisia sääoloja, eläin- ja kasvitauteja, tuholaisvahinkoja ja ympäristövahinkoja varten perustetut keskinäiset rahastot

1. Ollakseen tukikelpoinen keskinäisellä rahastolla on oltava

a) toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntä kansallisen lainsäädännön mukaisesti;

b) avoin politiikka rahastoon suoritettavien maksujen ja sieltä tehtävien nostojen suhteen;

c) selkeät säännöt mahdollisesti syntynyttä velkaa koskevan vastuun osalta.

2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava keskinäisten rahastojen perustamista ja hallintoa koskevat säännöt erityisesti siltä osin kuin ne liittyvät korvausten myöntämiseen viljelijöille ja viljelijöiden tukikelpoisuuteen kriisitapauksissa sekä näiden sääntöjen hallinnointiin ja niiden noudattamisen seurantaan. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahastojärjestelyissä määrätään seuraamuksista, jos kyseessä on laiminlyönti viljelijän puolelta.

Kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on todettava virallisesti 36 artiklan 1 kohdan b alakohdassa mainittujen vahinkojen esiintyminen.

▼M7

3. Edellä olevan 36 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu taloudellinen tuki voi liittyä vain

- a) keskinäisen rahaston perustamisesta aiheutuviin hallinnollisiin kustannuksiin, jotka voidaan jakaa asteittain alenevasti enintään kolmelle vuodelle;
- b) määriin, jotka keskinäinen rahasto on maksanut taloudellisena korvauksena viljelijöille. Lisäksi taloudellinen tuki voi liittyä keskinäisen rahaston ottamien sellaisten kaupallisten lainojen korkoon, joiden tarkoituksena on maksaa taloudellinen korvaus viljelijöille kriisitapauksissa;
- c) rahaston vuosittaisten maksujen täydentämiseen;
- d) keskinäisen rahaston alkupääomaan.

▼B

Edellä olevan 36 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaista tukea myönnetään vain sellaisen menetyksen kattamiseen, joka on aiheutunut epäsuotuisista sääoloista, eläin- tai kasvitautista, tuholaisvahingosta tai direktiivin 2000/29/EY mukaisesti kasvitautin tai tuholaisen hävittämiseksi taikka niiden tai ympäristövahingon leviämisen estämiseksi toteutetuista toimenpiteistä, joilla tuhotaan yli 30 prosenttia viljelijän edellisen kolmivuotiskauden tai edelliseen viisivuotiskauteen perustuvan kolmen vuoden keskimääräisestä vuosituoannosta, lukuun ottamatta korkeinta ja alinta määrää. Viljelijöiden vuosituoannon laskemiseksi voidaan käyttää indeksejä. Käytetyllä laskentamenetelmällä on voitava määritellä yksittäiselle viljelijälle aiheutunut tosiasiallinen menetys tietynä vuonna.

▼M7

_____

▼B

4. Eläintautien osalta 36 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaista taloudellista korvausta voidaan myöntää vain Maailman eläintautijärjestön vahvistamassa eläintautien luettelossa tai päätöksen 2009/470/EY liitteessä mainittujen tautien osalta.

▼M7

5. Enimmäistukiprosentti vahvistetaan liitteessä II. Edellä olevan 3 kohdan b alakohdan mukaisessa tuessa on otettava huomioon kaikki mahdollinen 3 kohdan c ja d alakohdan nojalla jo myönnetty tuki.

▼B

Jäsenvaltiot voivat rajoittaa tukikelpoisia kustannuksia soveltamalla

- a) rahastokohtaisia enimmäismääriä;
- b) yksikkökohtaisia enimmäismääriä.

▼ **M7**

39 artikla

Tulojen vakauttamisväline kaikilla sektoreilla toimiville viljelijöille

1. Edellä olevan 36 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaista tukea myönnetään vain, jos tulot laskevat yli 30 prosenttia yksittäisen viljelijän edellisen kolmivuotiskauden keskimääräisestä vuositulosta tai kolmen vuoden keskimääräisestä vuositulosta, joka perustuu edelliseen viisivuotiskauteen ja jota laskettaessa ei oteta huomioon kauden korkeinta ja alinta määrää. Edellä olevan 36 artiklan 1 kohdan c alakohtaa sovellettaessa tulot viittaavat viljelijän markkinoilta saamien tulojen summaan, mukaan luettuna julkinen tuki missä tahansa muodossa, vähennettynä tuotantopanostuskustannuksilla. Keskinäisen rahaston viljelijöille maksamilla korvauksilla saa korvata alle 70 prosenttia tulonmenetyksestä sinä vuonna, jona tuottaja tulee tukikelpoiseksi kyseisen tuen osalta. Viljelijän vuosittaisen tulonmenetyksen laskemiseksi voidaan käyttää indeksejä.

▼ **B**

2. Ollakseen tukikelpoinen keskinäisellä rahastolla on oltava

- a) toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntä kansallisen lainsäädännön mukaisesti;
- b) avoin politiikka rahastoon suoritettavien maksujen ja sieltä tehtävien nostojen suhteen;
- c) selkeät säännöt mahdollisesti syntynyttä velkaa koskevan vastuun osalta.

3. Jäsenvaltioiden on vahvistettava keskinäisten rahastojen perustamista ja hallintoa koskevat säännöt erityisesti siltä osin kuin ne liittyvät korvausten myöntämiseen viljelijöille kriisitapauksissa tai näiden sääntöjen hallinnointiin ja niiden noudattamisen seurantaan.

► **C1** Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahastojärjestelyissä määrätään seuraamuksista, jos kyseessä on laiminlyönti viljelijän puolelta. ◀

▼ **M7**

4. Edellä olevan 36 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu taloudellinen tuki voi liittyä ainoastaan

- a) keskinäisen rahaston perustamisesta aiheutuviin hallinnollisiin kustannuksiin, jotka voidaan jakaa asteittain alenevasti enintään kolmelle vuodelle;
- b) määriin, jotka keskinäinen rahasto on maksanut taloudellisena korvauksena viljelijöille. Lisäksi taloudellinen tuki voi liittyä keskinäisen rahaston ottamien sellaisten kaupallisten lainojen korkoon, joiden tarkoituksena on maksaa taloudellinen korvaus viljelijöille kriisitapauksissa;
- c) rahaston vuosittaisten maksujen täydentämiseen;
- d) keskinäisen rahaston alkupääomaan.

▼M7

5. Enimmäistukiprosentti vahvistetaan liitteessä II. Edellä olevan 4 kohdan b alakohdan mukaisessa tuessa on otettava huomioon kaikki mahdollinen 4 kohdan c ja d alakohdan nojalla jo myönnetty tuki.

*39 a artikla***Tulojen vakauttamisväline tietyllä tuotannonalalla toimiville viljelijöille**

1. Edellä olevan 36 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaista tukea myönnetään vain asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja kun tulojen lasku ylittää kynnysarvon, joka on vähintään 20 prosenttia yksittäisen viljelijän edellisen kolmivuotiskauden keskimääräisestä vuositulosta tai kolmen vuoden keskimääräisestä vuositulosta, joka perustuu edelliseen viisivuotiskauteen ja jota laskettaessa ei oteta huomioon kauden korkeinta ja alinta määrää. Viljelijän vuosittaisen tulonmenetyksen laskemiseksi voidaan käyttää indeksejä. Edellä olevaa 36 artiklan 1 kohdan d alakohtaa sovellettaessa tulot viittaavat viljelijän markkinoilta saamien tulojen summaan, mukaan luettuna julkinen tuki missä tahansa muodossa, vähennettynä tuotantopanostuskustannuksilla. Keskinäisen rahaston viljelijöille maksamilla korvauksilla saa korvata alle 70 prosenttia tulonmenetyksestä sinä vuonna, jona tuottaja tulee tukikelpoiseksi kyseisen tuen osalta.

2. Edellä olevan 39 artiklan 2–5 kohtaa sovelletaan, kun tukea myönnetään 36 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti.

▼B*40 artikla***Kroatian täydentävien kansallisten suorien tukien rahoitus**

1. Tukea voidaan myöntää asetuksen (EU) N:o 1307/2013 19 artiklan mukaisiin täydentäviin kansallisiin suoriin tukiin oikeutetuille viljelijöille. Kyseisessä artiklassa säädettyjä edellytyksiä sovelletaan myös tämän artiklan mukaisesti myönnettävään tukeen.

2. Viljelijälle vuosien 2014, 2015 ja 2016 osalta myönnettävä tuki ei saa ylittää seuraavien välistä erotusta:

a) asianomaisena vuonna Kroatiassa asetuksen (EU) N:o 1307/2013 17 artiklan mukaisesti sovellettava suorien tukien taso;

b) 45 prosenttia vuodesta 2022 sovellettavasta suorien tukien tasosta.

3. Unionin osuus tämän artiklan nojalla Kroatiassa vuosina 2014, 2015 ja 2016 myönnettävästä tuesta ei saa ylittää 20:tä prosenttia sen maaseuturahastoon maksamasta vastaavasta vuotuisesta kokonaisosuudesta.

4. Maaseuturahaston osuus täydentäviin suoriin tukiin ei saa olla yli 80 prosenttia.

▼B*41 artikla***Toimenpiteiden toteuttamista koskevat säännöt**

Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset, joilla vahvistetaan tässä jaksossa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamista koskevat säännöt, joita sovelletaan seuraaviin:

- a) maa- ja metsätalouden neuvontapalveluja, tilanhoitopalveluja tai loimituspalveluja tarjoavien viranomaisten tai yksiköiden valintaa koskevat menettelyt sekä 15 artiklassa tarkoitetun neuvontapalveluihin liittyvän toimenpiteen mukaisen tuen aleneva asteikko;
- b) jäsenvaltion arvio liiketoimintasuunnitelman edistymisestä, maksuvaihtoehdot ja nuorten viljelijöiden mahdollisuudet hyödyntää 19 artiklassa tarkoitetun tila- ja yritystoiminnan kehittämistä koskevan toimenpiteen mukaisia muita toimenpiteitä;
- c) muuntaminen muihin kuin liitteessä II käytettyihin yksiköihin, ►C1 ja muuntokertoimet eläinten muuntamiseksi eläinyksiköiksi 28, 29, 33 ja 34 artiklassa tarkoitettujen ◄ toimenpiteiden yhteydessä;
- d) mahdollisuus käyttää lisäkustannusten ja tulonmenetysten vakiooletuksia 28–31, 33 ja 34 artiklan mukaisten toimenpiteiden yhteydessä ja lisäkustannusten ja tulonmenetysten laskentaperusteet;
- e) tuen määrän laskeminen silloin, kun tukitoimelle voidaan myöntää useamman kuin yhden toimenpiteen mukaista tukea.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 84 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

LEADER-ALOITE

*42 artikla***Paikalliset Leader-toimintaryhmät**

1. Asetuksen (EU) N:o 1303/2013 30 artiklassa tarkoitettujen tehtävien lisäksi paikalliset toimintaryhmät voivat myös huolehtia hallintoviranomaisen ja/tai maksajaviraston niille siirtämien lisätehtävien suorittamisesta.
2. Paikalliset toimintaryhmät voivat pyytää toimivaltaiselta maksajavirastolta ennakkomaksua, jos tällainen mahdollisuus sisältyy maaseudun kehittämisohjelmaan. Ennakkomaksun määrä voi olla enintään 50 prosenttia toimintakustannuksiin ja toiminnan edistämisestä aiheutuviin kustannuksiin liittyvästä julkisesta tuesta.

*43 artikla***Leader-aloituspaketti**

Tuki Leaderin paikalliselle kehittämiselle voi myös sisältää sellaisille paikallisyhteisöille tarkoitettua "Leader-aloituspaketin", jotka eivät ole toteuttaneet Leader-aloitetta ohjelmakaudella 2007–2013. "Leader-aloituspaketilla" tuetaan valmiuksien kehittämistä ja pieniä pilottihankkeita. "Leader-aloituspaketin" mukainen tuki ei edellytä paikallista Leader-kehittämisstrategiaa.

▼B*44 artikla***Leader-yhteistyötoimet****▼C1**

1. Asetuksen (EU) N:o 1303/2013 35 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua tukea myönnetään seuraaviin:

▼B

- a) jäsenvaltion sisäiset yhteistyöhankkeet (alueidenvälinen yhteistyö) tai yhteistyöhankkeet usean jäsenvaltion eri alueiden välillä tai kolmansien maiden alueiden kanssa (valtioiden välinen yhteistyö);
- b) alueiden ja valtioiden välisiin yhteistyöhankkeisiin liittyvä valmisteleva tekninen apu edellyttäen, että paikalliset toimintaryhmät pystyvät osoittamaan, että ne aikovat toteuttaa konkreettisen hankkeen.

2. Muiden paikallisten toimintaryhmien lisäksi maaseuturahaston tukea saavan paikallisen toimintaryhmän kumppaneina voi olla

- a) paikallisten julkisten ja yksityisten kumppaneiden ryhmä maaseutualueella, jolla pannaan täytäntöön paikallista kehittämisstrategiaa unionissa tai sen ulkopuolella;
- b) paikallisten julkisten ja yksityisten kumppaneiden ryhmä muulla kuin maaseutualueella, jolla pannaan täytäntöön paikallista kehittämisstrategiaa.

3. Jos paikalliset toimintaryhmät eivät valitse yhteistyöhankkeita, jäsenvaltioiden on luotava jatkuva hakujärjestelmä.

Jäsenvaltioiden on julkistettava valtioiden välisiin yhteistyöhankkeisiin sovellettavat kansalliset tai alueelliset hallinnolliset menettelyt ja luettelo tukikelpoisista kustannuksista viimeistään kahden vuoden kuluttua maaseudun kehittämisohjelmiansa hyväksymispäivästä.

Toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä yhteistyöhankkeet viimeistään neljän kuukauden kuluttua hankehakemuksen toimittamispäivästä.

4. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tiedoksi hyväksytyt valtioiden väliset yhteistyöhankkeet.

*II LUKU****Useita toimenpiteitä koskevat yhteiset säännökset****45 artikla***Investoinnit**

1. Jotta investointitoimet voisivat saada maaseuturahaston tukea, on ennen niiden toteuttamista arvioitava odotettavissa olevat ympäristövaikutukset kyseisenlaiseen investointiin sovellettavan oikeuden mukaisesti, jos investoinnilla voi todennäköisesti olla kielteisiä vaikutuksia ympäristöön.

2. Tukikelpoiset menot maaseuturahastosta voivat liittyä vain seuraaviin:

- a) kiinteän omaisuuden rakentaminen, hankkiminen, leasing-vuokraus mukaan luettuna, tai kunnostaminen;

▼B

- b) uusien koneiden ja laitteiden hankkiminen tai ostoleasing enintään omaisuuden markkina-arvoon asti;
- c) a ja b alakohdassa tarkoitettuihin menoihin liittyvät yleiskulut, kuten arkkitehtien, insinöörien ja konsulttien palkkiot, ekologista ja taloudellista kestävyyttä koskevaan neuvontaan liittyvät palkkiot, mukaan lukien toteutettavuustutkimukset. Toteutettavuustutkimusten kustannukset säilyvät tukikelpoisina silloinkin, kun niiden tulosten perusteella a ja b alakohdassa tarkoitettuja menoja ei toteuteta;
- d) seuraavat aineettomat investoinnit: tietokoneohjelmistojen hankkiminen tai kehittäminen ja patenttien, käyttö lupien, tekijänoikeuksien ja tavaramerkkien hankkiminen;
- e) ►C1 metsäsuunnitelmien ◄ ja vastaavien laatimiskustannukset.

3. Kun kyseessä ovat maatalousinvestoinnit, investointitukea ei voida myöntää maatalouden tuotanto-oikeuksien, tukioikeuksien, eläinten tai yksivuotisten kasvien hankintaan eikä yksivuotisten kasvien istutukseen. Jos kyseessä on 18 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukainen luonnonkatastrofien tai muiden katastrofien vahingoittamien maatalouden tuotantomahdollisuuksien palauttaminen, eläinten hankintaan liittyvät menot voivat kuitenkin olla tukikelpoisia.

4. Investointituen saajat voivat pyytää toimivaltaisilta maksajavirastoilta ennakkomaksua, jonka suuruus on enintään 50 prosenttia investointiin liittyvästä julkisesta tuesta, jos tällainen mahdollisuus sisältyy maa-seudun kehittämisohjelmaan.

▼M7

5. Jos tukea myönnetään asetuksen (EU) N:o 1303/2013 37 artiklan mukaisesti perustetun rahoitusvälineen kautta, käyttöpääoma voi olla tukikelpoista menoa. Tällaiset tukikelpoiset menot voivat olla enintään 200 000 euroa tai 30 prosenttia investoinnin tukikelpoisten menojen kokonaismäärästä sen mukaan, kumpi on korkeampi.

▼B

6. Yksittäisten investointityyppien erityispiirteiden ottamiseksi huomioon komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa säädetään edellytyksistä, joiden mukaisesti muita leasingsopimuksiin, käytettyihin välineisiin ja laitteisiin liittyviä kustannuksia voidaan pitää tukikelpoisina menoina, ja yksilöidään uusiutuvan energian infrastruktuurityypit, joiden on oltava tukikelpoisia.

▼M7

7. Tämän artiklan 1, 2 ja 3 kohtaa ei sovelleta, jos tuki myönnetään rahoitusvälineiden muodossa.

▼B*46 artikla***Investoinnit kasteluun**

1. Rajoittamatta tämän asetuksen 45 artiklan soveltamista, uusien ja olemassa olevien kasteltujen alueiden kastelun osalta tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan investoinnit, jotka täyttävät tässä artiklassa olevat ehdot.

▼B

2. Komissiolle on täytynyt antaa tiedoksi vesipuitedirektiivissä vaadittu vesipiirin hoitosuunnitelma, joka koskee investoinnin koko kohdealuetta sekä mahdollisia muita alueita, joiden ympäristöön investointi voi vaikuttaa. Vesipuitedirektiivin 11 artiklan mukaisen vesipiirin hoitosuunnitelman nojalla toteutettavat ja maatalousalan kannalta tärkeät toimenpiteet on täytynyt täsmentää etukäteen asiaankuuluvassa toimenpideohjelmassa.

3. Tuetun investoinnin vedenkäytön mittaamiseksi on oltava käytössä vesimittarit, tai sellaiset on otettava käyttöön investoinnin osana.

4. Investointi olemassa olevan kastelujärjestelmän tai kasteluinfrastruktuurin osan parantamiseen on tukikelpoinen vain, jos ennakkoarvioinnissa oletetaan sen johtavan vähintään 5–25 prosentin mahdolliseen vedensäästöön mitattuna olemassa olevan järjestelmän tai infrastruktuurin teknisillä parametreilla.

Jos investointi vaikuttaa pinta- ja pohjavesistöihin, joiden tila ei veden määrään liittyvistä syistä saavuta luokittelua "hyvä" asiaankuuluvassa vesipiirin hoitosuunnitelmassa:

- a) investoinnilla on varmistettava investoinnin tasolla tosiasiallinen vedenkäytön vähennys, joka on vähintään 50 prosenttia investoinnin mahdollistamasta vedensäästöstä;
- b) jos on kyse investoinnista yhteen maatalaan, sen tuloksena on myös oltava maatalan kokonaisvedenkäytön vähennys, joka on investoinnin tasolla vähintään 50 prosenttia investoinnin mahdollistamasta vedensäästöstä. Maatalan kokonaisvedenkäyttöön on sisällytettävä tilan myymä vesi.

Mitään 4 kohdan edellytyksistä ei sovelleta olemassa olevaan järjestelmään tehtävään investointiin, joka vaikuttaa ainoastaan energiatehokkuuteen, eikä vesisäiliön rakentamiseen johtavaan investointiin tai kiertäysveden käyttöön johtavaan investointiin, joka ei vaikuta pinta- ja pohjavesistöön.

5. Investointi, joka johtaa tiettyyn pohja- tai pintavesistöön vaikuttavan kastellun alueen nettolaajentumiseen, on tukikelpoinen vain, jos:

- a) vesistön tila on veden määrään liittyvistä syistä saavuttanut luokittelun "hyvä" asiaankuuluvassa vesipiirin hoitosuunnitelmassa; ja
- b) ympäristöanalyysistä käy ilmi, että investoinnilla ei ole merkittäviä kielteisiä ympäristövaikutuksia; tällaisen ympäristöanalyysin on oltava joko toimivaltaisen viranomaisen suorittama tai sen hyväksymä, ja se voi koskea myös maatilojen ryhmiä.

Kastellun alueen nettolaajentumista määritettäessä voidaan kastelluiksi alueiksi katsoa ohjelmassa mainitut ja perusteltavat alueet, joita ei kastella mutta joilla on lähipuoleisyydessä ollut toiminnassa kastelujärjestelmä.

▼B

6. Poiketen siitä, mitä 5 kohdan a alakohdassa säädetään, investoinnit, jotka johtavat kastellun alueen nettolaajentumiseen, voivat kuitenkin olla tukikelpoisia, jos:

- a) investointi yhdistetään olemassa olevaan kastelujärjestelmään tai kasteluinfrastruktuurin osaan tehtävään investointiin, jonka arvioidaan ennakoarvioinnissa johtavan vähintään 5–25 prosentin mahdolliseen vedensäästöön mitattuna olemassa olevan järjestelmän tai infrastruktuurin teknisillä parametreilla ja
- b) investoinnilla varmistetaan tosiasiallinen vedenkäytön vähennys, joka on kokonaisinvestoinnin tasolla vähintään 50 prosenttia investoinnin mahdollistamasta vedensäästöstä olemassa olevassa kastelujärjestelmässä tai kasteluinfrastruktuurin osassa.

Lisäksi edellä olevasta poiketen 5 kohdan a alakohdan edellytystä ei sovelleta uuden kastelujärjestelmän perustamista koskeviin investointeihin, jossa järjestelmä käyttää toimivaltaisten viranomaisten ennen 31 päivää lokakuuta 2013 hyväksymästä olemassa olevasta vesisäiliöstä tulevaa vettä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- kyseinen vesisäiliö mainitaan asiaankuuluvassa vesipiirin hoitosuunnitelmassa ja siihen sovelletaan vesiputedirektiivin 11 artiklan 3 kohdan e alakohdassa säädettyjä valvontavaatimuksia;
- 31 päivänä lokakuuta 2013 oli voimassa joko vesisäiliöstä tapahtuvaa kokonaisvedenottoa koskeva enimmäisrajoitus tai pakollinen vähimmäisvirtaustaso vesisäiliön vaikutuspiirissä olevissa vesistöissä;
- tämä enimmäisrajoitus tai pakollinen vähimmäisvirtaustaso on vesiputedirektiivin 4 artiklassa säädettyjen edellytysten mukainen; ja
- kyseinen investointi ei johda 31 päivänä lokakuuta 2013 voimassa olleen enimmäisrajan ylittävään vedenottoon tai vesisäiliön vaikutuspiirissä olevien vesistöjen 31 päivänä lokakuuta 2013 voimassa olleen vähimmäisvirtaustason vähenemiseen.

*47 artikla***Pinta-alatukia koskevat säännöt**

1. Hehtaarimäärä, johon 28, 29 ja 34 artiklan mukaista sitoumusta sovelletaan, voi vaihdella vuodesta toiseen, jos

- a) tämä mahdollisuus sisältyy maaseudun kehittämisohjelmaan;
- b) kyseistä sitoumusta ei sovelleta kiinteisiin lohkoihin;
- c) sitoumukseen liittyvän tavoitteen saavuttaminen ei vaarannu.

2. Jos koko maa-ala, johon sitoumus liittyy, tai osa siitä taikka koko maatila siirretään toiselle henkilölle sitoumuksen voimassaoloaikana, kyseinen toinen henkilö voi jatkaa sitoumusta tai siirrettyä alaa vastaavaa osaa siitä sen jäljellä olevan voimassaoloajan tai sitoumus voi raueta eikä jäsenvaltio saa edellyttää takaisinmaksua sitoumuksen tosiasiallisen keston osalta.

▼B

3. Jos tuensaaja ei voi jatkaa tekemiensä sitoumusten noudattamista tilaa tai tilan osaa koskevan tilusjärjestelyjen taikka julkisten uusjako-toimenpiteiden tai toimivaltaisten viranomaisten hyväksymien uusjako-toimenpiteiden vuoksi, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta sitoumukset voidaan mukauttaa maatilán uuteen tilanteeseen. Jos tällainen mukauttaminen osoittautuu mahdottomaksi, sitoumus raukeaa eikä jäsenvaltio saa edellyttää takaisinmaksua sitoumuksen tosiasiallisen keston osalta.

4. Saatua tukea ei tarvitse maksaa takaisin, jos kyseessä on ylivoimainen este tai asetuksen (EU) N:o 1306/2013 2 artiklassa tarkoitetut poikkeukselliset olosuhteet.

5. Edellä olevan 33 artiklan mukaisiin sitoumuksiin sovelletaan myös 2 kohtaa, kun kyseessä on koko tilaa koskeva siirto, ja 4 kohtaa.

6. Jotta varmistettaisiin pinta-alaan liittyvien toimenpiteiden tehokas toteuttaminen ja suojattaisiin unionin taloudelliset edut, komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan 28, 29, 33 ja 34 artiklan mukaisten sitoumusten muuntamiseen tai mukauttamisen sovellettavia ehtoja ja sellaisten muiden tilanteiden määrittämistä, joissa tukea ei tarvitse maksaa takaisin.

*48 artikla***Tarkistuslauseke**

Edellä olevan 28, 29, 33 ja 34 artiklan mukaisten toimien osalta on säädettävä tarkistuslausekkeesta, jotta varmistetaan niiden mukauttaminen silloin, kun muutetaan mainituissa artikloissa tarkoitettuja asioita koskevia pakollisia toimenpidevaatimuksia, hoitovaatimuksia tai velvollisuuksia, jotka sitoumusten on ylitettävä. Tarkistuslauseke kattaa myös mukautukset, jotka ovat tarpeen asetuksen (EU) N:o 1307/2013 43 artiklassa tarkoitettujen käytäntöjen kaksinkertaisen rahoittamisen estämiseksi, jos kyseisiä käytäntöjä muutetaan.

Edellä 28, 29, 33 ja 34 artiklan mukaisten toimien, joiden voimassaolo jatkuu nykyisen ohjelmakauden jälkeen, on sisällettävä tarkistuslauseke, jotta mahdollistetaan sitoumusten mukauttaminen seuraavan ohjelmakauden oikeudelliseen kehykseen.

Jos tuensaaja ei hyväksy tällaista mukautusta, sitoumus raukeaa eikä jäsenvaltio saa edellyttää takaisinmaksua sitoumuksen tosiasiallisen keston osalta.

*49 artikla***Toimien valinta**

1. Maaseudun kehittämisohjelman hallintoviranomaisen on määritettävä toimien valintaperusteet seurantakomiteaa kuultuaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 1303/2013 34 artiklan 3 kohdan d alakohdan soveltamista. Valintaperusteiden tarkoituksena on varmistaa hakijoiden yhdenvertainen kohtelu, parantaa varojen käyttöä ja kohdentaa toimenpiteet maaseudun kehittämistä koskevien unionin prioriteettien mukaisesti. Valintaperusteita määriteltäessä ja sovellettaessa on otettava huomioon suhteellisuusperiaate tukitoimen laajuuden osalta.

▼ M7

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa, kun ei ole mahdollista määrittää valintaperusteita asianomaisten toimien tyyppin luonteen vuoksi, hallintoviranomainen voi seurantakomiteaa kuultuaan määrittää muun valintamenettelyn, joka on kuvailtava maaseudun kehittämisohjelmassa.

2. Toimien valinnasta vastaavan jäsenvaltion viranomaisen on varmistettava, että toimet valitaan 1 kohdassa tarkoitettujen valintaperusteiden mukaisesti sekä noudattaen avointa ja hyvin dokumentoitua menettelyä lukuun ottamatta 18 artiklan 1 kohdan b alakohdan, 24 artiklan 1 kohdan d alakohdan, 28–31, 33–34 sekä 36–39 a artiklan mukaisia toimia.

3. Tuensaajat voidaan valita ehdotuspyyntöjen perusteella soveltaen taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä tehokkuusvaatimuksia.

4. Edellä olevia 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta, jos tuki myönnetään rahoitusvälineiden muodossa.

▼ B*50 artikla***Maaseutualueen määritelmä**

Tätä asetusta sovellettaessa hallintoviranomaisen on määriteltävä 'maaseutualue' ohjelmatasolla. Jäsenvaltiot voivat asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa vahvistaa tällaisen toimenpidettä tai toimintatyyppiä koskevan määritelmän.

*III LUKU****Tekninen apu ja verkostoituminen****51 artikla***Teknisen avun rahoitus**

1. ► **M6** Asetuksen (EU) N:o 1306/2013 6 artiklan mukaisesti maaseuturahaston vuotuisista määrärahoista voidaan käyttää komission aloitteesta ja/tai komission lukuun enintään 0,25 prosenttia asetuksen (EU) N:o 1303/2013 58 artiklassa tarkoitettujen tehtävien rahoitukseen, mukaan lukien tämän asetuksen 52 artiklassa tarkoitettujen eurooppalaisen maaseudun kehittämisverkoston ja tämän asetuksen 53 artiklassa tarkoitettujen eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden verkoston perustamis- ja toimintakustannukset, ja niistä enintään 30 567 000 euroa käyppinä hintoina kohdennetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/825 ⁽¹⁾ perustettuun rakenneuudistusten tukiohjelmaan käytettäväksi kyseisen ohjelman soveltamisalan ja tarkoituksen mukaisesti. ◀

Maaseuturahastosta voidaan myös rahoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1151/2012 ⁽²⁾ 41 artiklan 2 kohdassa säädetyt toimia unionin laatuja järjestelmien merkintöjen ja tunnusten osalta.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/825, annettu 17 päivänä toukokuuta 2017, rakenneuudistusten tukiohjelman perustamisesta kaudeksi 2017–2020 ja asetusten (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) N:o 1305/2013 muuttamisesta (EUVL L 129, 19.5.2017, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1151/2012, annettu 21 päivänä marraskuuta 2012, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatuja järjestelmistä (EUVL L 343, 14.12.2012, s. 1).

▼B

Nämä toimet on toteutettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ⁽¹⁾ 58 artiklan ja sen kaikkien muiden säännösten sekä sen tämankaltaiseen talousarvion toteuttamiseen sovellettavien täytäntöönpanosäännösten mukaisesti.

2. Kunkin maaseudun kehittämisohjelman kokonaismäärärahoista voidaan jäsenvaltioiden aloitteesta käyttää enintään 4 prosenttia asetuksen (EU) N:o 1303/2013 59 artiklassa tarkoitettuihin tehtäviin ja 32 artiklassa tarkoitettujen sellaisten alueiden, joilla on luonnonoloista johtuvia tai muita erityisrajoitteita, aluemäärittelyn valmistelutöihin liittyviin kustannuksiin.

Asetuksen (EU) N:o 1306/2013 9 artiklassa tarkoitettuun todentamisviranomaiseen liittyvät kustannukset eivät ole tukikelpoisia tämän kohdan mukaisesti.

Kyseisen 4 prosentin enimmäismäärän puitteissa on varattava tietty summa 54 artiklassa tarkoitetun kansallisen maaseutuverkoston perustamiseen ja toimintaan.

3. Jos maaseudun kehittämisohjelmat kattavat sekä vähemmän kehittyneitä alueita että muita alueita, 59 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu tekniseen apuun suunnattava maaseuturahaston rahoitusosuus voidaan määritellä sen perusteella, minkä tyyppisiä alueita ohjelmassa on eniten.

*52 artikla***Eurooppalainen maaseudun kehittämisverkosto**

1. Perustetaan 51 artiklan 1 kohdan mukaisesti eurooppalainen maaseudun kehittämisverkosto maaseudun kehittämisen alalla toimivien kansallisten verkostojen, järjestöjen ja viranomaisten verkottamiseksi unionin tasolla.

2. Eurooppalaisen maaseudun kehittämisverkoston kautta tapahtuvan verkostoitumisen tavoitteena on

- a) lisätä kaikkien sidosryhmien, erityisesti maatalouden, metsätalouden sekä muiden maaseudun kehittämisen sidosryhmien, osallistumista maaseudun kehittämiseen;
- b) parantaa maaseudun kehittämisohjelmien laatua;
- c) tiedottaa suurelle yleisölle maaseudun kehittämispolitiikan eduista;
- d) tukea maaseudun kehittämisohjelmien arviointia.

3. Verkoston tehtävänä on

- a) koota, analysoida ja levittää tietoa maaseudun kehittämisen alan toiminnasta;
- b) tukea arviointiprosesseja ja tietojen keruuta ja hallinnointia;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

▼B

- c) koota, vakiinnuttaa ja levittää unionin tasolla maaseudun kehittämisen hyviä käytäntöjä, myös arviointimenetelmistä ja -välineistä;
  - d) perustaa teemaryhmiä ja/tai työpajoja asiantuntemuksen vaihdon helpottamiseksi ja maaseudun kehittämispolitiikan täytäntöönpanon ja seurannan tukemiseksi ja sen kehittämiseksi edelleen, sekä huolehtia tällaisten ryhmien ja työpajojen toiminnasta;
  - e) tiedottaa tapahtumista unionin maaseutualueilla ja unionin ulkopuolisissa maissa;
  - f) järjestää unionin tason tapaamisia ja seminaareja maaseudun kehittämiseen aktiivisesti osallistuville toimijoille;
  - g) tukea kansallisia verkostoja ja valtioiden välisen yhteistyön aloitteita sekä maaseudun kehittämisen alan toimien ja kokemusten vaihtoa kolmansissa maissa olevien verkostojen kanssa;
  - h) erityisesti paikallisten toimintaryhmien osalta
    - i) saada aikaan synergiaa vastaavien verkostojen kansallisella tai alueellisella tasolla tai molemmilla toteuttamien, valmiuksien kehittämistä ja kokemusten vaihtoa koskevien toimien kanssa; ja
    - ii) tehdä yhteistyötä EAKR:n, ESR:n sekä EMKR:n perustamien, paikallisen kehittämisen alan verkostoitumisesta ja teknisestä tuesta vastaavien elinten kanssa niiden paikallisten kehittämistoimien ja valtioiden välisen yhteistyön aloilla.
4. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset, joilla vahvistetaan eurooppalaisen maaseudun kehittämisverkoston organisaatorakenteen ja toimintaperiaatteet. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 84 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*53 artikla***Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden verkosto**

1. Perustetaan 51 artiklan 1 kohdan mukaisesti eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden verkosto tukemaan 55 artiklassa tarkoitettua maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevaa eurooppalaista innovaatiokumppanuutta. Verkosto mahdollistaa toimijaryhmien, neuvontapalvelujen ja tutkijoiden verkostoitumisen.
2. Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden verkoston tavoitteena on
  - a) helpottaa asiantuntemuksen ja hyvien käytäntöjen vaihtoa;
  - b) luoda vuoropuhelu viljelijöiden ja tiedeyhteisön välille ja helpottaa kaikkien sidosryhmien osallistumista tietämyksen vaihtoon.
3. Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden verkoston tehtävänä on
  - a) tarjota tukipalveluja ja antaa eurooppalaista innovaatiokumppanuutta koskevia tietoja tärkeimmille toimijoille;
  - b) kannustaa toimijaryhmien perustamista ja antaa tietoja unionin politiikkojen tarjoamista mahdollisuuksista;

▼B

- c) auttaa toteuttamaan klusterialoitteita ja pilotti- tai esittelyhankkeita, jotka voivat liittyä muun muassa seuraaviin seikkoihin:
- i) maatalouden tuottavuuden, taloudellisen elinkelpoisuuden, kestävyys, tuotoksen ja resurssitehokkuuden parantaminen;
  - ii) biotaloutta tukeva innovointi;
  - iii) biologinen monimuotoisuus, ekosysteemipalvelut, maaperän toiminnot ja vesivarojen kestävä hoito;
  - iv) innovatiiviset tuotteet ja palvelut integroitua toimitusketjua varten;
  - v) uusien tuote- ja markkinamahdollisuuksien avaaminen alkutuottajille;
  - vi) elintarvikkeiden laatu ja turvallisuus ja terveellinen ruokavalio;
  - vii) sadonkorjuun jälkeisten tappioiden ja elintarvikkeiden haaskauksen vähentäminen;
- d) eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden alaan liittyvän tiedon kerääminen ja levittäminen, mukaan lukien innovoinnin ja tietämyksen vaihdon kannalta merkitykselliset tutkimustulokset ja uudet tekniikat sekä innovoinnin alalla kolmansien maiden kanssa käytävä vaihto.
4. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset, joilla vahvistetaan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden verkoston organisaatorakenteen ja toimintaperiaatteet. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 84 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*54 artikla***Kansallinen maaseutuverkosto**

1. Kunkin jäsenvaltion on perustettava kansallinen maaseutuverkosto, joka kokoaa yhteen maaseudun kehittämisen parissa toimivat järjestöt ja viranomaiset. Asetuksen (EU) N:o 1303/2013 5 artiklassa tarkoitetun kumppanuuden on myös oltava osa kansallista maaseutuverkostoa.

Alueelliset ohjelmat valinneet jäsenvaltiot voivat toimittaa hyväksyttäväksi erityisohjelman kansallisen maaseutuverkostonsa perustamista ja toimintaa varten.

2. Kansallisen maaseutuverkoston verkostoitumisella on pyrittävä
- a) lisäämään sidosryhmien osallistumista maaseudun kehittämisen toteuttamiseen;
  - b) parantamaan maaseudun kehittämisohjelmien täytäntöönpanon laatua;
  - c) tiedottamaan suurelle yleisölle ja mahdollisille tuensaajille maaseudun kehittämispolitiikasta ja rahoitusmahdollisuuksista;
  - d) edistämään innovointia maataloudessa, elintarviketuotannossa, metsätaloudessa ja maaseutualueilla.

▼B

3. ►C1 Edellä olevan 51 artiklan 2 kohdan mukainen maaseuturahaston tuki on käytettävä seuraaviin: ◄

- a) verkoston toimintaa varten tarvittavat rakenteet;
- b) sellaisen toimintasuunnitelman laatiminen ja täytäntöönpano, johon sisältyvät vähintään seuraavat asiat:
  - i) esimerkkien kerääminen hankkeista maaseudun kehittämisohjelmien kaikkien prioriteettien aloilla;
  - ii) temaattisen ja analyyttisen vaihdon helpottaminen maaseudun kehittämisen sidosryhmien välillä, löydösten jakaminen ja levittäminen;
  - iii) paikallisten toimintaryhmien koulutus- ja verkostoitumistoimet ja erityisesti alueiden ja valtioiden välistä yhteistyötä koskeva tekninen apu, paikallisten toimintaryhmien välisen yhteistyön helpottaminen ja kumppanien etsintä 35 artiklassa tarkoitettua toimenpidettä varten;
  - iv) verkostoitumistoimien järjestäminen neuvojille ja innovointitukipalvelut;
  - v) seuranta- ja arviointitulosten jakaminen ja levittäminen;
  - vi) maaseudun kehittämisohjelmaa koskeva viestintäsuunnitelma, julkistaminen ja tiedottaminen mukaan luettuina, yhteistyössä hallintoviranomaisten kanssa sekä suurelle yleisölle suunnatut tiedotus- ja viestintätoimet;
  - vii) eurooppalaisen maaseudun kehittämisverkoston toimiin osallistuminen ja niiden edistäminen.

4. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset, joilla vahvistetaan säännöt, jotka koskevat kansallisten maaseutuverkostojen perustamista ja toimintaa sekä 1 kohdassa tarkoitettujen erityisohjelmien sisältöä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 84 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

IV OSASTO

**MAATALOUDEN TUOTTAVUUTTA JA KESTÄVYYTTÄ KOSKEVA
EUROOPPALAINEN INNOVAATIOKUMPPANUUS**

55 artikla

Tavoitteet

1. Maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden tavoitteena on
- a) edistää resurssitehokasta, taloudellisesti elinkelpoista, tuottavaa, kilpailukykyistä, vähäpäästöistä sekä ilmastoystävällistä ja ilmastomuutoksen hyvin kestävää maa- ja metsätalousalaa, joka edistyy maatalouden ekologisiin tuotantojärjestelmiin siirtymisessä ja jonka toiminta on sopusoinnussa niiden keskeisten luonnonvarojen kanssa, joista maa- ja metsätalous riippuvat;

▼B

- b) auttaa toteuttamaan vakaa ja kestävä niin nykyisten kuin uusienkin elintarvikkeiden, rehujen ja biomateriaalien tarjonta;
  - c) parantaa prosesseja ympäristön suojelemiseksi, ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja sen hillitsemiseksi;
  - d) rakentaa siltoja huippututkimuksen ja -tekniikan sekä viljelijöiden, metsän hoitajien, maaseudun paikallisyhteisöjen, yritysten, kansalaisjärjestöjen ja neuvontapalvelujen välille.
2. Maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden tavoitteisiin pyritään
- a) luomalla lisäarvoa niin, että yhdistetään tutkimus ja maatalouskäytäntö paremmin toisiinsa ja kannustetaan käytettävissä olevien innovaatiotoimenpiteiden laajempaan käyttöön;
  - b) nopeuttamalla ja laajentamalla innovatiivisten ratkaisujen siirtämistä käytäntöön;
  - c) tiedottamalla tiedeyhteisölle maatalouskäytännön tutkimustarpeista.
3. Maaseuturahasto edesauttaa maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden tavoitteiden toteuttamista myöntämällä 35 artiklan mukaista tukea 56 artiklassa tarkoitettuihin eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden toimijaryhmille ja 53 artiklassa tarkoitettulle eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden verkostolle.

*56 artikla***Toimijaryhmät**

1. Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden toimijaryhmät ovat osa maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevaa eurooppalaista innovaatiokumppanuutta. Niiden perustajina ovat keskeiset toimijat, kuten viljelijät, tutkijat, neuvojat sekä maatalous- ja elintarvikealalla toimivat yritykset, jotka ovat eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden tavoitteiden saavuttamisen kannalta merkityksellisiä.
2. Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden toimijaryhmien on otettava käyttöön sisäiset menettelyt, joilla varmistetaan niiden toiminnan ja päätöksenteon avoimuus ja vältetään eturistiriidat.
3. Jäsenvaltioiden on päätettävä ohjelmiensa puitteissa, missä määrin ne tukevat toimijaryhmiä.

*57 artikla***Toimijaryhmien tehtävät**

1. Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden toimijaryhmien on laadittava suunnitelma, johon sisältyy:
  - a) kuvaus kehitettävästä, testattavasta, mukautettavasta tai toteutettavasta innovatiivisesta hankkeesta;
  - b) kuvaus odotetuista tuloksista ja siitä, miten eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden tavoitteena olevassa tuottavuuden ja kestävässä resurssienhallinnan parantamisessa edistytään.

▼B

2. Innovatiivisia hankkeitaan toteuttaessaan toimijaryhmien on:
  - a) tehtävä innovatiivisten toimien laatimista ja täytäntöönpanoa koskevat päätökset;
  - b) toteutettava innovatiiviset toimet maaseudun kehittämisohjelmista rahoitettavien toimenpiteiden avulla.
3. Toimijaryhmien on levitettävä hankkeidensa tulokset erityisesti eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden verkoston kautta.

V OSASTO

RAHOITUSTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

58 artikla

Varat ja niiden jako

1. Tämän asetuksen nojalla maaseudun kehittämiseen myönnettävän unionin tuen kokonaismäärä 1 päivästä tammikuuta 2014³¹ päivään joulukuuta 2020 ulottuvalla kaudella on 84 936 miljoonaa euroa vuoden 2011 hintoina vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehiksen mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 5, 6 ja 7 kohdan soveltamista.
2. Edellä 51 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun komission tekniseen apuun varataan 0,25 prosenttia 1 kohdassa tarkoitetuista varoista.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin määriin tehdään vuosittain 2 prosentin suuruinen indeksikorjaus ohjelmatyötä varten ja niiden ottamiseksi myöhemmin unionin yleiseen talousarvioon.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen määrien vuotuinen jäsenvaltiokohtainen jako 2 kohdassa tarkoitettujen määrän vähentämisen jälkeen vahvistetaan liitteessä I.
5. Jäsenvaltiolle 4 kohdan mukaisesti osoitetuista määristä vähennetään varat, jotka ►C1 kyseinen jäsenvaltio on siirtänyt asetuksen (EU) N:o 1307/2013 14 artiklan 2 kohdan nojalla. ◄

▼M1

6. Maaseuturahastolle asetuksen (EY) N:o 73/2009 136 a artiklan 1 kohdan ja asetuksen (EU) N:o 1307/2013 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti siirretyt varat sekä maaseuturahastolle asetuksen (EY) N:o 73/2009 10 b, 136 ja 136 b artiklan mukaisesti kalenterivuosien 2013 ja 2014 osalta siirretyt varat on myös sisällytettävä tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun vuosijakaumaan.

▼B

7. Jotta voidaan ottaa huomioon 4 kohdassa tarkoitettuun vuotuisen jakoon liittyvä kehitys, muun muassa 5 ja 6 kohdassa tarkoitettujen varojen siirrot, tehdä teknisiä mukautuksia muuttamatta kokonaismäärärahoja taikka ottaa huomioon tämän asetuksen hyväksymisen jälkeisessä säädöksessä säädetyt mahdolliset muut muutokset, komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä liitteessä I vahvistettujen enimmäismäärien tarkistamiseksi.

▼B

8. Asetuksen (EU) N:o 1303/2013 22 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitetun suoritusvarauksen jakamiseksi asetuksen (EU) N:o 1306/2013 43 artiklan mukaisesti maaseuturahastoa varten kannetut käytettävissä olevat käyttötarkoitukseensa sidotut tulot lisätään asetuksen (EU) N:o 1303/2013 20 artiklassa tarkoitettuihin määriin. Nämä käytettävissä olevat käyttötarkoitukseensa sidotut tulot kohdennetaan jäsenvaltioille suhteessa niiden osuuteen maaseuturahastosta myönnetyn tuen kokonaismäärästä.

59 artikla

Maaseuturahaston osuus

1. Maaseudun kehittämisohjelman hyväksymistä koskevassa päätöksessä on vahvistettava maaseuturahaston ohjelmalle myöntämä enimmäisrahoitusosuus. Tapauksen mukaan päätöksessä on selkeästi ilmoitettava vähemmän kehittyneille alueille myönnettävät määrärahat.

2. Maaseuturahaston osuus on laskettava tukikelpoisten julkisten menojen määrän perusteella.

►C1 3. Maaseudun kehittämisohjelmissa on vahvistettava kaikkiin toimenpiteisiin sovellettava yhtenäinen maaseuturahaston rahoitusosuus. ◄ ►C1 Vähemmän kehittyneille alueille, syrjäisimmille alueille ja asetuksessa (EU) N:o 229/2013 tarkoitetuille pienille Egeanmeren saarille sekä siirtymäalueille on tarvittaessa vahvistettava erillinen maaseuturahaston rahoitusosuus. ◄ Maaseuturahaston rahoitusosuus saa olla enintään

- a) 85 prosenttia tukikelpoisista julkisista menoista vähemmän kehittyneillä alueilla, syrjäisimmillä alueilla ja asetuksessa (ETY) N:o 2019/93 tarkoitetuilla pienillä Egeanmeren saarilla;
- b) 75 prosenttia tukikelpoisista julkisista menoista kaikilla alueilla, joiden asukaskohtainen BKT vuosina 2007–2013 oli alle 75 prosenttia EU-25:n kyseisen viitekauden keskiarvosta, mutta joiden asukaskohtainen BKT on yli 75 prosenttia EU-27:n keskiarvosta;
- c) 63 prosenttia tukikelpoisista julkisista menoista muilla kuin b alakohdassa tarkoitetuilla siirtymäalueilla;
- d) 53 prosenttia tukikelpoisista julkisista menoista muilla alueilla.

Maaseuturahaston rahoitusosuuden on oltava vähintään 20 prosenttia.

4. Poiketen siitä, mitä 3 kohdassa säädetään, maaseuturahaston rahoitusosuus saa olla enintään

- a) 80 prosenttia 14, 27 ja 35 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden, asetuksen (EU) N:o 1303/2013 32 artiklassa tarkoitetun Leaderin paikallisen kehittämisen ja 19 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaisten tukitoimien osalta. ►C1 Tämä osuus voidaan nostaa enintään 90 prosenttiin vähemmän kehittyneiden alueiden, syrjäisimpien alueiden, asetuksessa (EU) N:o 229/2013 tarkoitettujen pienten Egeanmeren saarten ja 3 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen siirtymäalueiden ohjelmissa; ◄

▼B

- b) 75 prosenttia 17, 21 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan, 28, 29, 30, 31 ja 34 artiklan mukaisten ympäristöä sekä ilmastomuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevien tavoitteiden edistämiseksi toteutettavien toimien osalta;
- c) 100 prosenttia asetuksen 1303/2013 38 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen unionin tason rahoitusvälineiden osalta;
- d) kyseessä olevaan toimenpiteeseen sovellettava rahoitusosuus korotettuna 10 prosenttiyksiköllä asetuksen 1303/2013 38 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin rahoitusvälineisiin osoitettujen rahoitusosuuksien osalta;

▼C1

- e) 100 prosenttia sellaisten tukitoimien osalta, jotka saavat rahoitusta varoista, jotka on siirretty maaseuturahastoon asetuksen (EY) N:o 73/2009 136 a artiklan 1 kohdan ja asetuksen (EU) N:o 1307/2013 7 artiklan 2 kohdan ja 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

▼M7

- f) 100 prosenttia Irlannille myönnetystä 100 miljoonan euron määrästä vuoden 2011 hintoina, Portugalille myönnetystä 500 miljoonan euron määrästä vuoden 2011 hintoina ja Kyprokselle myönnetystä 7 miljoonan euron määrästä vuoden 2011 hintoina;

▼B

- g) asetuksen (EU) N:o 1303/2013 24 artiklan 1 kohdan soveltamisesta johtuvaa maaseuturahaston rahoitusosuutta voidaan niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka saavat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 ja 143 artiklan mukaisesti rahoitustukea 1 päivänä tammikuuta 2014 tai sen jälkeen, korottaa sellaisten menojen osalta, jotka näiden jäsenvaltioiden on maksettava maaseudun kehittämisohjelman kahden ensimmäisen täytäntöönpanovuoden aikana, enintään 10 ylimääräisellä prosenttiyksiköllä 95 prosentin enimmäismäärään saakka. Ilman tällaista poikkeusta sovellettavaa maaseuturahaston rahoitusosuutta on kuitenkin noudatettava ohjelmakauden julkisten menojen kokonaismäärän osalta;

▼M7

- h) asetuksen (EU) N:o 1303/2013 39 a artiklan 13 kohdassa tarkoitettu rahoitusosuus kyseisen asetuksen 38 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen rahoitusvälineiden osalta.

▼B

5. Vähintään viisi prosenttia, ja Kroatian tapauksessa 2,5 prosenttia, maaseuturahastosta maaseudun kehittämisohjelmaan myönnettävästä kokonaisrahoituksesta on varattava Leaderin täytäntöönpanoon.

6. Vähintään 30 prosenttia maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuudesta maaseudun kehittämisohjelmaan on varattava 17 artiklan (ympäristöön ja ilmastoon liittyvät investoinnit), 21, 28, 29 ja 30 (lukuun ottamatta vesipuitedirektiiviin liittyviä tukia), 31, 32 ja 34 artiklan mukaisiin toimenpiteisiin.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta jäsenvaltioiden syrjäisimpiin alueisiin ja merentakaisiin alueisiin.

7. Jos jäsenvaltio esittää kansallisen ohjelman ja joukon alueellisia ohjelmia, 5 ja 6 kohtaa ei sovelleta kansalliseen ohjelmaan. Maaseuturahaston rahoitusosuus kansalliseen ohjelmaan otetaan huomioon laskettaessa 5 ja 6 kohdassa tarkoitettua prosenttiosuutta kunkin alueellisen ohjelman osalta suhteessa kyseisen alueellisen ohjelman osuuteen kansallisesta määrärahasta.

▼B

8. Maaseuturahastosta osarahoitettuja menoja ei saa osarahoittaa myöntämällä rahoitusta rakennerahastoista, koheesiorahastosta tai muista unionin rahoitusvälineistä.

9. Yrityksille myönnettävää tukea koskevien julkisten menojen on noudatettava valtiontuen osalta vahvistettuja tuen enimmäismääriä, ellei tässä asetuksessa toisin säädetä.

*60 artikla***Menojen tukikelpoisuus****▼M7**

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) N:o 1303/2013 65 artiklan 9 kohdassa säädetään, kun kyseessä ovat kiireelliset toimenpiteet, joiden syynä ovat luonnonkatastrofit, muut katastrofit tai epäsuotuisat sääolot taikka jotka johtuvat jäsenvaltion tai alueen sosioekonomisten olosuhteiden merkittävästä ja äkillisestä muutoksesta, maaseudun kehittämisohjelmissa voidaan sopia, että ohjelmamuutoksiin liittyvien menojen tukikelpoisuus voi alkaa tapahtuman päivästä.

▼B

2. Menot ovat 49 artiklassa tarkoitettujen valintaperusteiden mukaisesti oikeutettuja maaseuturahaston rahoitusosuuteen vain, jos ne ovat aiheutuneet tukitoimista, joista kyseisen ohjelman hallintoviranomainen on tehnyt päätöksen tai jotka ovat sen vastuulla.

▼M7

Lukuun ottamatta 45 artiklan 2 kohdan c alakohdassa määriteltyjä yleiskuluja, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan kuuluvien toimenpiteiden mukaisten investointitoimien osalta tukikelpoisiksi katsotaan vain menot, jotka ovat aiheutuneet sen jälkeen, kun hakemus on toimitettu toimivaltaiselle viranomaiselle. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin määrätä ohjelmassaan, että silloin kun menot liittyvät kiireellisiin toimenpiteisiin, joiden syynä ovat luonnonkatastrofit, muut katastrofit tai epäsuotuisat sääolot taikka jotka johtuvat jäsenvaltion tai alueen sosioekonomisten olosuhteiden merkittävästä ja äkillisestä muutoksesta, kyseisen tapahtuman jälkeen saajalle aiheutuneet menot ovat myös tukikelpoisia.

▼B

Jäsenvaltiot voivat määrätä ohjelmissaan, että tukikelpoisia ovat vain menot, jotka ovat aiheutuneet sen jälkeen, kun toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt tukihakemuksen.

3. Edellä olevaa 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta 51 artiklan 1 ja 2 kohtaan.

▼M7

4. Tuensaajien suorittamista maksuista on esitettävä laskut ja maksamisen todistavat asiakirjat. Jos tämä ei ole mahdollista, maksujen tueksi on esitettävä vastaavalla tavalla todistusvoimaiset asiakirjat, paitsi asetuksen (EU) N:o 1303/2013 67 artiklan 1 kohdan muissa kuin a alakohdassa tarkoitettujen tukimuotojen osalta.

▼B*61 artikla***Tukikelpoiset menot**

1. Jos tämän asetuksen mukainen tuki kattaa toimintakustannukset, tukikelpoisia ovat seuraavantyyppiset kustannukset:

- a) toimintakustannukset;
- b) henkilöstökustannukset;
- c) koulutuskustannukset;
- d) suhdetoimintaan liittyvät kustannukset;

▼B

e) rahoituskustannukset;

f) verkostoitumiskustannukset.

2. Tutkimukset ovat tukikelpoisia vain, jos ne liittyvät ohjelmaan kuuluvaan erityiseen tukitoimeen taikka ohjelman erityistavoitteisiin ja tavoitteisiin.

3. Työn, tavaroiden, palvelujen, maan tai kiinteistön muodossa annetut luontoissuoritukset, joista ei ole suoritettu laskuilla tai vastaavalla tavalla todistusvoimaisilla asiakirjoilla osoitettavissa olevaa rahallista korvausta, voivat olla tukikelpoisia, jos asetuksen (EU) N:o 1303/2013 69 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

*62 artikla***Toimenpiteiden todennettavuus ja valvottavuus**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki niiden toteuttamat maaseudun kehittämistoimenpiteet voidaan todentaa ja että niitä voidaan valvoa. Tätä varten kunkin maaseudun kehittämisohjelman hallintoviranomaisen ja maksajaviraston on laadittava maaseudun kehittämisohjelmaan sisällytettävien toimenpiteiden todennettavuutta ja valvottavuutta koskeva ennakoarviointi. Hallintoviranomaisen ja maksajaviraston on myös arvioitava toimenpiteiden todennettavuutta ja valvottavuutta maaseudun kehittämisohjelman toteuttamisen aikana. Ennakoarvioinnissa ja toteutuksen aikana tehtävässä arvioinnissa on otettava huomioon edellisen ja nykyisen ohjelmakauden aikana tehtyjen tarkastusten tulokset. Jos arvioinnista käy ilmi, etteivät todennettavuutta ja valvottavuutta koskevat vaatimukset täyty, kyseisiä toimenpiteitä on mukautettava vastaavasti.

▼M7

2. Jos tuki myönnetään vakiokustannusten tai lisäkustannusten ja tulonmenetysten perusteella 21 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti tulonmenetysten ja hoitokustannusten osalta ja 28–31, 33 ja 34 artiklan mukaisesti, jäsenvaltioiden on varmistettava, että tarpeelliset laskelmat ovat asianmukaisia ja paikkansapitäviä ja että ne on laadittu ennakolta oikeudenmukaisen, tasapuolisen ja todennettavissa olevan laskentamenetelmän perusteella. Tätä varten ohjelman toteuttamisesta vastaavista viranomaisista toiminnallisesti riippumattoman elimen, jolla on tarvittava asiantuntemus, on suoritettava laskelmat tai vahvistettava niiden asianmukaisuus ja paikkansapitävyys. Lausunto, jossa vahvistetaan laskelmien asianmukaisuus ja paikkansapitävyys, on liitettävä maaseudun kehittämisohjelmaan.

▼B*63 artikla***Ennakkomaksut**

1. Ennakon maksamisen edellytyksenä on 100 prosenttia ennakon määrästä olevan pankkitakuun tai vastaavan vakuuden antaminen. Julkisten tuensaajien osalta ennakkomaksut maksetaan kunnille ja alueviranomaisille ja näiden yhteenliittymille sekä julkisoikeudellisille laitoksille.

▼B

Viranomaisen vakuutena tarjoaman välineen on katsottava vastaavan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua vakuutta edellyttäen, että viranomainen sitoutuu maksamaan vakuutta vastaavan määrän, jos oikeutta maksettuun ennakoon ei vahvisteta.

2. Vakuus voidaan vapauttaa, kun toimivaltainen maksajavirasto vahvistaa, että tukitoimeen liittyvää julkista rahoitusosuutta vastaavat todelliset menot ylittävät ennakon määrän.

VI OSASTO

HALLINTO, VALVONTA JA JULKISTAMINEN*64 artikla***Komission velvollisuudet**

Komissio toteuttaa asetuksessa (EU) N:o 1306/2013 säädetyt toimenpiteet ja suorittaa siinä säädetyt tarkastukset varmistaakseen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317 artiklan mukaisesti moitteettoman varainhoidon jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä toteutettavan hallinnoinnin puitteissa.

*65 artikla***Jäsenvaltioiden velvollisuudet**

1. Jäsenvaltioiden on saatettava voimaan kaikki lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset asetuksen (EU) N:o 1306/2013 58 artiklan 1 kohdan mukaisesti varmistaakseen, että unionin taloudelliset edut suojataan tehokkaasti.

2. Jäsenvaltioiden on nimettävä kutakin maaseudun kehittämisohjelmaa varten seuraavat viranomaiset:

- a) kyseisen ohjelman hallinnoinnista vastaava hallintoviranomainen, joka voi olla julkinen tai yksityinen kansallisella tai alueellisella tasolla toimiva elin taikka jäsenvaltio itse silloin, kun se huolehtii kyseisestä tehtävästä;
- b) asetuksen (EU) N:o 1306/2013 7 artiklassa tarkoitettu hyväksytty maksajavirasto;
- c) asetuksen (EU) N:o 1306/2013 9 artiklassa tarkoitettu todentamisviranomainen.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava kunkin maaseudun kehittämisohjelman osalta, että on perustettu ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmä, jolla taataan selkeä tehtävien jako ja erottelu hallintoviranomaisen ja muiden elinten välillä. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että järjestelmät toimivat tehokkaasti koko ohjelmakauden ajan.

4. Jäsenvaltioiden on määriteltävä selkeästi hallintoviranomaisen, maksajaviraston ja Leader-ohjelman mukaisten paikallisten toimijaryhmien tehtävät kelpoisuus- ja valintakriteerien soveltamisen ja projektinvalintamenettelyn osalta.

▼B*66 artikla***Hallintoviranomainen**

1. Hallintoviranomainen vastaa ohjelman tehokkaasta, vaikuttavasta ja moitteettomasta hallinnosta ja toteutuksesta ja erityisesti seuraavista:

- a) sen varmistaminen, että käytössä on asianmukainen suojattu sähköinen järjestelmä ohjelman ja sen toteutuksen seurantaan ja arviointia varten tarvittavien tilastotietojen ja varsinkin määriteltyjen tavoitteiden ja prioriteettien toteutumisen seurannassa tarvittavien tietojen kirjaamiseksi, säilyttämiseksi, hallinnoimiseksi ja niistä raportoimiseksi;

▼M7**▼B**

- c) sen varmistaminen, että tuensaajat ja muut tukitoimien toteuttamiseen osallistuvat elimet

- i) saavat tiedot niille tuen myöntämisestä aiheutuvista velvollisuuksista ja että niillä on joko erillinen kirjanpito tai soveltuva kirjanpitolukki kaikille tukitoimeen liittyville taloustoimille;

- ii) ovat tietoisia vaatimuksista, jotka koskevat tietojen toimittamista hallintoviranomaiselle sekä tuotosten ja tulosten kirjaamista;

- d) sen varmistaminen, että asetuksen (EU) N:o 1303/2013 55 artiklassa tarkoitettu ennakoarviointi on arviointi- ja seurantajärjestelmän mukainen, ja ennakoarviointin hyväksyminen ja sen toimittaminen komissiolle;

- e) sen varmistaminen, että asetuksen (EU) N:o 1303/2013 56 artiklassa tarkoitettu arviointisuunnitelma on laadittu, että asetuksen (EU) N:o 1303/2013 57 artiklassa tarkoitetussa ohjelman jälkiarvioinnissa noudatetaan mainitussa asetuksessa säädettyjä määräaikoja ja että kyseiset arvioinnit ovat seuranta- ja arviointijärjestelmän mukaisia, sekä niiden toimittaminen seurantakomitealle ja komissiolle;

- f) ohjelman toteuttamisen seurannassa sen erityiset tavoitteet ja painopisteet huomioon ottaen tarvittavien tietojen ja asiakirjojen toimittaminen seurantakomitealle;

- g) vuotuisen edistymiskertomuksen ja seurantaan koskevien yhteenveto-
taulukoiden laatiminen ja toimittaminen komissiolle seurantakomitean hyväksynnän jälkeen;

- h) sen varmistaminen, että maksajavirasto saa rahoitettaviksi valittujen tukitoimien osalta kaikki tarvittavat tiedot erityisesti noudatetuista menettelyistä ja kaikista suoritetuista tarkastuksista ennen kuin maksut hyväksytään;

- i) ohjelman julkisuuden varmistaminen, muun muassa kansallisen maaseutuverkoston välityksellä, tiedottamalla mahdollisille tuensaajille, ammattialajärjestöille, talouselämän edustajille ja työmarkkinaosaosapuolille, miesten ja naisten välistä tasa-arvoa edistäville elimille sekä alalla toimiville valtiosta riippumattomille järjestöille, ympäristöjärjestöt mukaan luettuina, ohjelman tarjoamista mahdollisuuksista ja säännöistä, jotka koskevat siitä saatavaa rahoitusta, sekä tiedottamalla tuensaajille unionin rahoitusosuudesta ja yleisölle unionin roolia ohjelmassa.

▼B

2. Jäsenvaltio tai hallintoviranomainen voi nimetä yhden tai useamman välittävän elimen, paikallisviranomaiset, alueelliset kehittämiselimet tai valtiosta riippumattomat järjestöt mukaan luettuina, huolehtimaan maaseudun kehittämistoimien hallinnosta ja toteutuksesta.

Kun osa hallintoviranomaisen tehtävistä siirretään toiselle elimelle, hallintoviranomainen on edelleen täysin vastuussa kyseisten tehtävien tehokkaasta ja moitteettomasta hallinnosta ja täytäntöönpanosta. Hallintoviranomaisen on varmistettava, että on annettu tarvittavat säännökset, jotta toinen elin pystyy hankkimaan kaikki tarvittavat tiedot näiden tehtävien hoitamiseksi.

3. Jos maaseudun kehittämisohjelmaan sisältyy 7 artiklassa tarkoitettu temaattinen alaohjelma, hallintoviranomainen voi nimetä yhden tai useamman välittävän elimen, paikallisviranomaiset, paikalliset toimintaryhmät tai valtiosta riippumattomat järjestöt mukaan luettuina, huolehtimaan strategian hallinnosta ja täytäntöönpanosta. Tässä tapauksessa sovelletaan 2 kohtaa.

Hallintoviranomaisen on varmistettava, että temaattisen alaohjelman tukitoimet ja tuotokset eritellään 67 artiklassa tarkoitetussa seuranta- ja arviointijärjestelmässä.

4. Jos jäsenvaltiolla on useampi kuin yksi ohjelma, voidaan nimetä koordinoituihin, jonka tarkoituksena on varmistaa rahastojen hallinnon johdonmukaisuus ja toimia yhteydenpitäjänä komission ja kansallisten hallintoviranomaisten välillä, jollei maksajavirastojen ja asetuksessa (EU) N:o 1306/2013 säädettyjen muiden elinten tehtävistä muuta johdu.

5. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan yhdenmukaiset edellytykset 1 kohdan i alakohdassa tarkoitettujen tiedotus- ja julkistamisvaatimusten soveltamiseksi.

VII OSASTO

SEURANTA JA ARVIOINTI

I LUKU

*Yleiset säännökset***1 jakso****Seuranta- ja arviointijärjestelmän perustaminen ja tavoitteet**

67 artikla

Seuranta- ja arviointijärjestelmä

Komissio ja jäsenvaltiot laativat yhteistyössä yhteisen seuranta- ja arviointijärjestelmän tämän jakson mukaisesti, ja komissio hyväksyy järjestelmän täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 84 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

▼B*68 artikla***Tavoitteet**

Seuranta- ja arviointijärjestelmän tavoitteena on

- a) osoittaa maaseudun kehittämiss politiikan edistymisen ja saavutukset sekä arvioida maaseudun kehittämiss politiikkaan liittyvien toimien vaikutusta, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja asianmukaisuutta;
- b) parantaa maaseudun kehittämistuen kohdentamista;
- c) tukea seurantaan ja arviointiin liittyvää yhteistä oppimisprosessia.

2 j a k s o**T e k n i s e t   s ä ä n n ö k s e t***69 artikla***Yhteiset indikaattorit**

1. Edellä 67 artiklassa säädetyn seuranta- ja arviointijärjestelmän yhteydessä on täsmennettävä sellaisten yhteisten indikaattorien luettelo, jotka kuvaavat alkutilannetta sekä ohjelman rahoituksen toteuttamista, tuotoksia, tuloksia ja vaikutuksia, jotta tiedot voidaan yhdistää unionin tasolla.

2. Yhteisten indikaattorien on perustuttava saatavilla oleviin tietoihin ja liityttävä maaseudun kehittämiss politiikan kehityksen rakenteeseen ja tavoitteisiin, ja niiden avulla on voitava mitata politiikan täytäntöönpanon edistymistä, tehokkuutta ja vaikuttavuutta verrattuna tavoitteisiin ja päämääriin unionin, kansallisella ja ohjelmien tasolla. Yhteisten vaikutusindikaattorien on perustuttava saatavilla oleviin tietoihin.

3. Arvioijan on ilmoitettava ohjelman määrällinen vaikutus vaikutusindikaattoreilla mitattuna. Komissio arvioi jäsenvaltioiden avustuksella kaikkien YMP:n välineiden yhteisvaikutusta yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevista arvioinneista, maaseudun kehittämiss ohjelmien arvioinnit mukaan luettuina, saadun näytön perusteella.

*70 artikla***Sähköinen tietojärjestelmä**

Seurannassa ja arvioinnissa tarvittavat keskeiset tiedot ohjelman toteutuksesta, kustakin rahoitettavaksi valitusta tukitoimesta ja päätökseen saaduista tukitoimista, kutakin tuensaajaa ja hanketta koskevat tärkeimmät tiedot mukaan luettuina, on talletettava ja säilytettävä sähköisesti.

▼ B*71 artikla***Tietojen toimittaminen**

Maaseudun kehittämistoimenpiteiden mukaista tukea saavien tuensaajien ja paikallisten toimintaryhmien on sitouduttava toimittamaan hallintoviranomaiselle ja/tai nimetyille arvioijille taikka muille elimille, joille näiden tehtävien suorittaminen on siirretty, kaikki tarvittavat tiedot ohjelman seurannan ja arvioinnin mahdollistamiseksi erityisesti täsmennettyjen erityistavoitteiden ja prioriteettien toteutumisen osalta.

*II LUKU***Seuranta***72 artikla***Seurantamenettelyt**

1. Hallintoviranomaisen ja asetuksen (EU) N:o 1303/2013 47 artiklassa tarkoitetun seurantakomitean on seurattava ohjelman toteutuksen laatua.
2. Hallintoviranomaisen ja seurantakomitean on toteutettava kunkin maaseudun kehittämisohjelman seuranta rahoitusta, tuotosta ja tavoitteita koskevien indikaattoreiden perusteella.

*73 artikla***Seurantakomitea**

Alueelliset ohjelmat valinneet jäsenvaltiot voivat perustaa kansallisen seurantakomitean koordinoimaan alueellisten ohjelmien täytäntöönpanoa suhteessa kansalliseen kehykseen ja varojen käyttöön.

*74 artikla***Seurantakomitean tehtävät**

Seurantakomitean on huolehdittava maaseudun kehittämisohjelman tuloksellisuudesta ja sen täytäntöönpanon tehokkuudesta. Tätä varten seurantakomitean on huolehdittava asetuksen (EU) N:o 1303/2013 49 artiklassa tarkoitettujen tehtävien lisäksi seuraavista:

▼ M7

- a) sitä on kuultava rahoitettavien tukitoimien valintaperusteista, joita on tarkistettava ohjelmatyön tarpeita vastaavasti, ja sen on annettava asiasta lausuntonsa ennen asianomaisten ehdotuspyyntöjen julkaisemista;

▼ B

- b) sen on tarkasteltava toimia ja tuotoksia ohjelman arviointisuunnitelman täytäntöönpanon edistymisessä;
- c) sen on tarkasteltava erityisesti ennakkoehtojen täyttämiseen liittyviä hallintoviranomaisen vastuualueen kuuluvia ohjelman toimia, ja sille on ilmoitettava muiden ennakkoehtojen täyttämiseen liittyvistä toimista;

▼B

- d) sen on osallistuttava kansallisen maaseutuverkoston toimintaan ohjelman toteuttamista koskevien tietojen vaihtamiseksi; ja
- e) sen on tarkasteltava vuosittaisia täytäntöönpanokertomuksia ja hyväksyttävä ne ennen niiden toimittamista komissiolle.

*75 artikla***Vuotuinen täytäntöönpanokertomus**

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava maaseudun kehittämisohjelman edellisen kalenterivuoden täytäntöönpanoa koskeva vuotuinen täytäntöönpanokertomus komissiolle viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2016 ja tämän jälkeen vuosittain viimeistään 30 päivänä kesäkuuta vuoteen 2024 asti. Vuonna 2016 toimitetun kertomuksen on katettava kalenterivuodet 2014 ja 2015.
2. Asetuksen (EU) N:o 1303/2013 50 artiklan vaatimusten noudattamisen lisäksi vuotuisiin täytäntöönpanokertomuksiin on sisällytettävä tiedot muun muassa toimenpidekohtaisista rahoitussitoumuksista ja menoista sekä yhteenveto arviointisuunnitelmaan liittyvistä toimista.
3. Asetuksen (EU) N:o 1303/2013 50 artiklan vaatimusten noudattamisen lisäksi vuonna 2017 toimitettuun vuotuisen täytäntöönpanokertomukseen on myös sisällytettävä kuvaus ohjelmaan mahdollisesti sisältyvien alaohjelmien toteutuksesta.
4. Asetuksen (EU) N:o 1303/2013 50 artiklan vaatimusten noudattamisen lisäksi vuonna 2019 toimitettuun vuotuisen täytäntöönpanokertomukseen on myös sisällytettävä kuvaus ohjelmaan mahdollisesti sisältyvien alaohjelmien toteutuksesta ja arvio siitä, miten hyvin yhdenmestetty lähestymistapa on onnistuttu varmistamaan käytettäessä maaseuturahastoa ja muita EU:n rahoitusvälineitä, myös paikallisia kehittämisstrategioita, maaseutualueiden alueellisen kehittämisen tukemiseen.
5. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset, joilla vahvistetaan vuotuisten täytäntöönpanokertomusten esittämistä koskevat säännöt. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 84 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*III LUKU***Arviointi***76 artikla***Yleiset määräykset**

1. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla yksilöidään asetuksen (EU) N:o 1303/2013 55 artiklassa tarkoitettuun ennakkoarviointiin ja 57 artiklassa tarkoitettuun jälkiarviointiin sisällytettävät tiedot sekä vahvistetaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 56 artiklassa tarkoitettua arviointisuunnitelmaa koskevat vähimmäisvaatimukset. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 84 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että arvioinnit ovat 67 artiklan mukaisesti hyväksytyn yhteisen arviointijärjestelmän mukaisia, järjestettävä tarvittavien tietojen tuottaminen ja kerääminen sekä toimitettava seurantajärjestelmään sisältyviä erilaisia tietoja arvioijille.

▼B

3. Jäsenvaltiot asettavat arviointikertomukset saataville internetissä ja komissio sen verkkosivustolla.

*77 artikla***Ennakkoarviointi**

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ennakkoarvioija osallistuu jo varhaisessa vaiheessa maaseudun kehittämisohjelman kehittämisprosessiin, mukaan luettuna 8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun analyysiin, ohjelman toimenpidelogiikan suunnitteluun ja ohjelman tavoitteiden vahvistamiseen.

*78 artikla***Jälkiarviointi**

Jäsenvaltioiden on laadittava kustakin maaseudun kehittämisohjelmastaan jälkiarviointikertomus vuonna 2024. Kertomus on toimitettava komissiolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

*79 artikla***Arviointien yhteenvedot**

Komissio vastaa ennakko- ja jälkiarvioinneista unionin tasolla laadittavista yhteenvedoista.

Arviointikertomusten yhteenvedot on saatava päätökseen viimeistään asianomaisten arviointien toimittamista seuraavan vuoden joulukuun 31 päivänä.

VIII OSASTO**KILPAILUSÄÄNNÖKSET***80 artikla***Yrityksiin sovellettavat säännöt**

Jos tämän asetuksen mukaista tukea myönnetään yritysten välisiin yhteistyömuotoihin, sitä voidaan myöntää vain sellaisiin yhteistyömuotoihin, jotka ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 206–210 artiklan nojalla sovellettavien kilpailusääntöjen mukaisia.

*81 artikla***Valtiontuki**

1. Jollei tässä osastossa toisin säädetä, jäsenvaltioiden maaseudun kehittämistoimenpiteitä varten myöntämään tukeen sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107, 108 ja 109 artiklaa.

2. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107, 108 ja 109 artiklaa ei sovelleta jäsenvaltioiden tämän asetuksen nojalla ja mukaisesti maksamaan tukeen eikä 82 artiklassa tarkoitettuun kansalliseen lisärahoitukseen, kun kyseessä on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan kuuluva tuki.

▼B*82 artikla***Kansallinen lisärahoitus**

Jäsenvaltioiden on sisällytettävä maaseudun kehittämisohjelmaan 8 artiklan 1 kohdan j alakohdan mukaisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan kuuluviin tukitoimiin liittyvät jäsenvaltioiden maksamat tuet, jotka on tarkoitettu antamaan lisärahoitusta maaseudun kehittämiseen, johon myönnetään unionin tukea milloin tahansa ohjelmakauden aikana, ja jos ne ovat tämän asetuksen edellytysten mukaiset, komissio hyväksyy ne.

IX OSASTO

KOMISSION TOIMIVALTA, YHTEISET SÄÄNNÖKSET SEKÄ SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET*I LUKU****Komission toimivalta****83 artikla***Siirretyn säädösvallan käyttäminen****▼C1**

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa 2 artiklan 3 kohdassa, 14 artiklan 5 kohdassa, 16 artiklan 5 kohdassa, 19 artiklan 8 kohdassa, 22 artiklan 3 kohdassa, 28 artiklan 10 ja 11 kohdassa, 29 artiklan 6 kohdassa, 30 artiklan 8 kohdassa, 33 artiklan 4 kohdassa, 34 artiklan 5 kohdassa, 35 artiklan 10 kohdassa, 36 artiklan 5 kohdassa, 45 artiklan 6 kohdassa, 47 artiklan 6 kohdassa, 58 artiklan 7 kohdassa ja 89 artiklassa tarkoitettuja delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetty edellytykset.

▼B

►C1 2. Siirretään komissiolle seitsemän vuoden ajaksi tämän asetuksen voimaantulopäivästä 2 artiklan 3 kohdassa, 14 artiklan 5 kohdassa, 16 artiklan 5 kohdassa, 19 artiklan 8 kohdassa, 22 artiklan 3 kohdassa, 28 artiklan 10 ja 11 kohdassa, 29 artiklan 6 kohdassa, 30 artiklan 8 kohdassa, 33 artiklan 4 kohdassa, 34 artiklan 5 kohdassa, 35 artiklan 10 kohdassa, 36 artiklan 5 kohdassa, 45 artiklan 6 kohdassa, 47 artiklan 6 kohdassa, 58 artiklan 7 kohdassa ja 89 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. ◀ Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän seitsemän vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

►C1 3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 2 artiklan 2 kohdassa, 14 artiklan 5 kohdassa, 16 artiklan 5 kohdassa, 19 artiklan 8 kohdassa, 22 artiklan 3 kohdassa, 28 artiklan 10 ja 11 kohdassa, 29 artiklan 6 kohdassa, 30 artiklan 8 kohdassa, 33 artiklan 4 kohdassa, 34 artiklan 5 kohdassa, 35 artiklan 10 kohdassa, 36 artiklan 5 kohdassa, 45 artiklan 6 kohdassa, 47 artiklan 6 kohdassa, 58 artiklan 7 kohdassa ja 89 artiklassa tarkoitettua valtaa antaa delegoituja säädöksiä. ◀ Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyyteen.

▼B

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

▼C1

5. Edellä 2 artiklan 3 kohdan, 14 artiklan 5 kohdan, 16 artiklan 5 kohdan, 19 artiklan 8 kohdan, 22 artiklan 3 kohdan, 28 artiklan 10 ja 11 kohdan, 29 artiklan 6 kohdan, 30 artiklan 8 kohdan, 33 artiklan 4 kohdan, 34 artiklan 5 kohdan, 35 artiklan 10 kohdan, 36 artiklan 5 kohdan, 45 artiklan 6 kohdan, 47 artiklan 6 kohdan, 58 artiklan 7 kohdan ja 89 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

▼B*84 artikla***Komiteamenettely**

1. Komissiota avustaa maaseudun kehittämiskomitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

*II LUKU****Yhteiset säännökset****85 artikla***Tietojen ja asiakirjojen luovuttaminen**

1. Komissio perustaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tietojärjestelmän, joka mahdollistaa turvallisen tietojenvaihdon komission ja kunkin jäsenvaltion välillä yhteisen edun mukaisista asioista. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset, joilla vahvistetaan kyseisen järjestelmän toimintaa koskevat säännöt. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 84 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Komissio varmistaa, että käytössä on asianmukainen suojattu sähköinen järjestelmä tärkeimpien tietojen sekä seurannasta ja arvioinnista raportoinnin tallettamiseksi, säilyttämiseksi ja hallinnoimiseksi.

*86 artikla***Henkilötietojen käsittely ja tietosuojat**

1. Jäsenvaltiot ja komissio keräävät henkilötietoja täyttääkseen tämän asetuksen ja erityisesti VI ja VII osaston mukaiset hallinnointi-, valvonta-, seuranta- ja arviointivelvoitteensa, eivätkä ne saa käsitellä kyseisiä tietoja tämän tarkoituksen vastaisella tavalla.

▼B

2. Jos henkilötietoja käsitellään VII osaston nojalla seuranta- ja arviointitarkoituksessa 85 artiklassa tarkoitettua suojattua sähköistä järjestelmää käyttäen, tiedot tehdään nimettömiksi ja niitä käsitellään vain koottuina.

3. Henkilötietoja käsitellään direktiivin 95/46/EY ja asetuksen (EY) N:o 45/2001 sääntöjen mukaisesti. Tällaisia tietoja ei enenkään saa säilyttää muodossa, joka mahdollistaa rekisteröityjen tunnistamisen pidempään kuin on tarpeen siihen tarkoitukseen, jota varten tiedot on kerätty tai jota varten niitä käsitellään, ottaen huomioon sovellettavassa kansallisessa ja unionin lainsäädännössä säädetyt vähimmäissäilytysajat.

4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava rekisteröidyille, että heidän henkilötietojaan saatetaan käsitellä kansallisissa ja unionin elimissä 1 kohdan mukaisesti ja että heillä on tällöin direktiivin 95/46/EY ja asetuksen (EY) N:o 45/2001 tietosuojasääntöjen mukaiset oikeudet.

5. Tähän artiklaan sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1306/2013 111–114 artiklan säännöksiä.

*87 artikla***YMP:n yleiset säännökset**

Tässä asetuksessa säädettyihin toimenpiteisiin sovelletaan asetusta (EU) N:o 1306/2013 ja sen nojalla annettuja säännöksiä.

*III LUKU****Siirtymä- ja loppusäännökset****88 artikla***Asetus (EY) N:o 1698/2005**

Kumotaan asetus (EY) N:o 1698/2005.

Asetusta (EY) N:o 1698/2005 sovelletaan edelleen tukitoimiin, joita toteutetaan komission mainitun asetuksen nojalla ennen 1 päivää tammikuuta 2014 hyväksymissä ohjelmissa.

*89 artikla***Siirtymämääräykset**

Jotta helpotettaisiin siirtymistä asetuksessa (EY) N:o 1698/2005 säädetystä järjestelmästä tässä asetuksessa säädettyyn järjestelmään, komissiolle siirretään valta antaa 83 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan edellytykset, joiden mukaisesti komission asetuksen (EY) N:o 1698/2005 nojalla hyväksymä tuki voidaan liittää osaksi tässä asetuksessa säädettyä tukea, myös teknisen avun ja jälkiarviointien osalta. Kyseisissä delegoiduissa säädöksissä voidaan säätää myös edellytyksistä siirtymiseksi asetuksen (EY) N:o 1085/2006 mukaisesti Kroatialle myönnettävästä maaseudun kehittämistuesta tässä asetuksessa säädettyyn tukeen.

*90 artikla***Voimaantulo ja soveltaminen**

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2014.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaiseen kaikissa jäsenvaltioissa.

MAASEUDUN KEHITTÄMISTÄ KOSKEVAN UNIONIN TUEN JAKAUTUMINEN (2014–2020)

(euroa käypinä hintoina)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	YHTEENSÄ 2014–2020
Belgia	40 855 562	97 243 257	109 821 794	97 175 076	97 066 202	102 912 713	102 723 155	647 797 759
Bulgaria	0	502 807 341	505 020 057	340 409 994	339 966 052	339 523 306	338 990 216	2 366 716 966
Tšekki	0	470 143 771	503 130 504	344 509 078	343 033 490	323 242 050	321 615 103	2 305 673 996
Tanska	90 287 658	90 168 920	136 397 742	144 868 072	153 125 142	152 367 537	151 588 619	918 803 690
Saksa	664 601 903	1 498 240 410	1 685 574 112	1 404 073 302	1 400 926 899	1 397 914 658	1 394 588 766	9 445 920 050
Viro	103 626 144	103 651 030	111 192 345	122 865 093	125 552 583	127 277 180	129 177 183	823 341 558
Irlanti	0	469 633 941	469 724 442	313 007 411	312 891 690	312 764 355	312 570 314	2 190 592 153
Kreikka	0	907 059 608	1 007 736 821	703 471 245	701 719 722	700 043 071	698 261 326	4 718 291 793
Espanja	0	1 780 169 908	1 780 403 445	1 185 553 005	1 184 419 678	1 183 448 718	1 183 394 067	8 297 388 821
Ranska	4 353 019	2 336 138 618	2 363 567 980	1 665 777 592	1 668 304 328	1 984 761 729	1 987 739 983	12 010 643 249
Kroatia	0	448 426 250	448 426 250	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	2 026 222 500
Italia	0	2 223 480 180	2 231 599 688	1 493 380 162	1 495 583 530	1 498 573 799	1 501 763 408	10 444 380 767
Kypros	0	28 341 472	28 345 126	18 894 801	18 892 389	18 889 108	18 881 481	132 244 377
Latvia	138 327 376	150 968 424	153 066 059	155 139 289	157 236 528	159 374 589	161 491 517	1 075 603 782
Liettua	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	247 213 599	263 791 386	1 663 166 240
Luxemburg	0	21 385 468	21 432 133	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600
Unkari	0	742 851 235	737 099 981	488 620 684	488 027 342	487 402 356	486 662 895	3 430 664 493

▼ **M8**

(euroa käypinä hintoina)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	YHTEENSÄ 2014–2020
Malta	0	20 905 107	20 878 690	13 914 927	13 893 023	13 876 504	13 858 647	97 326 898
Alankomaat	87 118 078	87 003 509	118 496 585	118 357 256	118 225 747	148 107 797	147 976 388	825 285 360
Itävalta	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Puola	1 569 517 638	1 175 590 560	1 193 429 059	1 192 025 238	1 190 589 130	1 189 103 987	1 187 301 202	8 697 556 814
Portugali	577 031 070	577 895 019	578 913 888	579 806 001	580 721 241	581 637 133	582 456 022	4 058 460 374
Romania	0	1 723 260 662	1 751 613 412	1 186 544 149	1 184 725 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 127 996 402
Slovenia	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Slovakia	271 154 575	213 101 979	215 603 053	215 356 644	215 106 447	214 844 203	214 524 943	1 559 691 844
Suomi	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Ruotsi	0	386 944 025	378 153 207	249 386 135	249 552 108	249 710 989	249 818 786	1 763 565 250
Yhdistynyt kuningaskunta	475 531 544	848 443 195	850 859 320	754 569 938	754 399 511	755 442 113	756 171 870	5 195 417 491
EU-28 yhteensä	5 264 723 001	18 149 536 729	18 649 599 495	14 337 026 697	14 346 899 509	14 656 460 137	14 674 891 797	100 079 137 365
Tekninen apu	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Yhteensä	5 298 853 700	18 183 668 706	18 683 732 774	14 371 161 305	14 381 035 473	14 690 597 483	14 709 030 553	100 318 079 994

LIITE II

MÄÄRÄT JA TUKIPROSENTIT

Artikla	Kohde	Enimmäis- määrä euroina tai prosentti- osuus	
15(8)	Neuvonta-, tilanhoito- ja lomituspä- velut	1 500	Neuvontapalvelua kohti
		200 000	Kolmen vuoden aikana neuvojien koulutuksen osalta
16(2)	Tiedotus- ja menekinedistämistoimet	70 %	Toimen tukikelpoisista kustannuksista
16(4)	Maataloustuotteiden tai elintarvikkei- den laatu järjestelmät	3 000	Tilaa kohti vuodessa
17(3)	Investointi fyysiseen omaisuuteen		Maatalousala
		50 %	Tukikelpoisen investoinnin määrästä vähemmän kehittyneillä alueilla ja kaikilla alueilla, joiden asukaskohtainen BKT vuosina 2007–2013 oli alle 75 prosenttia EU-25:n kyseisen viitekauden keskiarvosta mutta joiden asukaskohtainen BKT on yli 75 prosenttia EU-27:n BKT:n keskiarvosta.
		75 %	Tukikelpoisen investoinnin määrästä syrjäisim- millä alueilla
		75 %	Tukikelpoisen investoinnin määrästä Kroatiaassa neuvoston direktiivin 91/676/ETY (1) täytäntöön panemiseksi enintään neljän vuoden kuluessa liittymispäivästä mainitun direktiivin 3 artiklan 2 kohdan ja 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti
		75 %	Tukikelpoisen investoinnin määrästä pienillä Egeanmeren saarilla
		40 %	► M7 Tukikelpoisen investoinnin määrästä muilla alueilla Edellä mainittuja prosenttiosuuksia voidaan korot- taa 20 lisäprosentilla edellyttäen, että yhdistetty enimmäistuki ei ylitä 90:tä prosenttia, kun ky- seessä ovat — Nuoret viljelijät enintään viiden vuoden ajan maaseudun kehittämissuunnitelmassa vahvistetusta toiminnan aloittamispäivästä tai kunnes 19 ar- tiklan 4 kohdassa tarkoitettu liiketoiminta- suunnitelmassa määritellyt toimet on saatettu loppuun; ◀ — Yhteiset investoinnit ja yhdenmetyt hankkeet, mukaan lukien tuottajaorganisaatioiden sulau- tumiseen liittyvät; — 32 artiklassa tarkoitettut alueet, joilla on luon- nonoloista johtuvia ja muita erityisrajoitteita;

▼ B

Artikla	Kohde	Enimmäismäärä euroina tai prosenttiosuus	
			— Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden yhteydessä tuetut toimet; — 28 ja 29 artiklan mukaisiin toimiin liittyvät investoinnit
			SEUT-sopimuksen liitteessä I lueteltujen tuotteiden jalostus ja kaupan pitäminen
		50 %	Tukikelpoisen investoinnin määrästä vähemmän kehittyneillä alueilla ja kaikilla alueilla, joiden asukaskohtainen BKT vuosina 2007–2013 oli alle 75 prosenttia EU-25:n kyseisen viitekauden keskiarvosta mutta joiden asukaskohtainen BKT on yli 75 prosenttia EU-27:n BKT:n keskiarvosta.
		75 %	Tukikelpoisen investoinnin määrästä syrjäisimillä alueilla
		75 %	Tukikelpoisen investoinnin määrästä pienillä Egeanmeren saarilla
		40 %	► M7 Tukikelpoisen investoinnin määrästä muilla alueilla Edellä mainittuja prosenttiosuuksia voidaan korottaa 20 lisäprosentilla edellyttäen, että yhdistetty enimmäistuki ei ylitä 90:tä prosenttia, kun kyseessä ovat eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden yhteydessä tuettavat yhteisiä investointeja ja yhdenmukaisia hankkeita koskevat tai tuottajaorganisaatioiden sulautumiseen liittyvät toimet ◀
17(4)	Investointi fyysiseen omaisuuteen	100 %	Ei-tuotannolliset investoinnit ja maa- ja metsätalouden infrastruktuuri
18(5)	Luonnonkatastrofien vahingoittamien maatalouden tuotantomahdollisuuksien palauttaminen ja aiheellisten ennalta ehkäisevien toimien käyttöönotto	80 %	Tukikelpoisten investointikustannusten määrästä, kun kyseessä ovat yksittäisten viljelijöiden toteuttamat ehkäisevät toimenpiteet
		100 %	Tukikelpoisten investointikustannusten määrästä, kun kyseessä ovat useamman kuin yhden tuensaajan yhdessä toteuttamat ehkäisevät toimenpiteet
		100 %	Tukikelpoisten investointikustannusten määrästä, kun kyseessä ovat tukitoimet luonnonkatastrofien ja muiden katastrofien vahingoittaman maatalousmaan ennallistamiseksi ja niiden vahingoittamien tuotantomahdollisuuksien palauttamiseksi
19(6)	Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen	70 000	Nuorta viljelijää kohti 19 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan nojalla
		70 000	Tuensaajaa kohti 19 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan nojalla
		15 000	Pientilaa kohti 19 artiklan 1 kohdan a alakohdan iii alakohdan nojalla

▼ **B**

Artikla	Kohde	Enimmäismäärä euroina tai prosenttiosuus	
23(3)	Peltometsätalousjärjestelmien käyttöönotto	80 %	Peltometsätalousjärjestelmien käyttöönottoa koskevan tukikelpoisen investoinnin määrästä
26(4)	Investoinnit metsätalouden tekniikoihin sekä metsätuotteiden jalostukseen, käyttöön ottoon ja kaupan pitämiseen	65 %	Tukikelpoisen investoinnin määrästä vähemmän kehittyneillä alueilla
		75 %	Tukikelpoisen investoinnin määrästä syrjäisimillä alueilla
		75 %	Tukikelpoisen investoinnin määrästä pienillä Egeanmeren saarilla
		40 %	Tukikelpoisen investoinnin määrästä muilla alueilla
27(4)	Tuottajaryhmien ja -organisaatioiden perustaminen	10 %	Prosenttiosuutena hyväksymistä seuraavien ensimmäisten viiden vuoden aikana kaupan pidetystä tuotannosta. Tuki on asteittain alenevaa.
		100 000	Enimmäismäärä vuodessa kaikissa tapauksissa
28(8)	Maatalouden ympäristö- ja ilmastotoimenpiteet	600 (*)	Hehtaaria kohti vuodessa yksivuotisten kasvien osalta
		900 (*)	Hehtaaria kohti vuodessa erikoistuneiden monivuotisten viljelmien osalta
		450 (*)	Hehtaaria kohti vuodessa maan muun käytön osalta
		200 (*)	Nautayksikköä (NY) kohti vuodessa sellaisten paikallisten rotujen osalta, joiden kasvatusta on vaarassa loppua
29(5)	Luonnonmukainen maatalous	600 (*)	Hehtaaria kohti vuodessa yksivuotisten kasvien osalta
		900 (*)	Hehtaaria kohti vuodessa erikoistuneiden monivuotisten viljelmien osalta
		450 (*)	Hehtaaria kohti vuodessa maan muun käytön osalta
30(7)	Natura 2000 -tuet ja vesipuitedirektiivin mukaiset tuet	500 (*)	Hehtaaria kohti vuodessa aluksi enintään viiden vuoden ajan
		200 (*)	Hehtaaria kohti vuodessa enintään
		50 (**)	Hehtaaria kohti vuodessa vähintään vesipuitedirektiivin mukaisten tukien osalta
31(3)	Tuet alueille, joilla on luonnonoloista johtuvia tai muita erityisrajoitteita	25	Hehtaaria kohti vuodessa vähintään tuensaajan keskimääräisen pinta-alan mukaan
		250 (*)	Hehtaaria kohti vuodessa enintään
		450 (*)	Hehtaaria kohti vuodessa enintään 32 artiklan 2 kohdassa määritellyillä vuoristoalueilla

▼ **B**

Artikla	Kohde	Enimmäis- määrä euroina tai prosentti- osuus	
33(3)	Eläinten hyvinvointi	500	NY:ä kohti
34(3)	Metsätalouden ympäristö- ja ilmasto- palvelut ja metsien suojelu	200 (*)	Hehtaaria kohti vuodessa

▼ **M7**

37(5)	Sato, eläin- ja kasvivakuutus	70 %	Vakuutusmaksusta
38(5)	Epäsuotuisia sääoloja, eläin- ja kasvi- tauteja, tuholaisvahinkoja ja ympäris- tövahinkoja varten perustetut keski- näiset rahastot	70 %	Tukikelpoisista kustannuksista
39(5)	Tulojen vakauttamisväline	70 %	Tukikelpoisista kustannuksista

▼ **B**

(¹) Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta (EYVL L 375, 31.12.1991, s. 1).

(*) Näitä määriä voidaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa korottaa ottaen huomioon maaseudun kehittämissuunnitelmissa perusteltavat erityisolosuhteet.

(**) Tätä määrää voidaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa vähentää ottaen huomioon maaseudun kehittämissuunnitelmissa perusteltavat erityisolosuhteet.

Huom.: Tuki-intensiteetit eivät rajoita unionin valtiontukisääntöjen soveltamista.

LIITE III

**ALUEIDEN, JOILLA ON LUONNONOLOSUHTEISTA JOHTUVIA RAJOITTEITA, MÄÄRITTELYSSÄ
KÄYTETTÄVÄT BIOFYYSISET PERUSTEET**

PERUSTE	MÄÄRITELMÄ	KYNNYS
ILMASTO		
Alhainen lämpötila (*)	Kasvukauden pituus (vuorokausien määrä) määriteltynä niiden vuorokausien lukumäärän perusteella, joina vuorokauden keskilämpötila oli Kasvukauden pituus (vuorokausien määrä) määriteltynä niiden vuorokausien lukumäärän perusteella, joina vuorokauden keskilämpötila oli check; $> 5^{\circ}\text{C}$ (LGP ₁₅) TAI	≤ 180 vuorokautta
	Kasvukauden tehoisa lämpösumma (astevuorokautta) määriteltynä $> 5^{\circ}\text{C}$ olleiden vuorokausien keskilämpötilojen summan perusteella	$\leq 1\,500$ astevuorokautta
Kuivuus	Vuotuisen sademäärän (P) ja vuotuisen suurimman mahdollisen haihtumisen (PET) välinen suhde	$P/PET \leq 0.5$
ILMASTO JA MAAPERÄ		
Liiallinen maaperän kosteus	Vuorokausien lukumäärä kenttäkapasiteetissa tai sen yläpuolella	≥ 230 vuorokautta
MAAPERÄ		
Maaperän rajallinen läpäisykyky (*)	Alueet, jotka säilyvät kosteina huomattavan osan vuotta	Märkä 80 cm:iin asti maanpinnasta yli 6 kuukauden ajan tai märkä 40 cm:iin asti yli 11 kuukauden ajan tai Huonosti tai erittäin huonosti läpäisevä maaperä tai Gleimaannoksen väri 40 cm:iin asti maanpinnasta
Epäsuotuisa maaperän rakenne ja kivisyys (*)	Saven, siltin, hiekan, eloperäisen aineksen (painoprosentteina) ja karkean aineksen (tilavuusprosentteina) suhteellinen runsaus	$\geq 15\%$ pintamaasta on karkearakenteista, lohkaraiset kalliot, siirtolohkareet mukaan luetuina tai
		rakenneluokka puoleessa tai suuremmassa määrässä (kumulatiivisesti) 100 cm:n syvyydestä maaperän pintaa on hiekka, hiesupitoinen hiekka määriteltynä seuraavasti: $\text{siltti-\%} + (2 \times \text{savi-\%}) \leq 30\%$ tai
		Pintamaarakenneluokka jäykkä savi ($\geq 60\%$ savea) tai
		Eloperäinen maaperä (eloperäistä ainesta $\geq 30\%$) vähintään 40 cm:iin tai Pintamaa sisältää 30 % tai enemmän savea ja maa halkeilee 100 cm:n syvyydessä maan pintakerroksesta

▼B

PERUSTE	MÄÄRITELMÄ	KYNNYS
Matala juurisyvyys	Syvyys (cm) maan pintakerroksesta yhtenäiseen kallioon tai kovaan maakerrokseen	≤ 30 cm
Huonot kemialliset ominaisuudet (*)	Suoloja, vaihtuvaa natriumia, maaperän liiallinen happamuus	Suolapitoisuus: ≥ 4 desi-siemensiä metriä kohti (dS/m) pintamaassa tai
		Natriumpitoisuus: ≥ 6 vaihtuvan natriumin prosenttiosuus (ESP) puolessa tai suuremmassa määrässä (kumulatiivisesti) 100 cm:n syvyistä maaperän pintaa tai
		Maaperän happamuus: pH ≤ 5 (vedessä) pintamaassa
PINNANMUODOSTUS		
Kaltevuus	Korkeuden muutos planimetriseen etäisyyteen nähden (%)	15 %

(*) Jäsenvaltioiden on tarkistettava tämän perusteen täyttyminen vain niiden kynnysten osalta, jotka ovat merkityksellisiä tietyn alueen tilanteen kannalta.

LIITE IV

OHJEELLINEN LUETTELO 7 ARTIKLASSA TARKOITETTUIJEN TE- MAATTISTEN ALAOHJELMIEN OSALTA ERITYISEN TÄRKEISTÄ TOIMENPITEISTÄ JA TUKITOIMISTA

Nuoret viljelijät:

Yrityksen perustamistuki nuorille viljelijöille, jotka ryhtyvät ensimmäistä kertaa maatalousyrittäjiksi

Investoinnit fyysiseen omaisuuteen

Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevat toimet

Neuvonta-, tilanhoito- ja lomituspalvelut

Yhteistyö

Maatalouden ulkopuoliseen toimintaan tehtävät investoinnit

Pientilat:

Yrityksen perustamistuki pientilojen kehittämiseksi

Investoinnit fyysiseen omaisuuteen

Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmät

Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevat toimet

Neuvonta-, tilanhoito- ja lomituspalvelut

Yhteistyö

Maatalouden ulkopuoliseen toimintaan tehtävät investoinnit

Tuottajaryhmien perustaminen

Leader-aloite

Vuoristoalueet:

Tuet alueille, joilla on luonnonoloista johtuvia tai muita erityisrajoitteita

Maatalouden ympäristötoimet

Yhteistyö

Investoinnit fyysiseen omaisuuteen

Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen maaseutualueilla

Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmät

Peltometsätalousjärjestelmien käyttöönotto

Peruspalvelut ja kylien kunnostus maaseutualueilla

Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevat toimet

Neuvonta-, tilanhoito- ja lomituspalvelut

Tuottajaryhmien perustaminen

Leader-aloite

Lyhyet toimitusketjut:

Yhteistyö

Tuottajaryhmien perustaminen

Leader-aloite

Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmät

▼B

Peruspalvelut ja kylien kunnostus maaseutualueilla

Investoinnit fyysiseen omaisuuteen

Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevat toimet

Neuvonta-, tilanhoito- ja lomituspalvelut

Naiset maaseutualueilla:

Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevat toimet

Neuvonta-, tilanhoito- ja lomituspalvelut

Investoinnit fyysiseen omaisuuteen

Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen

Peruspalvelut ja kylien kunnostus maaseutualueilla

Yhteistyö

Leader-aloite

Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen sekä biologinen monimuotoisuus:

Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevat toimet

Neuvonta-, tilanhoito- ja lomituspalvelut

Investoinnit fyysiseen omaisuuteen

Luonnonkatastrofien ja muiden katastrofien vahingoittamien maatalouden tuotantomahdollisuuksien palauttaminen ja aiheellisten ennalta ehkäisevien toimien käyttöönotto

Peruspalvelut ja kylien kunnostus maaseutualueilla

Investoinnit metsäalueiden kehittämiseen ja metsien elinkelpoisuuden parantamiseen

Maatalouden ympäristö- ja ilmastotoimenpiteet

Luonnonmukainen maatalous

Natura 2000 -tuet ja vesipolitiikan puitedirektiivin mukaiset tuet

Tuet alueille, joilla on luonnonoloista johtuvia tai muita erityisrajoitteita (biologinen monimuotoisuus)

Metsätalouden ympäristö- ja ilmastopalvelut ja metsien suojele

Yhteistyö

Riskienhallinta

LIITE V

MAASEUDUN KEHITTÄMISTÄ KOSKEVAT ENNAKKOEHDOT

1. PRIORITEETTEIHIN LIITTYVÄT ENNAKKOEHDOT

Maaseudun kehittämistä koskeva EU:n prioriteetti / Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen temaatinen tavoite	Ennakkoehto	Täyttymiskriteerit
Maaseudun kehittämistä koskeva prioriteetti 3: elintarvikeketjun organisoitumisen edistäminen mukaan lukien maataloustuotteiden jalostus ja markkinointi, eläinten hyvinvointi ja maatalouden riskienhallinta Temaattinen tavoite 5: ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja riskien hallinnan edistäminen	3.1. Riskien ehkäiseminen ja riskien hallinta: on laadittu katastrofien hallintaan tarkoitettujen kansalliset tai alueelliset riskiarvioinnit, joissa otetaan huomioon ilmastomuutokseen sopeutuminen	— Käytössä on oltava kansallinen tai alueellinen riskinarviointi, johon kuuluvat seuraavat tekijät: — Kuvaus riskinarvioinnissa käytettävistä menettelyistä, metodologiasta, menetelmistä ja muista kuin arkaluonteisista tiedoista sekä riskiin perustuvista kriteereistä investoinnin priorisoimiseksi; — Kuvaus yhden riskin ja usean riskin skenaarioista; — Tarvittaessa otetaan huomioon kansalliset strategiat ilmastomuutokseen sopeutumiseksi.
Maaseudun kehittämistä koskeva prioriteetti 4: maa- ja metsätalouteen liittyvien ekosysteemien ennallistaminen, säilyttäminen ja parantaminen	4.1. Hyvä maatalous- ja ympäristökunto: vahvistetaan kansallisella tasolla asetuksen (EU) N:o 1306/2013 VI osaston I luvussa tarkoitettua hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevat toimenpidevaatimukset	— hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevat toimenpidevaatimukset määritellään kansallisessa lainsäädännössä ja täsmennetään ohjelmissa;
Temaattinen tavoite 5: ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja riskien hallinnan edistäminen	4.2. Lannoitteisiin ja kasvinsuojeluaineisiin sovellettavat vähimmäisvaatimukset: määritellään kansallisella tasolla tämän asetuksen III osaston I luvun 28 artiklassa tarkoitettujen lannoitteisiin ja kasvinsuojeluaineisiin sovellettavat vähimmäisvaatimukset	— tämän asetuksen III osaston I luvussa tarkoitettujen lannoitteisiin ja kasvinsuojeluaineisiin sovellettavat vähimmäisvaatimukset täsmennetään ohjelmissa;
Temaattinen tavoite 6: ympäristön suojeleminen ja resurssitehokkuuden parantaminen	4.3. Muut asiaa koskevat kansalliset toimenpidevaatimukset: määritellään asiaa koskevat pakolliset kansalliset toimenpidevaatimukset tämän asetuksen III osaston I luvun 28 artiklan soveltamiseksi	— asiaa koskevat pakolliset kansalliset toimenpidevaatimukset täsmennetään ohjelmissa;
►C1 Maaseudun kehittämistä koskeva prioriteetti 5: resurssien tehokkaan käytön edistäminen sekä vähähiiliseen ja ilmastomuutosta kestävään talouteen siirtymisen tukeminen maatalous-, elintarvike- ja metsäsektoreilla ◀ Temaattinen tavoite 4: vähähiiliseen talouteen siirtymisen tukeminen kaikilla sektoreilla	5.1. Energiatehokkuus: On toteutettu toimia energian loppukäytön tehokkuuden lisäämiseksi kustannustehokkaasti ja kustannustehokkaiden energiatehokkuuteen suunnattujen investointien edistämiseksi rakennettaessa tai uusittaessa rakennuksia.	— Näitä toimia ovat seuraavat: — Toimenpiteet sen varmistamiseksi, että noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/31/EU (1) 3, 4 ja 5 artiklassa säädettyjä rakennusten energiatehokkuuteen liittyviä vähimmäisvaatimuksia. — Tarvittavat toimenpiteet rakennusten energiatehokkuuden sertifiointijärjestelmän perustamiseksi direktiivin 2010/31/EU 11 artiklan mukaisesti.

Maaseudun kehittämistä koskeva EU:n prioriteetti / Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen temaatinen tavoite	Ennakkoehto	Täyttymiskriteerit
Temaattinen tavoite 6: Ympäristön säilyttäminen ja suojeleminen ja resurssien tehokkaan käytön edistäminen		— Toimenpiteet energiatehokkuutta koskevan strategisen suunnittelun varmistamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/27/EU ⁽²⁾ 3 artiklan mukaisesti. — Energian loppukäytön tehokkuudesta ja energiapalveluista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/32/EY ⁽³⁾ 13 artiklan mukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että loppukäyttäjille tarjotaan käyttäjäkohtaiset mittarit, sikäli kuin se on teknisesti mahdollista, taloudellisesti järkevää ja oikeassa suhteessa mahdollisiin energiansäästöihin.
	5.2. Vesihuolto: Seuraavien olemassaolo: a) veden hinnoittelupolitiikka, joka tarjoaa käyttäjille riittävät kannustimet vesivarojen tehokkaaseen käyttämiseen ja b) veden käytön eri sektorit osallistuvat riittävästi vesipalveluista aiheutuvien kustannusten kattamiseen osuudella, joka on määritetty hyväksytyssä, ohjelmien tukemia investointeja koskevassa vesipiirin hoitosuunnitelmassa.	— Maaseuturahaston tukemilla sektoreilla jäsenvaltio on varmistanut, että veden käytön eri sektorit osallistuvat riittävästi vesipalveluista aiheutuvien kustannusten kattamiseen vesipuitedirektiivin 9 artiklan 1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti ottaen tarvittaessa huomioon kustannusten kattamisen sosiaaliset, ympäristöön kohdistuvat ja taloudelliset vaikutukset samoin kuin kyseisen alueen tai alueiden maantieteelliset olot ja ilmasto-olot.
	5.3. Uusiutuva energia: On toteutettu toimia uusiutuvien energialähteiden tuotannon ja jakelun edistämiseksi ⁽⁴⁾	— On otettu käyttöön läpinäkyviä tukijärjestelmiä, verkkoon pääsyä tai taattua pääsyä ja toimituksia koskevat prioriteetit sekä julkaistut, vakioidut säännöt teknisistä mukautuksista johtuvien kustannusten kantamiselle ja jakamiselle direktiivin 2009/28/EY 14 artiklan 1 kohdan ja 16 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti. — Jäsenvaltio on hyväksynyt kansallisen uusiutuvaa energiaa koskevan toimintasuunnitelman direktiivin 2009/28/EY 4 artiklan mukaisesti.
Maaseudun kehittämistä koskeva prioriteetti 6: sosiaalisen osallisuuden, köyhyyden vähentämisen ja taloudellisen kehityksen edistämisen maaseutualueilla Temaattinen tavoite 2: tieto- ja viestintäteknologian saavutettavuuden, käytön ja laadun parantaminen (laajakaistaa koskeva tavoite)	6. Seuraavan sukupolven verkon (NGN) infrastruktuuri: On laadittu sellaiset kansalliset tai alueelliset seuraavan sukupolven liityntäverkkoja koskevat suunnitelmat, joissa otetaan huomioon alueelliset toimet nopeita internet-liittymiä koskevien unionin tavoitteiden saavuttamiseksi, kohdennetaan toimet alueille, joilla markkinat eivät kykene tarjoamaan avointa infrastruktuuria kohtuullisin kustannuksin ja laadukkaasti kilpailua ja valtiontukia koskevien unionin sääntöjen mukaisesti ja huolehditaan siitä, että palvelut ovat muita heikommassa asemassa olevien ryhmien saatavilla.	— Käytössä on seuraavan sukupolven verkkoja koskeva kansallinen tai alueellinen suunnitelma, johon sisältyy: — taloudelliseen analyysiin perustuva infrastruktuuri-investointisuunnitelma, jossa otetaan huomioon olemassa olevat yksityiset ja julkiset infrastruktuurit ja suunnitellut investoinnit;

▼ **B**

Maaseudun kehittämistä koskeva EU:n prioriteetti / Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen temaanainen tavoite	Ennakkoehdot	Täyttymiskriteerit
		— kestäviä investointimalleja, joilla lisätään kilpailua ja varmistetaan avointen, kohtuuhintaisten, laadukaiden ja tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavien infrastruktuurien ja palvelujen saatavilla olo; — toimenpiteitä yksityisten investointien lisäämiseksi.

- (¹) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, rakennusten energiatehokkuudesta (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13).
- (²) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1).
- (³) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/32/EY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2006, energian loppukäytön tehokkuudesta ja energiapalveluista sekä neuvoston direktiivin 93/76/ETY kumoamisesta (EUVL L 114, 27.4.2006, s. 64).
- (⁴) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/28/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 16).

LIITE VI

**OHJEELLINEN LUETTELO YHDEN TAI USEAMMAN MAASEUDUN
KEHITTÄMISTÄ KOSKEVAN UNIONIN PRIORITEETIN KANNALTA
TÄRKEISTÄ TOIMENPITEISTÄ**

Usean unionin prioriteetin kannalta erityisen tärkeit toimenpiteet

- 15 artikla   Neuvonta-, tilanhoito- ja lomituspalvelut
- 17 artikla   Investoinnit fyysiseen omaisuuteen
- 19 artikla   Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen
- 35 artikla   Yhteistyö
- 42–44 artikla   Leader

Toimenpiteet, jotka ovat erityisen tärkeitä pyrittäessä edistämään tietämyksen siirtoa ja innovointia maa- ja metsätaloudessa sekä maaseutualueilla

- 14 artikla   Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevat toimet
- 26 artikla   Investoinnit metsätalouden tekniikoihin sekä metsätuotteiden jalostukseen, käyttöönottoon ja kaupan pitämiseen

Toimenpiteet, jotka ovat erityisen tärkeitä pyrittäessä parantamaan kaikenkypsyisen maatalouden kilpailukykyä ja maatilojen elinkelpoisuutta

- 16 artikla   Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmät

Toimenpiteet, jotka ovat erityisen tärkeitä pyrittäessä edistämään elintarvikeketjun organisoitumista ja riskienhallintaa maataloudessa

- 18 artikla   Luonnonkatastrofien ja muiden katastrofien vahingoittamien maatalouden tuotantomahdollisuuksien palauttaminen ja aiheellisten ennalta ehkäisevien toimien käyttöönotto
- 24 artikla   Metsäpaloista, luonnonkatastrofeista ja muista katastrofeista metsille aiheutuvien vahinkojen ennalta ehkäiseminen ja korjaaminen
- 27 artikla   Tuottajaryhmien perustaminen
- 33 artikla   Eläinten hyvinvointi
- 36 artikla   Riskienhallinta
- 37 artikla   Sato-, eläin- ja kasvivakuutus
- 38 artikla   Keskinäiset rahastot eläin- ja kasvitauteja sekä ympäristövahinkoja varten
- 39 artikla   Tulojen vakauttamisväline

►C1 Toimenpiteet, jotka ovat erityisen tärkeitä pyrittäessä ennallistamaan, säilyttämään ja parantamaan maa- ja metsätalouteen liittyviä ekosysteemejä

ja

parantamaan resurssitehokkuutta sekä tukemaan vähähiiliseen ja ilmastomuutosta kestäväan talouteen siirtymistä ◀ maatalous-, elintarvike- ja metsäsektoreilla

- 21 artiklan
1 kohdan
a alakohta —   Metsitys ja ►C1 puustoisien maan ◀ muodostaminen

- 21 artiklan
1 kohdan
b alakohta —   Peltometsätalousjärjestelmien käyttöönotto

- 21 artiklan
1 kohdan
d alakohta —   Investoinnit, joilla parannetaan metsäekosysteemien kestävyyttä ja ympäristöarvoa

▼B

28 artikla	Maatalouden ympäristö- ja ilmastotuki
29 artikla	Luonnonmukainen maatalous
30 artikla	Natura 2000 -tuet ja vesipolitiikan puitedirektiivin mukaiset tuet
31 ja 32 artikla –	Tuet alueille, joilla on luonnonoloista johtuvia tai muita erityisrajoitteita
34 artikla	Metsätalouden ympäristö- ja ilmastopalvelut ja metsien suojelu
Toimenpiteet, jotka ovat erityisen tärkeitä pyrittäessä edistämään sosiaalista osallisuutta, köyhyyden vähentämistä ja taloudellista kehitystä maaseutualueilla	
20 artikla	Peruspalvelut ja kylien kunnostus maaseutualueilla
42–44 artikla	Leader